Salı
29
MART
1938
5 KURUŞ

Ulus Basımevi
Çankırı caddesi Ankara
Telgraf: Ulus - Ankara
TELEFON
Başmuharrir 1111
Fransızca Ankara 1063
Yazı işleri 1062-1063
İdare müdürlüğü 1061
Atölye 1064

ULUS

ADIMIZ ANDIMIZDIR

ŞEHİR
Stadyomunda

9/4/938 Cumartesi Atletizm müsabakaları
10/4/938 Harbiye — Muhafız
17/4/938 Pazar First Vienna — Ankara muhteliti.

İngiliz - İtalyan görüşmeleri daha faal bir safhaya giriyor

Itilâfın nisanda imzası muhtemel

İtalyanlar almanların biraz daha cenuba doğru akmalarından endişe etmektedirler

Roma'daki müzakereleri idare eden ingiliz büyük elçisi Lord Pört ve dış bakanlığı İtalya seksiyonu şefi Moris İngram

- İtalyanlar - Tiryestede serbest Bölge vermeğe taraftar değil!

Londra, 28 (A.A.) — İngiltere hariciye nezareti yakın şark şubesi direktörü B. Rendel, ingiliz - italyan görüşmelerine iştirâk etmek üzere Romaya hareket etmiştir.

Bu münasebetle burada tebarüz ettirildiğine göre, ingiliz - italyan anlaşmasının esaslarından birini Akdenizde statükonun tanınması teşkil eyliyeceğinden, görüşmelerde Filistin statüsü meselesi mühim bir rol oynıyacaktır.

Bir anlaşmaya doğru

Londra, 28 (A.A.) — Sanıldığına göre dış işler bakanlığı eksperlerinden Rendel'in Romaya avdeti ve bu hafta başlıyacak olan karışmazlık komitesinin faaliyeti ingiliz - italyan görüşmelerinin daha faal bir safhaya girmesine yardım edecektir. Bazı kimseler nisan sonunda bir anlaşma imza edileceğini ümid etmektedirler.

Birçok müşahitler, bu anlaşmaya siyasî olmaktan ziyade psikolojik bir kıymet atfetmekte ve bu kıymetin Hitlerin Romayı ziyaretinden sonra daha iyi takdir edileceğini, çünkü o zaman

(Sonu 8. inci sayfada)

Yeni yıl büdcesinde

Hangi işlerimiz için ne kadar para ayrıldı?

Buna dair rakamları vekâletlere göre tafsilâtiyle neşrediyoruz

Kamutay büdce encümeni 1938 büdcesini tetkike başlamak üzeredir.

İlk cumhuriyet büdcesi, 129.214.610 lira idi. On üçüncü cumhuriyet büdcesi, 248.307.048 liradır.

Rejimin kurmakta olduğu yeni hayat nizamının bütün tezahürlerini büdcelerimizde rakam halinde görebiliyoruz. Her yıl büdceye, birçok yeni fasıllar ilâve edilmektedir. Bunlar artan refahın, genişleyen iş hacminin, endüstrileşmemizin ve millî kalkınmamızın, maddî ve manevî bütün inşa hamlelerimizin gerçekleşmesi için alınan devlet tedbirleridir.

Otuz iki Avrupa memleketi arasında büdcesi denk olan 9 devletten biriyiz. Büdcesi, on yıldır bir santim açık vermemiş bir memleket olarak da başta geliyoruz.

Yeni büdcemizde de, ön plâna geçen birçok memleket işleri için mühim mikdarda paralar ayrılmıştır. Önümüzdeki bir yıl içinde, devlet eliyle yeniden neler yapılacağını devlet müesseseleri büdcelerinde hangi işlere yeniden para konulduğunu anlatan rakamları, vekâletlere ayırarak, okurlarımıza sunuyoruz. Büdcemize aid tahlili 10 uncu sayfamızda bulacaksınız.

Maliye Vekili B. Fuad Ağralı

B. Menemencioğlu bugün geliyor

İstanbul, 28 (Telefonla) — Hatay seçimi nizamnamesini hazırlıyacak komisyonun toplantılarında bulunduktan sonra İstanbula gelmiş olan Dış İşler Bakanlığı Genel Sekreteri B. Numan Rifat Menemencioğlu, bu akşamki trenle Ankaraya hareket etti.

B. Yusuf Ziya Öniş Ankaraya geliyor

İstanbul, 28 (Telefonla) — Deniz Bank Umum müdürü B. Yusuf Ziya Öniş bu akşamki ekispresle Ankaraya hareket etti.

Deniz Bank İstanbul şubesi müdürü Tahir Kevkeb ve bankanın ikinci müdürlerinden Harun da yarın Almanyaya hareket edeceklerdir.

Fıkra

Mükemmelcilik

Biz bir haksızlığı reddetmek, yahud, menfi ve zaif fikirleri susturmak lâzım geldiği vakit m a z i'yi kullanırız: Maziye dönerek, 10 yılda bir asır yürümüş olduğumuzu iddia ve ispat edebiliriz. 1918 den bakıldığında, 1938 Türkiyesi tanınmaz ve inanılmaz bir şeydir.

Fakat iş yaparken, Kemalizmin bizi inandırdığı istikbal Türkiyesine göre kıyaslarda, kontrol ve tenkidlerde bulunuruz. Kemalistler "mükemmelci„ olmalıdırlar: Bizlere aynı eser ve işin mazi ile mukayesesi onun eksiklerini unutturmaz; bilâkis istikbal ve ideal şekli ile mukayesesi titizlik ve sabırsızlığımızı arttırır. Her şey kesemize göre olmayabilir: Ancak bu, eserimizin fiatına tesir eder: Onun mükemmelliğini ve tamlığını bozmaz.

Ne yaparsak m ü k e m m e l olmasını aramakta haklıyız. Bir tiyatromu kuracağız, onun muazzam bir âbide olmasını temin etmek elimizde değildir, fakat kusursuz bir tiyatro olmasını temin etmek şüphesiz elimizdedir.

M ü k e m m e l c i olmak, iş verdiğimiz herkeste görmek istediğimiz ilk şartlardandır: Yani ihtısası kullanmağı bilmek, ilme ve salâhiyete hürmeti, şahsî zevke tercih edebilmek! - Fatay

Millî endüstri hesabları

Ucuz ve bol şeker: 61 milyon kilodan 90 milyon kiloya!

Bugün Ankarada Türkiye şeker fabrikaları anonim şirketinin umumî heyet toplantısı olmaktadır. Bu münasebetle türk şekerciliğinin son vaziyetini gösteren bir hulâsa yapmağı faydalı buluyoruz:

Malûmdur ki devlet 1935 yılının haziranında şeker fiatlarını indirmiş, bu sayede Türkiye, şekeri en ucuz yiyen memleketler arasında yer almıştır. Aşağıda muhtelif memleketlerdeki şeker fiatlarını gösteren cetvelde bu hakikati açıkça anlamak kabildir:

	1 kilo şekerin fiatı	
İtalyada	41	kuruş
Macaristanda	47,75	„
Almanyada	38,60	„
Hollandada	32,50	„
Romanyada	36,60	„
Bulgaristanda	35,55	„
Yugoslavyada	40,65	„
Türkiyede	25,—	„
Fransada	21,35	„

Memleketimizde şekerin ucuzlaması, şeker istihlâkini bütün tahminleri aşan bir nisbette arttırmıştır.

Hemen aşağıda göreceğiniz cetvelden de anlıyacağınız veçhile, 1935 senesinde 61.549.786 kilo olan şeker istihlâki 1936 da 72.215.180 kiloya ve nihayet 1937 de 90.312.079 kiloya çıkmıştır.

Cetvel şudur:

Aylar	1935 Kilo	1936 Kilo	1937 Kilo
Sonkanun	4.697.006	6.461.652	8.095.327
Şubat	3.668.600	6.731.080	7.601.908
Mart	4.258.635	5.163.707	7.264.158
Nisan	3.995.934	5.412.217	7.369.027
Mayıs	3.220.477	5.016.515	7.547.128
Haziran	7.664.598	6.423.455	7.734.304
Temmuz	6.224.083	5.438.100	6.816.972
Ağustos	3.992.180	4.921.089	5.456.532
Eylül	3.863.832	4.584.792	5.990.620
İlkteşrin	6.480.644	6.302.206	7.236.464
Sonteşrin	6.648.620	8.845.291	10.524.819
İlkkânun	6.835.177	6.915.076	8.674.820
	61.549.786	72.215.180	90.312.079

Bu cetvelde yazılı aylık istihlâk mikdarlarının mukayesesi neticesinde, 1937 senesi satışlarının 1936 senesine göre yüzde 25; satış fiatlarının yalnız son altı aylarında indirilmiş olan 1935 senesine göre de yüzde 46,7 ve şeker fiatlarının indirilmemiş bulunduğu 1934 senesine göre de yüzde 85 nisbetinde fazlalaştığı görülür. 1938 yılında ise istihlâk mikdarının 95 bin tonu bulacağı ve belki de aşacağı tahmin olunmaktadır. Bu sayede Türkiye, nüfus başına şeker sarfiyatı en düşük olan memleketler arasındaki yerini de düzeltmektedir.

(Sonu 8. inci sayfada)

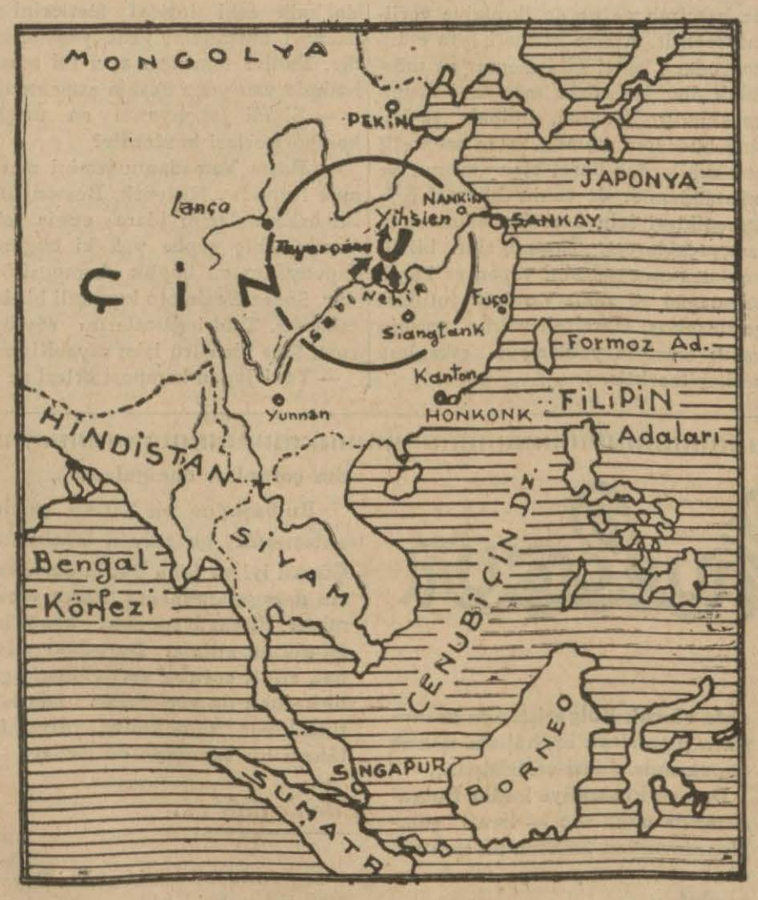

Çinde harbın şiddetle devam ettiği sahayı gösterir harita

Japon kuvvetleri bozguna uğradı

Bütün cephelerde

ÇİN KUVVETLERİ İLERLİYOR

Hankeu, 28 (A.A.) — Çan Kay Şek in umumî karargâhına Tiyençin - Punkov demiryolu cephesi kumandanından bu sabah telefonla aşağıdaki haber verilmiştir:

" Bu cephedeki japon kuvvetleri, Çin kuvvetleri tarafından tam bir bozguna uğratılmıştır. Çin kıtaları, bütün cephelerde ilerlemektedir."

Ayrıca, binlerce çin askeri Honan vilâyetinin şimalinden Sarımehri tekrar geçmeğe muvaffak olmuşlar ve japonları izaç etmeğe başlamışlardır.

Nankin'de yeni bir hükümet kuruldu

Şanghay, 28 (A.A.) — Eski bakan-

(Sonu 8. inci sayfada)

Frankocular Katalonyada denize doğru ilerliyorlar

Fraga ve Lerido şehirleri de düştü

Harekâta İtalyanlar da iştirak ettiler

İspanyanın mukadderatı Barselonun vereceği karara ve göstereceği mukavemete bağlı

Salamanka, 28 (A.A.) — Büyük umumî karargâh tebliğ ediyor:

Cumhuriyetçilerin mukavemetine rağmen Aragon cephesinin her noktasında ilerledik ve Sierra Rufa ile birçok kasabaları işgal ettik.

Bundan başka Peralta dö Alkolea ile San Sebastiyen tepesini ve Tormillo kasabasını işgal ettik. 500 esir aldık ve mühim mikdarda malzeme zaptettik.

Traga'yı ve civar mıntakayı işgal ettik ve binlerce esir aldık.

Fraga işgal edildi

Saragos, 28 (A.A.) — Havas muhabirinden: Frankistler, dün akşam

(Sonu 8. inci sayfada)

Katalonyadaki vaziyeti ve düşen Lerida şehrini gösterir harita

Türk Ticaret Bankası umumî heyeti dün toplanmıştır. Toplantıya aid tafsilât 8 inci sayfamızdadır

DÜŞÜNÜŞLER

Türk tersanesi

Sessiz sadasız çalışan Gölcük tezgâhları, türk mühendis ve türk işçisinin emeğiyle meydana çıkan yeni bir gemimizi denize indirdi. Gene türk tezgâhlarında iki denizaltı gemimizin inşa halinde olduğu malûmdur. Tersanemizi, küçük çapta harb gemileri inşa edecek bir kabiliyete yükseltmek, hep biliyoruz ki, hükümetimizin programına girmiştir. Fakat bütün bunlar, nihayet bir başlangıçtan ibarettir.

Bu bir diriliş, bir rönesans manzarasıdır. Zira unutamayız ki, Akdenizi titretmiş ve bir osmanlı iç denizi haline koymuş olan heybetli türk donanmaları vaktiyle, türk sularında türk emeğiyle inşa edilmişti.

İnebahtı deniz mağlûbiyetinde donanmasını kaybettiğine eseflenen hükümdara Sokollu'nun cevabı meşhurdur: "Merak etme, bu memleket, o donanmayı, direkleri altından ve yelkenleri ipekten olarak yapmaya muktedirdir.,,

Donanmasının direklerini altından ve yelkenlerini ipekten yapmaya muktedir muazzam bir imparatorluk kurmuş olan türk milleti, sonra - acıdır! - biribiri ardısıra başına geçmiş olan ehliyetsiz adamların yolsuz ve gevşek idaresi yüzünden, sandallarını bile ecnebi tezgâhlara ısmarlayacak bir aciz haline düşmekte gecikmemişti.

Türkün yalnız bu inhitat ve zaaf devrini hatıra getirenler, onun herhangi bir enerji ve yükselme hamlesine muktedir olmadığını sanmakta ne kadar hata ettiklerini, bir zaferler silsilesi teşkil eden cumhuriyet Türkiyesinin başarılarından anlamışlardır.

Bir zaman, dünyanın en ileri endüstrisine sahib olmuş olan bu millet, yeniden aynı seviyeye yükselmek azmini ve iymanını ruhunda tutuşturmuştur. Bu azmin elinde, hiç bir imkânın kurtulmıyacağına, on beş senelik cumhuriyet tarihi, en parlak bir delildir.

YAŞAR NABİ

Hacıbayramda Ogüst mabedi meydana çıkarıldı

Belediye Hacıbayramı mükemmel bir park haline getirecek

Ankarayı güzel ve zengin bir turistik şehir haline koymak için birçok fedakârlıklar yapılmaktadır. Tarihin muhtelif devirlerine aid eserlerin toplu bir halde bulunduğu şehrimizde, bu zenginliklerden istifade edilmeğe çalışılmaktadır.

Şehrimizin imar plânında mühim bir yer alan ve yarının güzel bir parkı olacak olan Hacıbayram meydanındaki tarih eserleri bu maksadla yeniden gözden geçirilmiş ve bu eserleri kapatan basık evler istimlâk edilerek bir yandan yıkılmağa başlanmıştır. Plâna göre ogüst'ün vasiyetnamesini ve sonradan taşınan pek çok Eti eserini ihtiva eden bu açık müze güzel bir park haline getirilecektir. Bu suretle Ankarada tarihin mühim bir safhasını canlandıran tarihî eserler şehrin hayatına karışmış olmaktadır.

Hacıbayram Camisinin çevresini dolduran evler gerek camiyi, gerekse klasik çağların büyük hatırası olan mabedi sarmışlar; zaman geçip kendileri birer harabeye döndükçe bu anıtları da bir örümcek yuvası ortasında sıkışarak can çekişenlerin haline uğratmışlardı.

Ankara Belediye ve vilâyetinin Kültür Bakanlığı ile işbirliği yaparak kurtarmağa azmettiği "Hacıbayram'daki eserler,, işte bunlardır. Vilâyet ve belediye mabedin çevresindeki bütün yapıları "istimlâk,, ederek yıktırmağa başlamıştır.

"Ogüst'ün vasiyetnamesi,, diye şöhret alan ve aslı Romada bulunan kitabenin Latince ve yunancasını birlikte duvarlarında barındırdığı için, "ortaçağ,, dan sonraki araştırmalarda "Augusteum,, veya "Ogüst Mabedi,, diye tanınan mimarlık vesikası 1927 den itibaren yapılan hafriyatla asıl benliğini ortaya koymuştu. Arkeoloğ prof. Şede ve mimar Dr. Krenker tarafından yapılan bu hafriyat, Hacıbayramdaki mabedin İsadan önce III cü asra aid bir hatıra olduğunu ispat etmişti. Hellenistik devre aid mimarî vesikaların ne kadar seyrek ele geçtiğini bilenler için bu hatıranın ne kadar değerli bir sanat ve ilim vesikası olduğunu tasavvur pek kolaydır.

Bizanslılar, - başka bütün eski sanat eserlerine yaptıkları gibi - bu güzel eserin de bünyesinde çok ağır tadiller yapmışlardı. Mabedin (cella) kısmına aid yan duvarlardaki pencereler o zamanın işi olduğu gibi "opistodomos,, duvarının sökülmesi ve mihrab tarafında bir (kript) meydana getirilmesi, hep o devrin mabedi nasıl tahrip ettiğini göstermektedir. Şurası dikkate değer ki Hacıbayram camisi bu muhteşem harabeye sadece istisi nad etmiş ve onu yıkarak genişliyeceği yerde onu koruyarak ayakta durmayı tercih etmiştir.

Terfi edecek malmüdürleri

Finans Bakanlığı, her sene olduğu gibi bu sene de vazifelerinde muvaffakıyet gösteren ve terfi müddetlerini dolduran malmüdürlerini terfi ettirecektir. Bakanlık, bu husustaki hazırlıklarına başlamıştır.

İstanbulda 148 çift damgasız çorap bulundu

İstanbul, 28 (Telefonla) — Kadın çoraplarının damgalı veya damgasız olup olmadığını tedkik için kontrol bugün başladı. Bir müessesede damgalanmamış 148 çift çorap bulunduğundan zabıt tutuldu. Kontrollara tarama şeklinde devam edilecektir.

Sirkeci yolcu salonuna konacak Atatürk büstü

İstanbul, 28 (Telefonla) — İnşaatı ilerlemekte olan yeni yolcu salonuna rekzedilecek Atatürk heykeli için projeler hazırlanıyor. Heykelin şekli, mevkii ve büyüklüğü güzel sanatlar akademisinde toplanacak olan juri heyeti tarafından ayın birinde tedkik edilecektir.

Kızılayın yardımları

Kızılay genel merkezince, Emet kaza merkezinde evleri yanmak suretiyle muavenete muhtaç vatandaşlara telgraf havalesi olarak altı yüz lira yardım yapılmıştır. (A.A.)

İstanbulda

Et istihlâki gittikçe artıyor

İstanbul, 28 (Telefonla) — Bugün mezbahada kesilen ve kesilmiş olarak şehre getirilen hayvanların mikdarı şöyledir. Karaman 1111, dağlıç 368, kıvırcık 35, kuzu 3121, keçi 16, oğlak 13, sığır 126, dana 30, manda 22, malak 7. Bunların baş itibariyle yekûnu 4849 dur. Geçen sene aynı tarihte kesilen ve kesilmiş olarak getirilen hayvan mikdarı ise şudur: Karaman 1092, dağlıç 148, kıvırcık 2, kuzu 1917, sığır 105, dana 3, manda 17, malak 6. Bunların baş itibariyle yekûnu 3300 dür.

Sıhiye müsteşarı dün geldi

Sıhiye Vekâleti müsteşarı Dr. Asım Arar bir hafta evel göçmen işlerini tetkik etmek üzere İzmire gitmişti. Orada göçmen işlerini uzun uzadıya incelemiş ve göçmenlerimizin ihtiyacını tesbit etmiştir. Göçmenlere bine yakın öküz ve yüzden fazla beygir alınarak dağıtılması kararlaştırılmıştır. Bu zamana kadar alınanlar da göçmenlere tevzi edilmiştir.

Doktor Asım Arar İzmirde bulunduğu müddet zarfında bilhassa bu meselelerle meşgul olmuş ve halletmiştir.

İstanbul borsası Ankaraya taşındı

İstanbul, 28 (Telefonla) — İstanbul borsasının Ankaraya nakli dolayısile bugün borsada hiç muamele olmamıştır. Borsa tamamile Ankaraya nakledilmiştir. İstanbulda 31 mart akşamına kadar çalışacak yalnız 3 memur kalmıştır.

Maslak kazası tahkikatı bitti

İstanbul, 28 (Telefonla) — Maslakdaki otomobil kazasına aid tahkikat müddei umumilikçe bitirildi. Şoför Kemali tedbirsizlik, dikkatsizlik, nizamlara muhalif hareket ederek ölüme sebeb olmak suçile mahkemeye verdi.

Üniversitede ilmî müsabakalar

İstanbul, 28 (Telefonla) — Talebeyi ilmî araştırmalara teşvik maksadı ile hukuk fakültesinde iki müsabaka açıldı. Müsabakalardan biri âmme, diğeri hususî hukuka aiddir. Birinci gelecek talebeye 150, ikinci talebelere 75 er lira verilecektir.

Çocuk Esirgeme Kurumunun teşekkürü

Çocuk Esirgeme Kurumundan :

Profesör B. İbrahim Alî yemek vermekte olduğumuz (603) çocuğun bir günlük yemek parası olarak kurumumuza 30 lira 15 kuruş teberru buyurmuşlardır. Bu kıymetli yardımlarından dolayı kendilerine açık teşekkürlerimizi sunarız.

Kamutay Encümenlerinde

Kamutay encümenleri dün aşağıda yazılı mevzuları müzakere etmişlerdir:

Adliye encümeninde :

Şûrayı Devlet kanunu lâyihasının müzakeresine deva medilmiştir.

Arzuhal encümeninde :

Encümene tevdi edilen arzuhallerden ruznameye alınmış olanlar hakkında vekâletlerden ve encümenlerden gelen cevaplar tetkik edildikten sonra bu arzuhaller karara bağlanmıştır.

Dahiliye encümeninde :

Köy kanununun bazı maddelerinin değiştirilmesine ve mezkûr kanuna yeni hükümler eklenmesine dair olan kanun lâyihasının müzakeresine devam edilmiştir.

Maliye encümeninde :

İpek böcekçiliği, ipek böceği yetiştirilmesi, muayene ve satılması hakkındaki kanun lâyihası müzakere edilmiştir.

Çağrı

× Orman Kanunu muvakkat encümeni bugün parti grup içtimaından sonra toplanacaktır.

× İktısad Encümeni bugün parti grup içtimaından sonra toplanactktır.

× Maarif Encümeni bugün grup içtimaından sonra toplanacaktır.

× Maliye Encümeni bugün parti grupundan sonra toplanacaktır.

× Memurlar kanunu muvakkat encümeni bugün parti grupundan sonra toplanacaktır.

Hayvan sayımı kayıd ve yoklama işlerinin tanzimi

Finans Bakanlığı hayvan sayımı kayıd ve yoklama işlerinin düzenle başarılmasını temin için yeni kararlar almıştır. Kayıd ve yoklama işleri için seçilen memurlarda bulunması lâzımgelen vasıflara dikkat edilmemesi yüzünden ilerde birçok muhaberelere yol açılmakta ve bu yüzden bu memurların ikramiye istihkakları da tediye edilmemektedir. Bakanlık, bilhassa bu kabil lüzumsuz muhaberelere ve geçilmelere meydan bırakmamak kararındadır. Bu kararlara göre okur ve yazar olmıyan köylere gidecek memur ve müstahdem olmıyanlara bu hizmetlerinden dolayı ne harcirah ve ne de ikramiye verilmiyecektir. Amme hizmeti iyfa etmiyen odacı, bekçi gibi memur ve müstahdemler bu işlere memur edilemiyeceklerdir. Umumî, mülhak ve hususî büdceler dışında kalan muhtelif teşekküllerden ücret alan memur ve müstahdemler de amme hizmeti iyfa etmedikleri için ücretli memur sayılamıyacaklardır. İkramiyeler bilfiil yoklama muamelesini yapan ve kaçak yakalayan ve zabıt varakası tutnlara verilecektir. Harcirah yalnız valinin yazılı emriyle yoklamaya çıkanlara verilebilecektir.

Bir japon müzisiyeni ile konuşma

Japonyada ilk opera otuz sene evvel oynandı

Millî japon operası 20 seneliktir

Salı gecesi Ankara Palas salonlarında Japon elçiliği tarafından verilen suvarede, Ankaralılar, şehrimizin misafiri olan kıymetli bir Japon tenorunu dinlemek zevkini tatmıştılar.

Genç ve kuvvetli bir sese sahip olan B. Yosi Fujivara Tokyo muzik akademisinden mezun olduktan sonra Muhtelif Avrupa şehirlerinde konserler vermiş Tokyoda, Milânoda, Pariste opera ve opera komiklerde rol almıştır.

Japon sanatkârı Yosi Fujivara

Hamburg devlet operasında verilen La Bohem temsilinde rol almak üzere memleketimizden ayrılacak olan B. Fujivara kendisiyle görüşen bir muharririmize Türkiyeye gelmekten çok memnun olduğunu, bilhassa İstanbulu çok beğendiğini ve burada daha uzun zaman kalmaya angajmanları müsaid olmamasına üzüldüğünü söylemiştir. Japonyadaki musiki hayatı hakkında kendisinden izahat isteyen arkadaşımıza kıymetli tenor demiştir ki:

— Japon ve Türk millî musikileri arasında büyük bir nağme ve uslûp benzerliği olduğunu gördüm. Japon musikisi çok eski bir tarihe maliktir. Bugün elimizde bulunan bazı musiki eserlerinin bize bin seneden daha eski bir mazinin mirası olduğu son senelerde yapılan araştırmalarla meydana çıkarılmıştır. Fakat bu, yalnız sarayda çalınan ve hariçte malûm olmayan bir ananevî musikidir.

Nagauta ve Kiyomoto denilen âletlerle çalınan Japon musikisinin kendine has bir nota yazış usulü vardı. Eskiden bu musiki mekteblerde tedris edilmez, evlerde hususî surette öğretilirdi. Avrupa musikisinin memleketimize nüfuz edişi, Japonyanın ecnebîlere açılmasından sonra başlamıştır.

— İlk opera Japonyada ne zaman oynandı?

— Japonyada Avrupa operalarının temsiline otuz sene kadar önce başlanmıştır. Fakat ilk millî japon operasının yazılması yirmi senelik bir tarihe maliktir. Tokyoda bugün resmî bir muzik akademisi vardır. 45 sene evvel kurulmuş olan bu akademiden maada 17 hususî muzik mektebi vardır.

— Avrupaî musiki yerli musikiyi öldürmüş müdür?

— Hayır. Bizde operaları, senfonileri, salon tamamiyle eserleriyle Avrupaî tarzda bir musikinin yanında, halk eski iptidaî âletlerini ve ananevî musikisini gene yaşatmaktadır. Bunlar tamamen ayrı iki musiki halinde yan yana devam etmektedir.

— Şimdi Japonyanın en meşhur kompozitörleri kimlerdir?

— Başta Yamadanın ismini zikretmek lâzımdır. Nevyork, Boston, Berlin orkestralarını idare etmiş olan Yamada hiç şüphe yok ki bugünkü Japonyanın en büyük kompozitörüdür. Sonra Haşimoto kıymetli bir bestekârdır. Tabî başlıcalarını söylüyorum. Size bir sürü isim sayabilirim.

— Yeni Japon kompozitörleri ne şekilde çalışıyorlar?

— Avrupaî metodlarla. Fakat yerli melodilerden ve Japon ruhundan ilham almayı da ihmal etmiyorlar. Bu suretle karakteri Japon olan millî bir musiki meydana gelmektedir.

B. Fujivara, çok hoşuna giden türk şarkılarından bir kaçının notasını İstanbul konservatuvarından alacağını ve ileride vereceği konserlerde türk şarklarını da repertuvarına koyacağını ilâve etti.

Kamutayın dünkü toplantısı

Kamutay dünkü toplantısında İs-veç grupundan alınacak paranın 1936 malî yılı Nafıa Vekâleti büdcesine tahsisat kayıd ve sarfına dair olan kanuna ek lâyihayı kabul etmiştir. Kamutay çarşamba günü toplanacaktır.

Polis imtihanı

Yeni emniyet teşkilâtı kanununa göre polis kadrolarını doldurmak için bütün vilâyetlerde dün polis imtihanı yapılmıştır. Şehrimiz emniyet direktörlüğünde de dün saat 14 de polislik için müracaat eden 35 kişinin tahrirî imtihanları yapılmıştır. Şifahî imtihanlara önümüzdeki cuma günü başlanacaktır.

İstanbul borsasının Ankaraya nakli

İstanbul Borsasının Ankaraya nakli hazırlıklarına devam olunmaktadır. Borsanın bir kısım memurlariyle eşyanın bir kısmı gelmiş ve Borsa binası olarak kiralanan memurlar kooperatif şirketi binası karşısındaki eski emlâk ve eytam bankası binasına yerleştirilmeğe başlanmıştır.

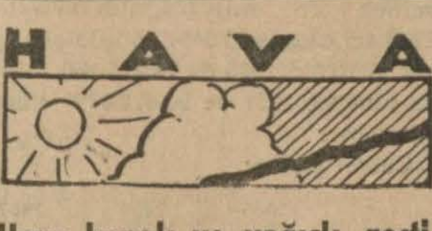

Hava kapalı ve yağışlı geçti

Dün şehrimizde hava umumiyetle kapalı ve aralıklı yağışlı geçmiştir. Rüzgâr cenubu garbiden saniyede 6 metre kadar hızla esmiştir. En düşük ısı 6 en yüksek ısı ise 12 derece olarak kaydedilmiştir.

Yurdda hava Trakya ve Ege bölgeleriyle Karadeniz kıyılarında kapalı ve yağışlı diğer bölgelerde bulutlu ve biraz yağışlı geçmiştir. 24 saat içindeki yağışların karemetreye bıraktıkları su mikdarları Tekirdağında 17, Kütahyada 18, Yeşilköyde 19, Antalyada 21, Akhisarda 23, Bandırmada 32, Bigada 34, Çanakkalede 38, Geliboluda 40, Muğlada 53, yağış gören diğer yerlerde ise bir ile 16 gram arasındadır.

Yurdda en düşük ısılar sıfırın altında olmak üzere Vanda 2, Erzurum ve Karsta 6 derecedir. En yüksek ısılar da Antalya ve Islahiyede 17, Adanada 19 derece olarak kaydedilmiştir.

Dumdum !

Hatay'da bir kan kardeşimizi dum dum kurşunu ile yaralamışlar. Büyük bir davayı kanun, nizam, milletler cemiyeti, barış yolları ile hallediyoruz. Kardeş ve komşu memlekette seçim yapılacaktır; bu seçim, tarafsız bir komisyonun kontrolu altında bulunacak; bu yüzden çıkacak ihtilâflar gene tarafsız bir mahkemeye sunulacaktır.

Dünyanın her tarafında ilk ve son sözü "kuvvet,, söylerken her zamankinden daha kuvvetli olan Türkiye bütün dünyaya kanun, nizam ve barışa bağlılığın eşsiz bir örneğini vermektedir.

Tam bu sırada bir kan kardeşimizin kanını dum dum kurşunile dökmeğe kalkışmak, nihayet, yersiz bir şımarıklıktan başka bir şey sayılamaz.

Hatay havasını bulandırmağa uğraşan cılız şımarıklara günü geçmiş, köhne şenaat oyunlarını tekrarlamalarını değil, yanı başlarındaki kudretli milletten insanlık ve fazilet dersi almalarını tavsiye edelim. — T. İ.

Yanlışlar

Tayyare - sinek!

Bir zamanlar Mecidiye köyünü basarak İstanbul gazetelerine bitmez tükenmez havadis, fıkra, nükte ve makale mevzuu veren sinek, şimdi de Avrupada, hem de fennî ve teknik gazete ve dergilerde bahse mevzu oluyor. Avrupa mütehassısları sineğin uçuşunu tedkik ediyor ve yarının tayyarelerini ona benzetmeğe uğraşıyorlarmış. Tayyare sineğe benzediği gün en mükemmel şeklini alacakmış.

Bir başka bakımdan da tayyare sineğe benzer. Biz, "sinek küçük ama mide bulandırır!,, deriz. Geçenlerde Çekoslovakya hududu üzerinde uçan alman tayyareleri de mide bulandırmadı mı idi?

Bit !

Gazetelerdeki havadisleri gözden geçirirken satırların üstünde ve aralarında daima bir "harb tehlikesi" nin dişlerini gösterdiğini görüyorsunuz ve yüreğiniz :

— Hop! ediyor .

Evelki gün bir gazetede "bit mücadelesi,, başlığı altında bir havadis gördüm. Gene aynı şekilde yüreğim :

— Hop! etti.

Malûm ya "bit,, de harb zengini nevinden muharebe günlerini hatırlatan bir mahlûktur!

Uzun saç !

Bir gazetede bir resim gördüm ve altında şu yazıyı okudum: "İlk defa olarak Bulgaristanda kadınlarla papaslara intihabata iştirak etmek müsaadesi verilmiştir.,,

Demek ki şimdiye kadar Bulgaristanda uzun saç — İsrail şampiyonlarından Samson'un tam zıddına — bir imtiyazlığa sebeb oluyordu!

Ana fedakârlığı

Ana sevgisi, ana şefkati, ana fedakârlığı... İnsanlarda bundan daha engin, daha asîl duygu varmıdır ?

Kimsesiz kalan çocuklarını büyütmek, adam etmek için — tabirini kullanalım! — "saçını süpürge eden,, ne kadar kadınlar tanırız !

Bir amerikan kadınının bu uğurda katlandığı fedakârlığa bakınız :

Bu kadıncağız, üç çocuğundan ayrı düşmemek, onlarla meşgul olabilmek için kendisinden boşandığı kocasının evinde kapıcılığı kabul etmiştir.

Fena kadın çorabları!

Bir İstanbul gazetesinde irice puntolarla bir başlık: "Fena kadın çorapları damgalandı.,,

Bu başlığın bir haberi yanlış anlattığını bir tarafa bırakalım. Çünkü iyi ve fena bütün çorapların damgalanmasına karar verilmiştir. Fakat ifadedeki bozukluğa dikkat ediniz. Buradaki "fena,, sıfatı çoraba verilebilecği gibi kadına da verilebilir. İşin kötüsü bizde "fena kadın,, diye ahlâksız bir zümreye de derler!

Eden'e dair . . .

Bay Antoni Eden'in annesi Bayan Sibil Eden, bir ingiliz muharririne oğlunun çocukluğundan bahsederken onun resme çok meraklı olduğunu anlatıyor. Antoni, kendisi de resim yaptığı ve tablolara bayıldığı halde musikiye tahammül edemez ve bazı akşamlar evde akraba ve dostlar arasında duetolar yapıldığı zaman :

— Aman anneciğim, bu gürültüye tahammül edemiyorum: Bırakın da tatlı tatlı şu kitabımı okuyayım! dermiş.

Hayatında daima sihatli kalmış olan bu çocuk, tuhaf değil mi, açık havadan da hoşlanmazmış. Oyuncaklara pek rağbet etmediğini, en çok askerlik oyunundan hoşlandığını da annesi anlatıyor . . . .

Çocukluk temayül ve itiyadlarının büyüdükten sonra da izleri kalıyor demek ki Bay Eden, Avrupadaki askerlik oyununu sezmiş ve Avrupa konserinin dueto ve triyolarına tahammül edemiyerek iskemlesini bırakmıştır

DIŞ İCMAL

Çinde neler oluyor?

Orta Avrupa'ya doğru alman taarruzu başlıyalı, Uzak Şark harbı ikinci plâna atılmıştır. Son günler içinde gelen haberlere bakılacak olursa, bir taraftan Japonya Çin'e karşı askerî harekâta devam ederken, diğer taraftan da Nanking'de yeni bir hükümet kurmuştur. Bu, Japonya'nın 1931 senesinden beri Çin arazisi üzerinde kurduğu üçüncü hükümet oluyor. Birincisi, Mançuko hükümeti idi. Japonya, istilâ ettiği bu memleketin istiklâlini ilân etmiş ve başına bir imparator da geçirmiştir. Mançuko hükümeti, malûmdur ki, geçenlerde Almanya tarafından resmen tanınmıştır. Diğer devletler yeni hükümeti tanımamakla beraber, Mançuko, müstakil bir devlet imiş gibi hareket ediyor.

İkinci hükümet, 14 birincikânunda Pekin'de kurulan şimalî Çin hükümeti idi. Japonya, bir takım yaşlı çinlileri inzivadan alarak Pekinde sözde müstakil, fakat hakikatte kendine tâbi olan bir devlet kurmuş ve bu vasıta ile gümrük tarifelerinde kendi idhal eşyası lehine tadilât yaptırmıştı.

Aradan üç ay geçer geçmez, şimdi de Nanking'de orta Çin hükümetini kurmağa karar vermiştir. Bu hükümetin de bugün yarın, kurulduğu dünyaya ilân edilecek ve bu da sözde müstakil, fakat hakikatte Mançuko ve Pekin hükümetleri gibi, japon hükümetinin emri altında devlet idaresinin tedvirine başlıyacaktır. Japonlar, şimalî Çin hükümetini teşkil ederken yaptıkları gibi, orta Çinde de kendi emellerine âlet olacak yirmi altı yaşlı çinli bulmuşlardır. Bunlar orta Çin hükümetini teşkil edecekler ve Çan Kay Şek ile müzakereye bile girişmiyeceğini beyan eden japon hükümeti, bu hükümetlerle işbirliği yapacaktır.

Japonyanın Çinde tatbik ettiği bu siyaset ile askerî harekât arasında sıkı bir münasebet vardır. Askerî harekât hakkında gelen son haberler, çinlilerin taarruza geçtiklerini ve japon kıtalarını mağlûbiyete uğrattıklarını bildirmekle beraber, bu haberlere büyük ehemiyet atfedilmemek lâzımdır. Çan Kay Şek Nanking'i tahliye edip de Çinin içlerine doğru çekildikten sonra takib etmeğe başladığı tâbiye, mütehassıs askerlerin kanaatine göre, en iyi bir tâbiye usulüdür. Bu da japon askerlerinin ileri hareketlerine mani olmak için Görilla muharebeleri yapmak, onları izaç ederek yıpratmak, harekâtı uzatmak ve hele taarruza geçmemek. Nanking düşeli Çan Kay Şek bu tâbiyeyi kullanmıştır. Eğer Negüs de Habeşistanda italyanlara karşı bu tâbiyeyi kullanıp da taarruza geçmemiş olsaydı, harbı çok uzatabilirdi. Habeş harbının sonu, Negüs'ün taarruza geçmesiyle başlar. Talim ve terbiyesi ve teçhizatı noksan insan kütlelerinin muntazam İtalya kıtaları üzerine hücumu habeşlerin hezimeti ile neticelenmiş ve Habeşistan bu hezimetin maddî ve manevî sarsıntısından kurtulamamıştır.

Çan Kay Şek habeş kumandanlarından daha iyi bir kumandan askerleri de habeş askerlerinden daha iyi askerler olmakla beraber, Japonyanın bu askerlere karşı yolladığı askerler de daha iyi talim ve terbiye görmüş ve daha iyi silâhlıdır. Japon ordusu bugün dünyanın en kuvvetli ordularından biridir. Bu kuvvetini de Şanghayı alırken, Nanking'i işgal ederken göstermiştir. Bu vaziyette Çan Kay Şek tarafından yapılacak bir taarruz ile japon ordusu Çinden atılamaz. Japonya aleyhine olan vaziyet, Çin'in çok geniş olması ve askerî harekâtı içerilere doğru götürmek için çok büyük fedakârlıklara katlanmak mecburiyetinde kalınmasıdır. Çan Kay Şek, kumandası altındaki Çin ordulariyle japon kıtaları üzerine yürürse, tam Japonyanın istediği şeyi yapmış olur. Bu itibarladır ki Çin askerlerinin japon ordularını ihata ettikleri, esir aldıkları, imha ettikleri hakkındaki haberlere inanmak doğru olamaz. Çinlilerin hareketi, olsa olsa, japonları izaç ve yıpratma tâbiyesinin tatbikatından ibaret mevzii bir takım döğüşmelerden ibaret olsa gerektir.

Diğer taraftan Çin harbının uzun sürmesi, Japonyanın dahilî vaziyetin - de tesirlerini göstermeğe başlamıştır ki Çan Kay Şek için en büyük ümid noktası da budur. Son aylar içinde japon hükümeti, parlâmentoya bir takım kanun lâyihaları vermiştir. Japon endüstrisini, japon iktısadî hayatını yeni bir rejime tâbi kılan bu kanun lâyihaları, Japonyanın normal rejim içinde Çin mücadelesini devam ettirmekte zorluklarla karşılaşmaya başladığına delâlet eder.

Sonra japon başvekili Kanoe ikide bir, harbın pek uzun süreceğinden bahsediyor. Daha dünkü gazetelerde çıkan beyanatında japon başvekili demiştir ki:

— Bazı kimseler, Çin meselesinin artık bitmiş olduğu zehabını güdmektedirler. Fakat hakikatte muharebe ancak yeni başlamıştır. Hükümet bu mukaddes harbın gayelerine vasıl olmak için milletle işbirliği yapması arzusundadır.

Bu, japon milletini Çine karşı uzun bir mücadele için hazırlamaktır. Japonlar, on ay evvel, bir japon askerinin ölümünü bahane ederek Çine karşı, taarruza geçtikleri zaman, mücadelenin bu derece uzun olacağını hesablamamışlardı. Çan Kay Şek'in muvaffakiyeti bundadır. Filhakika Japonya uzun, pek uzun bir mücadele için hazırlanıyor. Japon hükümeti meclise tevdi ettiği kanun lâyihalariyle hazırlanıyor. Şimali Çinde, orta Çinde kurulan hükümetler de bu hazırlık cümlesindendir.

Buna karşı Çan Kay Şek'in yapacağı iş, mücadeleyi, japonların bugün hesabliyabileceklerinden de daha çok uzatmaktır. Maddi ve bilhassa manevî kudreti buna kâfi ise, davâyı mutlaka kazanır. Ve japonların Nanking'de, Pekin'de, hattâ belki de Mançuko'da kurdukları "devletler" mukavvadan yapılmış evler gibi yıkılır.

A. Ş. ESMER

DÜNYA HABERLERİ

ÇEK BAŞVEKİLİ DİYORKİ:

Millî hakimiyet ve hürriyeti müdafaa edeceğiz

Südetler de bir taraftan boyuna faaliyetlerini arttırıyorlar

Prag, 28 (A.A.) — Millî birlik partisinin hükümete yeni giren mümessilleri dün partinin yeni politikasını görüşmüşlerdir.

Kramer'in yerine parti reisliğine geçen Hodza çek birliği lüzumunda ısrar ederek demiştir ki:

"— Millî hâkimiyet ve hürriyeti müdafaa edeceğiz. Devletin ve milletin hürriyetine dair olan hayatî meselelerin hallinde her türlü kompromiye karşı mücadele edeceğiz.

Millî birlik partisi orta Avrupa devletleriyle dostluk münasebetlerinin ve Almanya ile de iyi komşuluk münasebetlerinin tesisi lüzumuna kanidir.

Millî birlik partisi bakanı Jozek, çek halk partisinin, ittifaka taraftar olmadığı halde, azâsı Almanya ile muhalif politika gütmesinden dolayı teessür ve teessütünü bildirdikten sonra demiştir ki:

"Alman totalitarizmine, çekoslovak millî birliği, memleketi ve milleti müdafaa etmek istiyen iyi niyet sahibi kimselerin müttehit cebhesiyle karşı koyacağız. Barış ve huzuru korumak için bütün imkânlarımızı yapacağız.„

Nasyonal - demokrat partisinin bir kararı

Prag, 28 (A.A.) — Alman nasyonal - demokrat partisi kongresinin kapanması esnasında partinin yeni reisi B. Yakş tarafından tanzim edilmiş olan bir program kabul edilmiştir. Programın başlıca noktaları şunlardır:

1.- Çekoslovakyanın şimdiki sınırlarının muhafazası, bu sınırların değiştirilmesi yalnız südet almanları değil, belki bütün alman milletini ölüm tehlikesine maruz kılacaktır.

2.- Demokrasi esaslarına müstenid çekoslovak ana yasasının muhafazası,

3.- Tamgün ekonomik, malî ve idarî merkez olarak muhafazası, zira südet halkının beka ve saadeti Çekoslovakyanın cihan ekonomisindeki vaziyetine bağlıdır.

5.- Alman sosyal demokrat partisi, südet almanların çekoslovak devletinde ikinci millet olarak mevkilerini elde etmeğe çalışmaları lüzumunu ilân eder.

Südetler faaliyeti arttırıyorlar

Prag, 28 (A.A.) — Faaliyetini gittikçe artırmakta olan südet partisi perşembe günü Bohemyada birkaç toplantı tertib etmiştir.

Mebus Nöyvirt, Liberekte şiddetli bir nutuk söyliyerek Südetlere muhtar bir idare verilmesini istemiştir.

B. Hodza'nın yeni bir nutku

Prag, 28 (A.A.) — Başvekil Hodza bugün radyoda söylediği bir nutukta alman dili konuşan çekoslovak halkı için hususî bir statü tanzim edileceğini bildirmiştir. Bugün alman dili konuşan ekalliyet için mevcut kanunlar ve nizamlar bu statüde tarsin ve tevsi olunacak ve mezkûr ekalliyet için kanunî bir esas teşkil eyliyecektir.

Hodza demiştir ki:

Ekalliyet siyasetimizde yeni bir safhaya giriyoruz. Fakat Çekoslovakya siyasetine anayasası çerçevesi içinde devam edecektir. Çekoslovakya kendi dahilî siyasetine müdahale için haricin yaptığı bütün teşebbüslere karşı-koyagelmiştir. Bu hattı hareketini katiyen değiştirmiyecektir.

Hitler yeni bir nutuk söyledi

Berlin, 28 (A.A.) — Hitler bu akşam spor sarayında on nisan plebisit ve seçicilerine tahsis ettiği büyük bir nutuk söylemiştir.

Göbbelsin kısa bir hitabesinden sonra sürekli alkışlar arasında kürsüye gelen Hitler ezcümle demiştir ki:

"— Nasyonal sosyalist idealinin Almanya hududlarını aşarak almanların bulunduğu her yerde kök salmış olmasına hayret edilemez. Bu almanlar tahrikâtçılara kapılmıyorlar. Alman kanı bu insanların yalnız görünüşlerinde değil ruhlarında bile hâkim bulunuyor. Onları millet ile devletin tek bir şahsiyet halini aldığı birliğe doğru götürüyor.

Sulh muahedesi eski devletleri parçaladıktan sonra almanlar arasında büyük millî birlik duygusunun kök salmış olmasından hayret edilir mi? Bizzat, Versay muahedesini yapanlar ve bilhassa Amerika Cumhur reisi Vilson milletlerin kendi mukadderatlarına kendilerinin sahib olmaları hakkını ilân edip durmamışlar mıdır? Parça parça edilen ve yaşamak kabiliyetini kaybeden Avusturya almanlarının ebedî almanlık camiasına doğru gitmeleri kadar tabiî bir şey olamaz.

Hitler, Avusturya almanlarının Şuşnig idaresinde gördükleri zulümleri anlatmış ve Berttesgaden mülâkatından bahsederken aynen "bu mülâkatta Şuşnige hayatında ümid edebileceği en yüksek şansı verdim" demiştir.

Hitler Avusturyada millî ihtilâli tasvir ettikten sonra demiştir ki: "Son haftaların hâdiseleri hakiki bir mucize olarak teceli etmiştir." Hitlerin nutku sık sık şiddetli alkışlarla kesilmiş ve sonunda heyecanlı tezahürlere vesile vermiştir.

Fransa millî ekonomi meclisi

Paris, 28 (A.A.) — Millî ekonomi meclisini açan devlet nazırı Oriol yalnız bugünkü buhrana karşı mücadelenin değil, aynı zamanda ekonomik kuvvet ve kudreti elde etmenin bahis mevzuu olduğunu söylemiş ve demiştir ki:

"Bir takım ekonomik tedbirlere cesaretle müracaat etmek zamanı Fransa için artık gelmiştir. Fransa her bakımdan kuvvetli olmaya mecburdur. Bu hem bizzat kendisi için hem de sulh için zaruridir.

Fransa propaganda nezareti

Paris, 28 (A.A.) — Yeni propaganda nezareti bir nevi matbuat merkezi olacaktır. Hususî matbuat daireleri olmayan bütün nezaretlerin matbuat işini bu nezaret görecektir. Radyo da bu nezarete bağlanacaktır.

Ancak hariciye hususî matbuat ve istihbarat teşkilâtına malik olan nezaretler bu teşkilâtlarını müstakil olarak muhafaza edeceklerdir.

Tayyareci Klustonun kırdığı rekorlar

Londra, 28 (A.A.) — Ruayal Aero-Klöb tarafından resmen bildirildiğine göre tayyareci Kluston aşağıda gösterilen dört rekoru kırmağa muvaffak olmuştur.

1 — Sidney yolunu 80 saat 56 dakikada,

2 — Londra - Yeni Zelanda yolunu 104 saat 20 dakikada,

3 — Yeni Zelanda - Londra yolunu 140 saat 27 dakikada,

4 — Sidney - Londra yolunu 110 saat 22 dakikada katetmiştir.

Fransada

Patronlarla işçiler hâlâ anlaşamadılar

Paris, 28 (A.A.) — Paris bölgesi maden endüstrisindeki grev hakkında henüz bir anlaşma şekli bulunamamıştır.

İşçi delegeleri dün akşam Blum ve Vensan Oriol ile görüşmüşlerdir. Yarın grev işinin halledilmesi ümid edilmektedir.

Yarın öğleden sonra iki taraf arasındaki ihtilâfın halli için nazırlar bir içtima aktedeceklerdir.

Grevler umumileşecek

Paris, 28 (A.A.) — B. Leon Juho, dün Kaen'de söylemiş olduğu bir cümlenin metnini şu suretle tashih etmektedir:

"— 6 şubat 1934 e tekaddüm etmiş olan ağır hava yenilenmek üzeredir. Eğer yeni bir kuvvet darbesi yapılacak olursa aynı vesait ile mukabele edeceğiz. Eğer son vakayiin işrab etmekte olduğu bu teşkilât karşısında bulunacak olursak grevimiz, umumileşecek ve faal bir şekil alacaktır.„

B. Blum'un temasları

Paris, 28 (A.A.) — Blum, Fransanın Londra sefiri Korben, Daladye ve hava nazırı Gi Laşambr ile görüştükten sonra başvekâlet dairesine giderek Juho'nun riyasetinde maden endüstrisi grevcileriyle tayyare fabrikaları amelesi tarafından gönderilen delegasyonu kabul etmiştir. Heyet başvekilden patronlarla yaptığı görüşmelerin neticesi hakkında malûmat istemiştir.

Bulgaristan seçimi sona erdi

Sofya, 28 (A.A.) — Bulgar ajansı bildiriyor: Sofya vilâyetindeki seçim de dün tam bir sükûn ve intizam dahilinde yapılmıştır. Seçilen 30 mebustan 17 si seçim nutuklarında hükümet politikasına taraftar olduklarını bildirmişlerdir.

Dünkü seçimle bütün mebus seçimi sona ermiş bulunmaktadır. Yeni meclisi teşkil eden 160 mebustan 103 ü seçim mücadelesinde hükümete müzahir olduklarını katî olarak bildirmişlerdir.

İngilterede

Millî müdafaa plânını tatbik için çalışmalar

Londra, 28 (A.A.) — Başvekil Çemberlayn yanında millî müdafaa nazırı İnskip olduğu halde endüstri patronları federasyonunun mümessillerini kabul etmiş ve 45 dakika görüşmüştür.

Takriben elli kişinin iştirak ettiği bu toplantıdan aonrs aşağıdaki tebliğ neşredilmiştir:

Başvekil millî müdafaa programının tesrii için geçen hafta işçi birliğinin mümessillerile yaptığı toplantıya bu sefer patronlar birliğinin mümessilleri ile bugün devam etmiştir. Başvekil bu iş için müsbet teklifler yapmıyacağını ve hükümetin arzusunu yerine getirmek hususunda icabeden amelî tedbirlerin alâkadar endüstri şubelerindeki patron ve işçiler arasında daha iyi kararlaştırılabileceğini söylemiştir.

Başvekil bu toplantı sebebinin hükümetin vaziyetini anlatmak ve patronlar birliğinden yardım etmesini istemek için olduğunu bildirmiştir.

Birlik mümessilleri tam bir iş birliği için ellerinden geleni yapacağını vâdetmiş ve hükümetin bütün patronların muzaharetine güvenebileceği hususunda teminat vermiştir.

İtalyan tayyareciliği inkişaf ediyor

Roma, 28 (A.A.) — İtalyan hava kuvvetlerinin 15 inci yıldönümü münasebetiyle dün, 9 tayyare meydanı, 26 benzin ve mühimmat deposu ve 5 hava mektebi açılmıştır. Yeni meydanlara en büyük tayyareler inebilecektir. Yeni hava mektebleri arasında Floransa'da açılan teknik talim mektebi çok mühimdir.

Duçe, Liktör tayyare meydanının 15 inci yıldönümü münasebetiyle bu meydanda tayyarelere bir geçit yaptırmış ve vazife kurbanı olan ve bilhassa İspanyada ölen tayyarecilerin ailelerine nişanlar vermiştir.

Eski Avusturya Başbakanı Şuşnig

Şuşnig Laypzigteki yüksek mahkemeye sevkedilecek

Viyana, 28 (A.A.) — Sanıldığına göre Şuşnig, Laypzigdeki meşhur yüksek mahkemeye sevkedilecektir. Rayiştag'da çıkan yangın hâdisesinde Dimitrof ile van der Löbbenin de burada muhakeme edildikleri hatırlardadır.

Şuşnig yalnız plebisite hile karıştırmaktan değil, aynı zamanda Dolfusu katletmekle itham edilen Planettanın muhakemesi esnasında adliye nazırı bulunduğu için adliyeye atfedilen bu hatâdan dolayı da mesul tutulacaktır.

Şuşnig Almanyada muhakeme edilecek

Londra, 28 (A.A.) — B. Şuşnig'in Almanyada muhakeme edileceği haberi bu sabah bütün partilere mensup gazetelerde nefret ve infialle karşılanmıştır.

Deyli Telgraf diyor ki:

"Mağlûp bir muhasıma karşı yapılan bu isyan ettirici intikam hareketi insan adına lâyik olan herkesin nefret ve infialini tahrik edecektir. B. Şuşnig 10 nisanda "hayır" reyi vermek cesaretini göstereceklere bir örnek teşkil edecektir.„

Niyüz Kronikl gazetesi yazıyor:

"B. Şuşnig'in âkibetini tayin vazifesi general Göring'e bırakılmıştır. Naziler B. Şuşnig'i Almanyada muhakeme edeceklerdir. Dünya nazarında, suçlular mevkiinde temyiz ve istinafsız karar giyecek olan eski şansöliye değil, bizzat itham edenler olacak ve bütün dünya onların adâleti hakkında hükmünü verecektir.„

Mareşal Göring turnesine devam ediyor

Viyana, 28 (A.A.) — Mareşal Göring, bu sabah saat 10 da Viner Nöyştad'a hareket etmiştir. Mareşal Göring, orada tayyare karargâhını ve tayyare fabrikasını gezecektir.

Mareşal Göring, Avusturyadaki ikameti esnasında Stiryada Ayzenerz'i ve Graz'ı ziyaret edecek ve orada bir nutuk söyliyecektir. Mareşal Göring, buradan önce gençliğini geçirdiği Nautendorf'a gidecek ve nihayet cumartesi günü Salzburgda bulunacaktır.

Politik mültecileri yerleştirmek için

Nevyork, 28 (A.A.) — Teksas mebusu Dies, B. Hul'e bir mektup göndererek birkaç yıl önce kongreye verdiği bir kanun teklifini hatırlatmıştır.

Mebus bu teklifinde, Avusturyadan gelen politik mülteciler için konolizasyon bölgesi olarak Paraguay'ı göstermekte idi ve o zaman bazı paraguaylılar da Amerika hükümetine müracaat ederek buna taraftar olduklarını ve hükümetlerinin bunu iyi karşılıyacağını bildirmişlerdi.

B. Dies, muhaceret meselesinin halli için tek çare olan teklifinin, Paraguayın vaziyeti değişmediği takdirde tekrar ele alınmasını istemektedir.

Kıraliyetçiler teşkilâtı dağıtıldı

Viyana, 28 (A.A.) — Kıraliyetçilerin reisi bu akşam bir beyanname neşrederek teşkilâtı dağıttığını ilân etmiştir.

Beyannamede ezcümle deniliyor ki:

"Avusturya cumhuriyeti 11 martta filen ve hukukan ortadan kalktı. Memleket 13 martta dahilî bir harb tehlikesine maruz bulunuyordu. Bu vahîm anda avusturyalı Adolf Hitler Viyanaya bir kurtarıcı olarak geldi. Bu kurtarıcıya sarsılmaz bir sadakat ve sonsuz bir muhabbetle bağlı bulunuyoruz.„

TÜRKİYE BASINI

Fransız kabinesinin vaziyeti

SON POSTA'da Muhiddin Birgen güzel bir şey olan hürriyetin ifrata varıldığı takdirde ne kadar büyük zararlar doğurduğunu anlatarak, Fransada bugün gözümüze çarpan keşmekeşin, bu hürriyeti tahdid zaruretini idrak edenlerin ekalliyette kalmaları yüzünden olduğunu, iktıdar mevkiinde bulunan Blum hükümetinin mütecanis bir kabine olmadığını kaydediyor ve diyor ki:

" Bu kabinenin başlıca vasfı, sosyalist direksiyonlu bir sosyalist ve radikal sosyalist hükümeti olmasında ve programının da halk cephesi programından ibaret bulunmasındadır. Halk cephesi programı ise, içtimaî ıslahat sahasında geri kalmış olan Fransaya, bu geriliği telâfi ettirecek hamleleri yaptıracak bir mutedil sosyalizm meydana getirmek vazifesini tahmil etmektedir. Halbuki, bugün içi nvaziyet, işin siklet merkezinin daha başka noktalara intikal ettirilmesini âmir bulunmaktadır. Dünyanın siyasî vaziyeti, çok hararetli bir müdafaa tertibatının alınmasını icab ettiriyor. Fransa ve Fransa mevkiinde bulunan memleketlerde, bu hakiakt anlaşılmakla beraber, hazırlık bahsinde kâfi bir faaliyet sarfedilemiyor. Bunun sebebi, gene prağramdır. Baş Vekâlet ve Maliye ile beraber hükümet mekanizmasının başlıca çarklarını ellerinde bulunduran sosyalistler, millî müdafaa plânının tahakkuku için behemehal amele sendikalariyle ve umumi mesaî birliğiyle (C. G. T.) hemahenk olarak yürümek istiyorlar. Sovyet Rusya gibi otoriter bir nevi amele demokrasisi kurmuş olan bir memlekette dahi büyük ve esaslı plânları tahakkuk ettirmek kolay olmadığı halde, amelenin her gün bir bahane ile meydana çıkardığı müşküllere göğüs gererek iş meydana getirmek, elbette ki Fransa için mucize yapmak kadar zor bir iştir. Netekim son alman tedbirlere rağmen Fransada grevlerin arkası alınmış değildir. Sitroen fabrikaları, hâlâ amelenin işgali altındadır. Bu şerait altında ne esaslı bir program tahakkuk ettirilebilir, ne de Almanya ve İtalyanın kesif bir mesai ile elde ettikleri neticeleri karşılıyabilecek bir mukabelede bulunmak mümkün olur. Bu vaziyet karşısında Blum kabinesinin hayatını sayılı günlere bağlanmış sayarsak yanlış bir tahmin yapmış olmayız."

***

PAMUKLU DOKUMALAR

AKŞAM'ın iktısadî meseleler sütununda, hükümetin bilhassa köylünün ihtiyacını karşılanan pamukluların ithalât resimlerinde tenzilât yapmış olduğu kaydedilerek deniliyor ki:

" Yeni tarife bu nevi malların ucuzlamasına sebebiyet verecektir. Esasen kaba pamuklu mallar, kaput bezi, en ziyade köylü tarafından satın alınmaktadır. Hükümet, bunu yapmakla en geniş bir müstehlik kütlesinin giyecek eşyasını daha ucuza tedarik etmesini kolaylaştırmıştır. Bu hareket, hayatı ucuzlatmak politikasının, köylüyü alâkadar eden kısmını teşkil eder. Bu meselede hatıra gelen şudur:

Acaba pamuklu dokumaların gümrük resminde tenzilât yapılırsa, bundan yerli dokuma fabrikaları müteessir olabilir mi? Alâkadarlar böyle bir endişeye sebeb olmadığını temin etmektedirler. Bu teminat şu suretle ifade edilmektedir. Birinci beş senelik endüstri plânında, devlet sermayesiyle kurulan sanayi şubesini pamuklu dokuma sanayii teşkil etmektedir. Pamuklu dokuma fabrikalarımız, en rasyonel, en modern teknikle kurulmuştur. Kayseri, Nazilli; Bakırköy bez fabrikaları gibi.. Bunlardan Kayseri bez fabrikasının, piyasa ile olan münaseebtleri gittikçe genişlemektedir. Sümerbank tarafından neşredilen rakamlara göre, Kayseri fabrikası, 1937 senesinde 32 milyon metrelik bez sipariş almıştır.

Kayseri malları, en serbest gümrük şartları dahilinde bile dışardan gelen mallara evsaf ve ucuzluk itibariyle rekabet edecek vaziyettedir. Buna güvenen hükümet, pamuklu mallar için, gümrük tarifelerinde tenzilât yapmaktadır."

Teşekkür

Dün, hiç beklemediğimiz bir zamanda şiddetli bir apandisit krizi ile muztarip olan kardeşimi zamanında bir müdahale ile ve çok muvaffakiyetli bir operasyon neticesinde kurtaran Nümune hastahanesi operatörü Dr. Nureddin Aruman'a bütün ailemin minnet ve şükranlarını sunmayı vazife bilirim.

Cemal Kutay

Bir tayyare kazası

Londra, 28 (A.A.) — Deniz ve hava manevralarına iştirâk için bir ingiliz askerî deniz tayyaresi Bikaya körfezinde denize düşmüş ve içinde bulunan altı kişi ölmüştür.

— 12 —

Yazan: M. Şevki Yazman

Hâdiseler bizi haklı çıkardı. Türk askeri bu eski kaleler içinde düşman filosunun bombardımanını savuşturdu ve her icab ettikçe topunun başına gelerek güllelerini savurdu.

Ağustos ortalarında müstahkem mevki kumandanlığına getirilen ve deniz muharebelerini idare edecek olan Cevad paşa ile beraber boğaz tahkimatında büyük faaliyet başladığını görüyoruz.

Tatbik kabiliyeti olmayan eski Alman projesi terkediliyor; neferleri geri alınan bataryalar tekrar işgal olunuyor ve ayrıca boğaz içerisine küçük çaplı ve menzilli fakat çabuk ateşli bataryalar yerleştiriliyordu. Lâzım olan mayinlardan bir kısmını, Rusların Trabzon önlerine döktükleri maynlardan; diğer kısmını ise Fransızların Izmir körfezine bıraktıkları maynlardan tedarik etmek icab etti ve türk denizcileri canlarını ağızlarına alarak bu işi başardılar, eskiden orada bulunan ve tamir görenlerle birlikte mayin mevcudunu 400 ze kadar çıkar - dılar. Bazı eserlerde bunların da gûya Almanlar tarafından yapıldığı anlatılmak iştenmektedir. Bu tamamen yanlıştır. Çünkü eski bir mayin için canını tehlikeye koymak Almanların yapamıyacağı şeylerdendir.

[Bu arada Alman denizcilerinin teknik yardımını söylemek ve övmek doğru sözlülük olur. Yalnız şurasını unutmamalı ki Almanya yolu henüz açılmamıştır. Romanya üzerinden kaçak olarak getirilmeğe çalışılan bazı malzeme de kısmen görülerek müsadere edilmiştir ve kara harblerinde olduğu gibi Çanakkalenin deniz muharebelerinde de türk tamamen kendi yağiyle kavrulmak mecburiyetinde kalmıştır. Karargâh ve kumandanlıklarla beraber 26 subayla 400 eri geçmeyen Alman denizcilerinin teknik yardımları inkâr olunmamakla beraber muharebenin asıl yükünü omuzunda taşıyan ve fedakârlığını yapan türk ordusu arasında nihayet bir cüzü olduklarını da unutmamaları kendilerine düşer.]

Bundan başka, boğazın en dar yeri olan Kilidülbahirde, türk harb gemilerinden çıkarılmış torpido kovanlara yerleştirilerek bir de sabit torpido merkezi yapıldı. Nara önünde denizaltı gemilerine karşı ağ tertib edildi. [Mamafih bu mania malzemesinin pek iptidaî oluşundan ve akıntının fazlalığından bu ağdan büyük bir fayda görülemedi.]

Bu hazırlıklara rağmen ilk bombardımanın bir çok kusurları meydana çıkardığını görüyoruz. On yedi dakikalık bir gösteriş bombardımanında cephanelikleri eski siyah barutlarla dolu olan ve kârgir inşaat altında muhafaza edilen Seddülbahir tabyamız berhava olmu, diğer tabyalarda da mühim tahribat görülmüş ve dış tabyalarımız ancak dört mermi atabilmişti. On yedi dakikada 5 zabit ve 80 nefer zayiatımız vardı (bundan sonra yapılan taarruzların çok uzun sürmesine rağmen zayiat bu kadar fazla olmamıştır.)

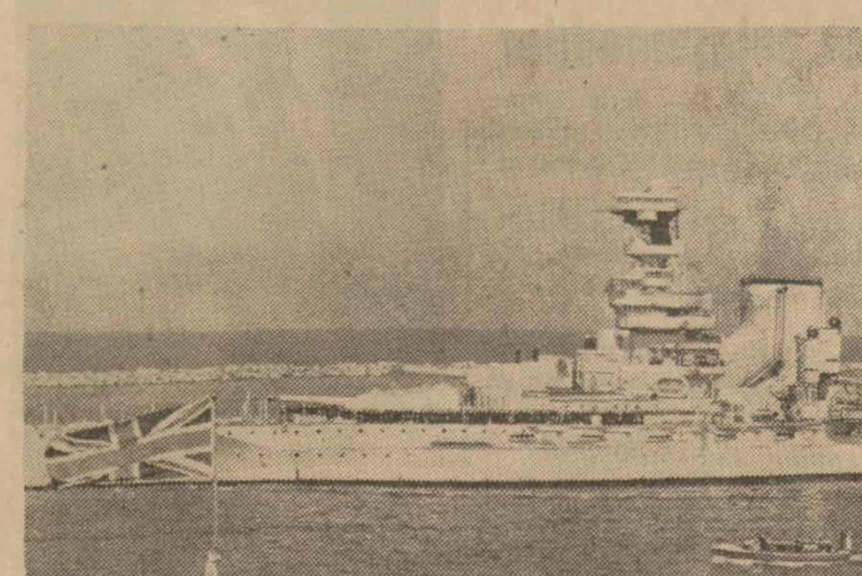

Çanakkaleye yapılan deniz saldırımında amiral gemisi Küen Elizabet

Itilâf donanması ya işin farkında değildi, yahud da diğer mıntakalardaki harb harekâtı onları Çanakkale ile esaslı surette meşgul olmaktan alıkoyuyordu ki, 915 şubatının 19 uncu gününe kadar hiç bir harb hareketine kalkışmadan ve yalnız boğazı uzaktan abluka ile iktifa ediyor, boğazın tahkimatı için hazırlanmaya zaman bırakıyordu.

Bu zamandan mümkün olduğu kadar istifade edilmiştir. Edirne, Istanbul ve eski gemilerden boğaza bir hayli top getirilmiş ve yerleştirilmiş, tahrip edilen dış tabyalar mümkün mertebe tamir olunmuş ve buralarda hiç işe yaramıyacağı anlaşılan bazı kısa menzilli toplar sökülerek başka taraflara, içe yerleştirilmiştir. Mayinler, günden güne fazlalaştırılmıştır. Bundan sonra gelecek olan kahramanca müdafaa bugünlerdeki hazırlığa medyundur.

Çanakkaleye denizden hücum kararı

Çanakkaleye denizden hücum ederek boğazı zorlayıp geçmek; Istanbulu filo ile tazyik altına almak Rusya ile muvasalayı temin etmek ve sonra boğazlara çıkarılacak kuvvetlerle buraları da elde bulundurmak fikri İngiliz hükûmetince 23 teşrinisani 914 tarihli bir kabine içtimaında ve o vaktin ateşli bahriye nazırı olan Çörçil tarafından ortaya atıldığını anlıyoruz. Sebeb olarak Rus yolunun açılmasından başka Süveyişteki kuvvetlerin uzaklaştırılması bilhassa ileri sürülüyordu. Bu fikre deniz birinci lordu "Fişer" ve ondan sonra gelen Jakson ile diğer deniz erkânı tamamen muhaliftir. Onlar Çanakkaleye yalnız denizden yapılacak hücumlar ile boğazları açmanın bir "delilik" olduğuna kanidirler. Keza 1807 tarihinde Çanakkale boğazı denizden zorlanarak açıldığı ve Istanbul tazyik altına alındığı halde Osmanlı devletinin bozguna uğrtılamadığını da misal olarak ileri sürüyorlar. Fakat Çörçil ve kabine arkadaşları evvelâ boğazlara yapılacak bu hücumla türklerin kanal seferine bir darbe indirileceğine, İtalya ve Balkanların itilâf devletleri lehine kazanılacağına, Rusyaya yardım yapılacağına kani olarak israr ediyorlar ve neticede bu fikir de 14 kânunusani 915 toplantısında Ingiliz kabinesince, mütehassısların düşüncesi hilafına, katî olarak kabul ediliyor.

Çanakkale muharebelerinde Fransızlar daima talî rol oynamışlardır. Ingilizlerin plânlarını Fransa hükûmeti bilâ münakaşa kabul ediyor ve bir mikdar gemiyi Ingiliz Amiralının emrine veriyor. Bunun için Fransız erkânıharbiyesinin fikrini bile sormaya lüzum görmüyorlar. Bu suretle şubat ayından itibaren Çanakkaleye karşı denizden hücum hazırlığı başlıyor ve bu hazırlık bittikten; boğazın dış tabyaları tahrip edildikten, içerideki maynlar toplattırıldıktan sonra da hakikî taarruzun başlaması kararlaştırılıyordu.

(Sonu var)

Musiki bahisleri

18 inci senfonik konser

Geçen haftaların halk konserinde hep seçme eserler dinlemiştik. Meslekdaşımız Bay Vinkler'in emekle büyütülmüş kemanından Mozart'ın bir konsertosunu bu arada tanıdık, istifade ettik...

Fakat on sekizinci konserde, Bay Ernst Praetorius, ar dünyasının yeni kaybettiği iki fransız dâhisinin son eserlerinden ikisini güzide bir şekilde enterprete ettirmek suretile ar adına memnuniyeti mucib bir hareket - te bulunmuş oldu: M. Ravel'in 1930 da yazdığı piyano konsertosunu, ve A. Russel'in 1929 da verdiği üçüncü senfonisini *(Sol minör, Op, 42)* ikişer defa dinledik. Yorucu repetisyonlarla hazırlanmaları lâzım gelen yazılardan oldukları belli, baş döndürücü güçlüklerle dolu şeyler...

Kritikler ilk zamanlarda M. Ravel'in çığırını Debüssi'ye, A. Russel'i de Frank'a benzemeğe çok meyletmişlerdi. Fakat, hakikatte, ikisi de eski yeni hiç kimseye bağlanmıyacak kadar orijinal kalmasını bilmişlerdir: Ağır başlı okul disiplinine sadık tahsil çilelerinden sonra eserde hür çalışmağı sevmişlerdir: Meselâ A. Russel'in yazısındaki buluş ve tertip tenevvüünde ve renk bolluğunda, *Skola Kantorum* tahsil ocağı mensublarına has "çileli tahsil disiplininden geçmiş olma" nın kazandırdığı "sabırla aramak„ kaygusunu — kompozitör o okulun görüş çerçevesinden ayrılmış olmasına rağmen — bütün buluşlarda hâkim görüyoruz... İkisi de, renklerin belirtilmesinde titizlik, ve hele Adagio kısımlarında bilhassa pek derin ve nârin bir hassasiyet arayan yazılar... Orkestramız bize çeşid modernler dinletti: Fakat bu seferkilerin nazlı bir incelikle bazan kırılıverecek hale gelen kısımları, veya dolup taşan renkleri ve hayal yaratışları hepsine üstün göründüklerini söylersek iki büyük ölünün haklarını ödemiş oluruz. Konsertodan piyano partisini çıkarırsak, eşlik kısmı, âdeta başlı başına bir senfoni gibi dinlenebilecek...

Tarih, Ravel'i yalnız Russel'e üstün tutmakla kalmıyor, devrinin en büyük fransız kompozitörü olduğunda da ısrar ediyor. Biz buna, hiç düşünmeden, "asrında muadili nerede ve kaç tane vardı?" istifhamını da katabiliriz. Bay Praetorius, bize, Sibellus, Stravinski, Lafayya, Albeniz gibi kompozitörlerden çaldırdıkça bu düşüncemizin ya söndüğünü, veya hak kazandığını mukayese yolu ile de anlıyacağız. Kitabların reylerine az inanıyoruz.

Orkestramız son iki eseri başarmakla kuvvetli bir imtihan geçirmiş oldu; herkes, "bu ne ilerleyiş!„ diyordu. Şu halde, bize düşen vazife, ilerleyişin idarecisine meslek adına teşekkür etmek oluyor. Esasen, senelerden beridir, her yeni himmet safhasını — daha doğrusu her himmet adımını — bir öncekiye kıyasla takdir etmekten başka ne yaptık?

Konserin solisti piyanist Bay L. Çaçkes, artık hep bildiğimiz su götürmez teknik kudretiyle başbaşa çalıştı. Eseri ilk defa ele almış. Fakat çabucak çelikleştirmiş, hafızaya tasnif etmiş. Bravur, şeytanî bir el çabukluğu, demirden leblebi çizgileri söküp atıvereceğinden emin bir ton... On sekizinci konserin yılımız Ankara konserlerindeki yeri bilhassa *tarihî* oldu.

B. Praetorius, senfonik konserlerimizin programlarını "Viyana klasikleri nüvesinden arsıulusal çevrelere doğru genişletmek„ yolunda yavaş, fakat emin ilerliyor. Tecrübeli emeklerinden çok şeyler bekliyoruz. Son konser eski bir dileğe nâzikâne bir cevab da teşkil ettiği için bundan dolayı kendisine ayrıca ve saygı ile teşekkür olunur.

Mahmud R. Kösemihal

Filistinde tedhiş devam ediyor

Kudüs, 28 (A.A.) — Filistin arazisinin her tarafında tethişçilerin bir çok hâdiseler çıkarmış oldukları haber verilmektedir.

Tethişçiler, birçok taarruzlarda bulunmuşlardır. 250 kişiden mürekkeb silâhlı bir çete Nablus şehrine girerek polis karakoluna ve asker çadırlarına ateş etmişlerdir. Kendilerine mukabele edilmemiştir.

Mütecavizler, dağlara çekilmişlerdir. Askerî kıtaat ile tayyareler kendilerini takib etmektedirler.

Askerî makamlar, yeniden kundakçılık harekâtı yapılmasına engel olmak için bütün trenlere [illegible] zinler göndermeğe karar vermişler - dir.

Mısır seçimi esnasında kargaşalıklar çıktı

İskenderiye, 28 (A.A.) — Dünkü seçim esnasında şehrin muhtelif semtlerinde çıkan karışıklıklar neticesinde yirmisi polis memuru olmak üzere 70 kişi yaralanmıştır.

Nahas paşanın İskenderiyeye gelişi birçok kargaşalıklara sebeb olmuştur.

Vafd partisine mensub birçok gençler polis memurlarına taş atmışlar, polisler de onlara sopalarla hücum etmişlerdir. Nümayişçilerden 45 kişi tevkif edilmiştir.

Üsküdarda yeni orta okul

İstanbul, 28 (Telefonla) — Bugün Üsküdarda yeni bir orta okul binasının temel atma töreni yapıldı.

RADYO

Ankara :

Öğle neşriyatı: 12.30 Muhtelif plâk neşriyatı — 12.50 Plâk: Türk musikisi ve halk şarkıları — 13.15 Dahilî ve haricî haberler.

Akşam neşriyatı: 18.30 Plâkla dans musikisi — 19.15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Hikmet Rıza ve arkadaşları) — 20.00 Saat ayarı ve arabça neşriyat — 20.15 Türk musikisi ve halk şarkıları (Leman ve arkadaşları) — 20.45 Keman solo: (Necdet Atak) Piyano Marsel Bi — 21.00 Çocuk esirgeme kurumu namına konferans — 21.15 Stüdyo salon orkestrası: 1 — Paul-Lincke: Im Walzerrausch 2 — Hartmann: Der götter Triuphmarch 3 — Adolf Mcketein: Wie Einat im mai 4 — Becce : Serenata amorosa 5 — Frederikeen: Grönland - Suite — 22.00 Ajans haberleri — 22.15 Yarınki program.

İstanbul :

Öğle neşriyatı: 12.30 Plâkla türk musikisi — 12.50 Havadis — 13.05 Plâkla türk musikisi — 13.30 Muhtelif plâk neşriyatı — 14 Son.

Akşam neşriyatı: 17.00 İnkilâb tarihi dersi: Üniversiteden naklen, Yusuf Kemal Tengirşenk — 18.30 Plâkla dans musikisi — 19.15 Konferans: Beyoğlu halkevi namına Semih Mümtaz (Nezaket) — 19.55 Borsa haberleri — 20.00 Belma ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları — 20.45 Hava raporu — 20.48 Ömer Rıza tarafından arabça söylev — 21.00Tahsin ve arkadaşları tarafından türk musikisi ve halk şarkıları (Saat ayarı) — 21.45 Orkestra: 1 — Çaykovski: Üvertür solonel 2 — Strich: Springnede kanpen 3 — Çaykovski: Nokturn 4 — Şreder: Napolitana — 22.15 Ajans haberleri — 22.30 Plâkla sololar, opera ve operet parçaları — 22.50-23 son haberler ve ertesi günün programı.

Avrupa :

OPERA VE OPERETLER : 20.45 Lüksenburg — 21 Milâno, Hamburg — 21.15 Stokholm.

ORKESTRA KONSERLERİ VE SENFONIK KONSERLER : 14 Laypzig — 19 London, Recyonal, Kolonya — 19.50 Bükreş — 20 Strazburg — 20.45 Brüksel — 20.50 Droytviç, Münih — 20.55 Birno — 21.15 Bromünster — 21.15 Frankfurt — 22 Beromünster, Sottens — 22.15 Stokholm — 22.20 Kopinhag — 24 Frankfurt.

ODA MUSİKİSİ : 16 Münih — 18 Kolonya — 18.30 Danzig — 23 Breslav .

SOLO KONSERLERİ : 14.15 Stokholm — 15.25 Hamburg — 17.30 Prag — 18.10 Königsberg — 18.20 Breslav — 18.30 Paris P.T.T. — 20 Breslav — 22.15 Roma .

NEFESLİ SAZLAR (Marş V. S.) : 6.30 Alman istasyonları — 8.30 Münih — 17 Frankfurt — 18 Stuttgart.

ORG KONSERLERİ VE KOROLAR : 18.15 Hamburg — 19.30 Varşova — 21 Stuttgart .

HAFİF MÜZİK: 6.30 Hamburg, Stuttgart — 7.10 Münih — 8.30 Frankfurt, Kolonya — 10.30 Hamburg — 12 Alman istasyonları — 14.10 Frankfurt, Kolonya — 14.15 Hamburg — [illegible] istasyonları — 17.10 Münih — 18 Berlin — 19.10 Breslav, Frankfurt, Hamburg — 19.40 Berlin — 19.45 Stuttgart — 21 Roma — 21.10 Berlin — 22.35 Königsberg.

HALK MUSİKİSİ : 11.30 Stuttgart — 19.10 Münih.

DANS MÜZİĞİ : 16 Laypzig — 19.10 Berlin — 20.30 Kolonya — 22.5 Floransa — 22.30 Hamburg — 22.35 Stuttgart — 23 Roma — 23.25 London-Recyonal — 24 Droytviç — 0.30 Droytviç.

Mayısta şehrimizde açılacak sergi

Kız enstitüleri, sanat okulları, akşam okulları ve terzilik okulu ile inşaat usta okulunun şehrimizde açacakları sergi etrafındaki hazırlıklara devam olunmaktadır. Kültür Bakanlığı, sergi evinde açılacak olan sergi hazırlıklarına muallim ve memurlardan bir kısmını memur etmiştir. Vilâyetlerden gelen eşyalar sergi evinde tasnif edilmekte ve yerleştirilmektedir. Sergi mayıs ayının ortalarına doğru merasimle halka açılacaktır.

Yazan: Alexis Tolstoi No: 42

Noteburg kalesi muhasarası

— Peki bu günlerde gelirim...

— Derhal bugün. Kaybedilecek bir dakika yok. (Lev Kiriloviç yaklaştı, yeğeninin kulağına zar zor yetişebildi): Geçen gece, Preobrojenski'nin tam yanında, Yavuza'nın öte kıyısında pusu kurmuş yüz kadar streliç keşfedildi. (Petronun ensesi ve kulakları o anda kızardı). Bizim potieşniler, fitiller ellerinde, tehlike işareti vererek, bütün gece etrafı tarassud ettiler... O zaman ötekiler nehrin bu yakasına geçmekte israr gösterdiler.. Sonra, onların Moskovada — Ovsei Rjov anlatıyordu — hazır olmak emrini almış oldukları işitildi: Preobrajenski'de gürültü çıkacak, ve bu saraydan alınıp kendilerine her kim teslim edilirse onu öldüreceklermiş....

Petro birden bire eli ile gözlerini örttü. Parmakları yüzünde büzüldü. Lev Kiriloviç hikâyesini nakle devam etti: — Şakloviti pazar yerlerine muharrikler göndererek aç halkı Preobra jenski sarayını talana teşvik ediyor...

— Ahali her fenalığa hazır, yalnız soygunculuk düşünüyor. Ve Sofiya da yalnız yeni isyanlar bekliyor. Sofiya'nın Streliçleri, Kurtarıcı canına yeni, bir ip takmışlar. Bu çan musibet haberini vermek üzere çalmağa hazır ama streliçler, esnaf, possadskiler henüz mütereddid... Çünkü bu çanın sık sık çalmasından bıkkın. Boyarlara muhasarada imişler gibi evlerinden çıkmayorlar. Zavallı kardeşim Natalya Kirilovna berbad halde, (Lev Kiriloviç, samimiyetle Petro'nun omuzlarından tuttu, hıçkırdı). Pietia, Petruşa, senden İsa hakkı için rica ediyoruz: Kendini çar haşmeti ile göster, onları korkut... Başlarında hakikî bir çar bulunmayınca canları sıkılıyor. Onlara kuvvetini anlat; biz de seni tutacağız... Bu Vaska Goliçin'den artık bıktık, usandık. Ve Sognka'ya da tahammülümüz kalmadı.

Petro buna benzer hikâyeleri çok dinlemişti, Fakat amcasının hıçkırıkları onu o gün ürküttü... Büzülmüş ağızların, şişmiş boyunların, kargı uçlarının, ve onlar üzerine düşen Matveef'in vücudünün hayalini görüyormuş, insanın saçlarını başında dim dik eden haykırışmaları işitiyormuş gibi oldu... Çocukluk günlerinin insiyakî korkusu! Onun ağzı da büzülüp büküldü, gözleri hanelerinden fırladı, sanki kulağının ardına göze görünmez sivri bir şey giriyordu....

— Petienka, çarımız, nen var ?

Lev Kiriloviç yeğeninin zayıf ve muhteliç göğsünü kollarının arasına aldı. Petro ağzından köpükler saçarak, onun elleri arasında çabalanıp duruyordu.

Biribirine uymaz bağrışları hiddetini, korkusunu, heyecanını anlatıyordu. Adamlar hemen kalkıyor, sarsıla sarsıla kıvranan Petro'nun etrafını alıyorlardı. Koca bıyıklı Pamburg bir şişe dibi içinde su getirdi.

Petro, bir çocuk gibi, içmeyor, suyu etrafa döküyordu; dişleri âdeta biribirine kenetlenmişti... Onu Lev Kiriloviç'in arabasına kadar götürdüler. Fakat halâ deprenip duruyordu. Otlar üzerine yatırılmasını istedi. Sükûnet buldu... Sonra, bağdaş kurup zayıf bacaklarını kolları arasına aldı; gölün parlak sathına, gemilerin direkleri arasında dönüp duran martılara bakmağa başladı. Bu sırada, sallana sarsıla, Nikita Zotof göründü. Bu sabahki potieşni manevrası dolayısiyle papalık cübbesini giymişti. Saçları karma karışık, ve kır sakalı saman çöpleri içinde idi. Petronun yanına oturup ona acıyarak baktı. Zotof'ta sakallı bir kadın hali vardı.

— Petro Aleksiyeviç, bak, sana söyleyeceklerimi biraz dinle; ben abdal...

— Defol buradan.

— Defoluyorum.. Fakat bak: eğlence yeter... Bütün bunlardan vaz geçmeli... Sen artık çocuk değilsin.....

Petro başını öte yana çevirdi. Nikita diz üstü yürüyerek Petroya kadar yaklaşıp yüzünü görmeğe çalıştı. Petro onu itti, bir kelime bile söylemeden arabaya bindi. Lev Kiriloviç, hızlı hızlı arabaya doğru gelirken durmadan istavroz çıkarıyordu...

— 9 —

Kazayn Meryemana yorutus günü, Asompsiyon büyük kilisesinde duâ bitiyordu. Sağ sıralarda patriğin muganileri, sol sıralarda çarınkiler, sıra ile, koyu altın sarısı kubbeyi bazan tatlı çocuk sesleriyle, bazan sağır edici bir böğürtü ile dolduruyorlardı. Altın yaldızlı aziz tasvirleri önünde cızırdayan mumların haleleri boyarların kızarmış yüzlerini aydınlatıyordu. Duayı idare eden patrikte bir şehid hali vardı: yalnız gözleri, zayıf elleri ve ensiz ve uzun sakalında biraz canlılık hissediliyordu. Devlet gibi on iki diyakos, kıllı ve haşmetli, ağır buhurdanları şıkırdatıyordu. Etrafını metropolitlerin çevirdiği patrik sanki günlük dümanları içinde yüzüyordu. Başdiyakosun hitabeleri kiliseyi bol alkollu bir şarap gibi dolduruyor, ve üçüncü Romayı anlatıyordu. Rus kalbi mağrur bir huzurla doluyordu.

Erğuvanî örtülerden yapılmış birsayvan altında, çarlara mahsus yerde Sofiya duruyordu. Sağ tarafında, gözlerini yarı kapamış, bembeyaz ölü yüzünde yanakları kıpkırmızı olmuş, çar İvan bulunuyordu.

Solunda Petro vardı; sanki bir maskara alayı için, bir müjiğe, kısacık bir çar elbisesi giydirilmişti. Boyarlar yüzlerine mendillerini örterek ona müstehzi nazarlarla bakıyorlardı: Biçimsiz vücudlü bir delikanlı ki ayakta durmağı bile bilmiyor, kaz gibi yürüyor, beceriksiz, kafası yerinde değil. Sofiya, hiç olmazsa o debdebenin ne olduğunu biliyor' daha büyük görünmek için ayaklarının altına bir sıra koydurup onu da elbisesi ile gizlemiş... Simasında törenlere mahsus bir ciddilik var; ellerini göğsüne kavuşturmuş... Göğsü, omuzları, kulakları, başlığı kıymetli taşlar içinde parlıyor.. Sanki bizzat Kazayn Meryemanası sayvanın altında oturuyor... Ya şuna, Kukuy'lu sefihe bakın: Ağzı kötü niyetlerini nasıl belli ediyor? Birini ısırmak istiyormuş gibi çeneleri durmayıp hareket ediyor. Gözleri gurur dolu. Belli ki dindarlıktan başka şeyler düşünüyor.

Duâ bitmişti. Hizmetkârlar, papaslar gidip gelmeye başladı. Sancaklar, mika fenerler, haçlar, aziz tasvirleri kımıldandı, eller üzerinde taşınarak yükseklere kaldırıldı. Alay, gerileyip iki dizi olan boyarların arasından ilerlemeğe başladı. Kollarına diyakosların girmiş olduğu patrik iki çarı selâmlayıp Büyük Meydana ve Kazayn kilisesine gitmek üzere, ananeden olduğu veçhile, Meryemana tasvirini almalarını söyledi. Moskova metropoliti tasviri İvan'a uzattı. Çar, seyrek sakalını sıvazlayıp Sofiya'ya doğru döndü. Sofiya, bir tanrı gibi hareketsiz, bir ziya huzmesine bakıyordu.

İvan yavaşça:

— Yapamıyacağım, dedi, düşüreceğim...

O zaman metropolit, Petroyu geçerek tasviri Sofiya'ya takdim etti. Sofiya'nın yüzüklerle dolu elleri, birer pençe gibi açılıp tasvire iyice, sıkıca sarıldı. Sofiya, gözünü huzmeden ayırmıyarak sıranın üzerinden indi. Vasili Vasiliyeviç, İvan Miloslavski, Fedor Şakloviti - hepsi samur kürkler giymişlerdi - Hemen Sofiya'nın etrafını aldılar. Kilisede derin bir sükût hüküm sürmeğe başladı.

— Geri ver onu (Bu belirsiz ve boğuk mırıltıyı herkes işitti). Geri ver onu (Mırıltı daha kuvvetli, kinle dolu idi.).

Petro'ya bakanlar böyle diyenin o olduğunu anladılar.

Petro'nun yüzü al al olmuş, gözleri baykuş gözleri gibi şaşılaşmış, bir eli sayvanın direğinde büzülmüş, ve sayvan sarsılıyor...

Fakat Sofiya, geri dönmeden, hiç bir heyecan alâmeti göstermeden şöyle biraz geri çekildi...

O vakit Petro, sert bir sesle, halktan bir kimse gibi:

(Sonu var)

HAYAT ve SIHAT

Akasyalar açarken ...

Eczacılar hekim reçetelerinde terkibleri yazılı ilâçları kendileri yaptıkları zamanlarda, bir de Nevruz macunu kaynatırlar ve her yıl mart dokuzundan bir iki gün önce bütün dostları olan müşterilerine göndererek o gün filân saatte güneşin hamil burcuna gireceğini bildirirlerdi. Her derde deva hazır ilâçlar satmağa alıştıklarımdan beri, galiba, o macunun terkibini bile unuttular. Onun için, şimdi baharın geldiğini bize çiçekler haber veriyor.

Zaten bizim iklimimizde takvimlerin bildirdikleri bahar başlangıcı nazarî bir şeydir. Burada eski martın üç dokuzunu saymadan, aprilin beşini geçirmeden, bize kapıları çevirtecek gerçekten baharın gelmesi pek nadirdir. Çiçeklerin açıldığını görmeden, takvimlere bakarak, bahar mevsiminin geldiğine inanmak hiç doğru olmaz... Baharın geldiğini haber veren çiçeklerden başka şeyler de vardır :

Bizi mköyde bahar gelince, çiçeklerin açılması biraz gecikse bile, delikanlılar kızlara daha dikkatli ve daha istekli bakmağa başlarlar. Kızlar da, bahar gelince, o bakışlardan hiç korkmadıklarını bütün hallerile anlatırlar.

Eski hekimler baharın insanlar üzerine bu türlü tesirini pek iyi bildiklerinden, yeni gelin güvey tabiatın emrini tahammüllerinden ziyade yerine getirirler de fazla yorulurlar diye ilkbaharda evlenmelere izin vermezlermiş. Şimdiki hekimler o kadar insafsız olmadıklarından, hem de tabiatın verdiği emrin hikmetini daha iyi öğrendiklerinden, gençler gürbüz çocuk yetiştirsinler diye baharda düğünleri daha ziyade teşvik ediyorlar.

Baharın insanlar üzerine tesiri yalnız aşk duygusunu arttırmakla kalmaz. O duyguya hâkim olan guddelerle birlikte vücudumuzun içerisine hormonlar yayan bütün guddeler bahar gelince daha işlek olurlar. Bunları âdetâ kamçılar gibi tenbih etmek için, kanımızın geçenlerde yazdığım, Hp nisbeti bile değişir. Kan, kış mevsimindeki haline nisbetle [illegible] daha fazla asit olur. Bundan dolayı o guddelerle birlikte hayatımızın bütün faaliyeti artar.

Baharın daha ibtidasında, henüz çiçekler açmadan, insanın adaleleri arasındaki şeker nisbeti birden bire çoğalır. Bilirsiniz ki adaleler şeker yakarak işlerler. Bahar gelince şekerin artması adalelerin daha ziyade hareket etmeleri lüzumuna delâlet eder, çünkü adaleler arasında biriken şeker vaktinde, hareketle, yakılmazsa kan içinde kalır ve şeker hastalığı yapar.

Bu mevsimde karaciğerin içinde bulunan glikojen ile yağlar azalır. Birincisinin azalması onun şekere çevrilerek adalelerin arasına yayılmasından ileri gelir. Yağların azalması da baharda daha fazla hareket edecek olan vücudun fazla ağırlık duymaması içindir. Bundan dolayı da ciğerin arasındakilerle birlikte bütün vücudun yağları da azalır ve vücud ilkbaharda biraz daha hafif olur. Bazıları baharda biraz zayıflamalarını hastalığa hamlederek üzülürler. Zayıflık meraklısı bayanlar da bunu perhizlerinin tesirinden sanarak sevinirler. Halbuki tabiatın bir kaidesinden ibarettir.

Bahar mevsiminde vücudumuzun içinde en mühim değişme kanımızda ve bütün uzuvlarımızda bulunan kalsiyom maddesi bakımından - dır. Bu madde kandan ve uzuvlardan çekilerek kemiklerde daha ziyade toplanır. Bu da, şüphesiz, baharda daha ziyade hareket edecek olan kemiklerin daha sağlam olması içindir. Fakat kalsiyom bütün uzuvların ve guddelerin iyi işlemesi için pek lüzumludur. Hele vücudun beslenmesine hâkim olan teroit guddesinin iyi işlemesi kanda mutlaka o maddeden bulunmasına bağlıdır.

Kemiklere doğru akan kalsiyomun kandaki boşluğunu doldurmak için baharda kireçli gıdalara daha ziyade rağbet etmek lâzımdır. Süt bize epeyce mikdarda kireç verdiğinden insanların öteden beri baharda çokça süt içmeleri bundandır. Bizim pirinç pilâvında, bu mevsimin sebzelerinde, enginarla marulda kireç hatırı sayılacak kadardır. Fakat en çok kireçli yemekler kuru fasulye ile kuru bakla, kereviz dalları, yemişlerden de badem, ceviz ve fındıktır.

Bizim memleketin suları da çok yerlerde fazlaca kireçli olduğundan, baharda içeceğiniz süde satıcıları fazlaca su katsalar bile, bu mevsimde pek lüzumlu olan kireç temin ettiklerinden dolayı, onların farkına varmadan yaptıkları bu iyilikleri gülerek karşılamalısınız....

G. A.

Küçük Dış Haberler

× **Londra** — Londra şehremini Sir Vansitart Bovatir'in 75 yaşında öldüğü haber verilmektedir.

× **Roma** — Resmen bildirildiğine göre B. Musolini, 30 martta ayân meclisinde millî müdafaa büdcesi hakkında bir nutuk söyliyecektir.

× **Frankfurt** — Enternasyonal rugbi maçının nihaî neticesi: Almanya, Fransayı sıfıra karşı üç puvanla mağlûb etmiştir.

× **Moskova** — Halk komiserleri meclisi, Papanin'i, şimal deniz yolu merkez idaresi birinci reis muavinliğine tayin etmiştir.

× **Londra** — Söndey Tayms, Amerika, İngiltere ve Fransanın, saffıharb gemilerinin tonajlarının 42.000 olması üzerinde uyuştuklarını bildirmektedir.

× **Londra** — Feyri Port tayyaresine kundakçılık yapılması ihtimaline binaen, polis tahkikatta bulunmaktadır.

× **Berlin** — Amerikanın balonlar için Almanyaya helium gazı vermemesi burada hoşnudsuzlukla karşılanmıştır.

× **Kaunas** — Litvanya parlâmentosu 28 veya 29 martta toplanacaktır.

× **Vaşington** — Amerika ile Meksika arasındaki petrol anlaşmazlığı dolayısiyle Amerika Meksika ile olan ekonomik münasebetlerini yeniden tetkik edecek, aynı zamanda da bu memleketten yaptığı yüksek mübayaatını durduracaktır.

× **Roma** — Bir askerî tayyare İglezias'ın şimalinde yere çarparak parçalanmış, beş kişi ölmüştür.

GÜNÜN POLİTİK MESELELERİ

Avrupa buhranı karşısında Amerika Birleşik devletleri

Yazan
Edit Brikon

Avrupa hâdiseleri - Amerikakadaki *iş birliği taraftarları* ile *tecerrüd* taraftarlarına karşılıklı tezlerini müdafaa için ayni mikdarda delil temin edęrek - Amerika Birleşik Devletlerini sonsuz bir fikir teşevvüşüne düşürmüş görünüyor.

Avusturyaya karşı yapılan kuvvet darbesi, menşeleri alman ve gamalı haça taraftar olup yeni vatanlarında üçüncü Rayhın nüfuzunu tesise çalışmakta pek çok tebea sahibi bulunan cenub Amerikası devletleri hakkında kaygılar uyandırmaktadır.

Bu kaygı, hiç şüphesiz, günün birinde, buralara alman alaylarının çıkacağını düşünmekten ileri gelmekte değildir. Fakat totaliter rejimleri henüz beğenmemekte olan bu memleketleri bu rejimlere mahsus hal tarzlarına imale edecek mahiyette bir propagandanın geliştiği tasavvur edilecek olursa, bunun - meselâ cumhur reisi Ortiz'in işe başlayacağı sırada Buenos Ayres bir hava filosu göndermek gibi - teşebbüslerle birlikte Amerika Birleşik Devletlerinin nüfuz sahasını genişletmek arzularını da, tam tersine, daraltabileceği anlaşılır. Halbuki Vaşington, B. Ruzvelt'in Buenos Ayres seyahatının meydana getirmiş olduğu anlaşmaların birer karşılıklı yardım paktı haline konulması telkinlerine bile kulak vermişti!

Avrupa işleri bu derece tehdidkâr bir hal almadan evvel Atlantik, Monroe müdafaa sisteminden başkasına muhtaç olmıyan tabiî bir emniyet mıntakası vaziyetinde idi. Fakat şimdi, bu mıntaka, realitelere karşı duygulu olan amerikalılar nazarında oldukça daralmış ve Ruzvelt son nutkunda, Amerika birleşik devletleri donanmasının iki sahili de müdafaa edebilecek bir hale getirilmesi lüzumunu ileri sürmüştür. Ancak, yalnız Atlantike mahsus bir harb filosunun inşası için on seneye ve üç milyar dolara ihtiyaç vardır. Bu takdirde, şimdilik kongre komisyonunun uzun mücadeleden sonra tavsiye ettiği - kongrece kabul olunacağı muhakkak bulunan - deniz programı ile iktifa etmek icabedecektir. Bu program, başlıca denizci devletlerin 3 - 5 - 5 tonaj nisbeti muhafaza edilmek şartiyle, bir milyar dolarla tahakkuk ettirilebilir.

Fakat, başta kadın kulübleriyle pasalar bulunduğu halde, tecerrüdcüler kendilerini mağlûb edilmiş saymıyorlar. Bunlar, Amerika birleşik devletlerinin dış politikası sarahatle belirtilmek ve dünya işlerine karışmak gibi şeytanî bir gizli maksad takib edilmediği temin olunmak şartiyle, bu programın kongreden geçirilmesine itiraz etmiyorlar. Bunlar, Bay Ruzveltin Şikağo nutkunda anlatılan ve Nüyork Taymis gazetesi tarafından da "enternasyonal nizama riayetsiz devletlerden başkalarına mübadele kolaylıkları temin eden geniş bir ekonomik mıntaka„ şeklinde tasavvur olunan "karantina" bölgesinden dolayı tasalanıyor ve bu mükâfatlanan demokrasiler blokundan bir şey anlamıyorlar. Ve İngilterenin bu aman bilmez muhalifleri - ki Amerikanın İngiltere ile yakınlığını devletleri için tehlikeli bir ahbablık addederler-, tecerrüdcü adesenin beklenmiyen bir görüş neticesi olarak, bu telâkki tarzı ile Bay Çeçberlayn'in diktatörlüklerle ittifak nazariyesini karşılaştırıyorlar. Ve düşünüyorlar ki Bay Çemberlayn'in teşebbüsü muvaffakiyetsizlikle neticelenecek olursa Bay Ruzveltin teşebbüsü tekrar ortaya atılacak, ve o zaman, Silâhlanma için verilen krediler Amerikayı bir maceraya sürüklemek tehlikesi gösterebilecektir .

Bunun içindir ki bunlar, programla güdülen gayenin ne cihanın polisliğini yapmak, ve hattâ ne de demokrasi prensiplerini korumağa uğraşmak olmayıp sadece Amerika birleşik devletlerinin "muhtemel ve meşru müdafaası" nı teminden ibaret bulunduğunun deniz işleri komisyonunca sarahatle ilânına muvaffak olmuşlardır.

Bay Kordel Hul, 17 mart tarihli nutkunda, bunlara cevab olarak, hükümetinin, Amerika musallah kuvvetlerini cihanın polisliğini ifada kullanmayı zerrece düşünmediği gibi, "son hâdiseleri ile sirayet kuvvetini isbat etmiş olan manevî anarşiye ve silâhlı kuvvete mukabil her tarafta enternasyonal bir nizam kurmak„ gibi bir buçuk asırlık bir ananeyi de inkâr edemiyeceğini beyan ve buna: "Biz iki müfrid nokta arasında mutavassıt ve sağlam bir yol intihap ettik; bu da enternasyonalizm ve tecerrüd politikasıdır." sözlerini ilâve etmiştir.

B. Kordel Hulun bu itimadı, temenni etmek gerektir ki, Fransa ve İngiltere ile birlikte Amerikanın enternasyonal ahlâk prensiplerini müdafaa davasının hallini temin etsin. Aksi takdirde, Bay Hul, tecerrüdcülere karşı kazanmış olduğu muvaffakiyeti kaybettikten başka bu neticeişbirliği taraftarlarını sarsacak bir mahiyet alabilir. Ancak tecerrüdcülerin ve işbirliği taraftarlarının istediği şey de birdir: Harbtan çekinmek.

Sanayi teşvik kanunu hakkında yapılan bir tefsir

Sanayii teşvik kanununun sınaî müesseselere bahşettiği müsaade ve muafiyetlerle elde edilmek istenilen neticenin tahakkuk edebilmesi için sınaî müesseselere bazı kanunî vazifeler tahmil edilmiş ve bu vazifelerin vaktinde yapılmaması takdirinde müesseseler, ruhsatnamelerinin iptali, muvakkaten istirdadı, cezayi nakdî alınması gibi muhtelif cezalarla cezalandırılmışlardır.

Sınaî müesseselere verilen vazifeler arasında kanunun 31 nci maddesinde "vergi ve rüsum muafiyetinden istifade eden sınaî müesseseler bu vergi ve rüsumun tahakkuk tarzına aid olmak üzere alâkalı kanunlarda muayyen muameleleri ifa ile mükelleftirler„ hükmü vardır.

Kanunun carî hükümleri arasında 31 inci madde ile verilen vazifenin yapılmaması halinde verilecek cezalara aid bir hüküm yoktur. Bu vaziyete göre 31 inci madde hükmünün muafiyetlerinden istifade için bir şart olarak konulmadığı ve bu vazifenin ademi ifası halinde sınaî müesseselerin muafiyetlerinin sukutu cihetine gidilmiyerek, umumî hükümler içinde cezalandırılmakla iktifa edildiği anlaşılmaktadır.

Halbuki Maliye vekâleti, 31 inci madde hükmünün ifasını muafiyetlerin ihrazı için bir şart telâkki etmekte olduğu gibi Devlet Şûrası Maliye ve Nafıa dairelerinin 31 inci madde hükmünün vaktinde ifa edilmemiş olmasının muafiyetin sukutuna sebeb telâkki edilemiyeceği ve istidlâl yolu ile cezaî hükümler tatbikine imkân bulunmadığı yolundaki mütaleasına rağmen yine devlet şûrasının deavi dairelerince bu hususta muhalif kararlar verilmektedir. Teşviki sanayi kanununun cezaî hükümleriyle sınaî müesseselerin tâbi tutulacakları cezaî hükümler tesbit edilmiş iken kanun vazının 31 inci madde hükmünün ademi ifasına karşı ayrıca bir hüküm koymamış olmasından dolayı keyfiyetin Büyük Millet Meclisinden tefsir yoliyle tavzih ettirilmesine lüzum hasıl olmuştur.

Bu husus büdce encümeninde müzakere edilerek şu karara bağlanmıştır:

"28 mayıs 1927 tarih ve 1055 sayılı sanayii teşvik kanununun 31 inci maddesi mucibince vergi ve rüsum muafiyetlerinden istifade eden sınaî müesseseler bu vergi ve rüsumun tahakkuk tarzına aid olmak üzere taallûk eyledikleri kanunlarda muayyen olan muameleleri ifa etmedikleri takdirde bu hareketlerinden dolayı yalnız o kanunlarda yazılı cezalara tâbi olup vergi ve rüsum muafiyetinden mahrum olmazlar.„

Tefsir fıkrası ruznameye alınmıştır.

1 Gün için

Dünkü ve bugünkü sporcu zihniyeti

Bir arkadaş, dün bana, müşterek hatıralarla bağlı olduğumuz Fenerbahçe spor kulübünün kuruluş günü alınmış bir fotoğrafinin kopyasını getirdi. 1908 ilkbaharımda Moda gazinosunda çekilmiş olan bu resimdeki kulüb müessislerini beraberce teşhise çalışırken dünkü ve bugünkü sporcu zihniyetinden de bahsettik.

— O zamanlar spor yapmak arzusu âdeta tahakkuku imkânsız bir idealdi; Çünkü kısa pantolonu ile top peşinde koşan genç, ananelere harb ilân etmiş bir ihtilâlci, doğru yoldan çıkmış bir haylaz, tulumbacıları tanzir eden bir çapkın telâkki edildikten başka spor vasıtaları da yoktu.

— Köşe başındaki zenci kahveciyi hatırlar mısın: Bir gün önümüze geçerek top oynamanın küfür olduğunu, çünkü Kerbelâ şehidleri Hasan'la Hüseyin'in kesik başlarını biribirine atan katillerce... ilh.

— Benim daha çok hatırımda kalan spor vasıta ve imkânlarını bulabilmenin yolunu ararken muhayyelelerimizi ne kadar zorladığımızdır: Birkaç odalı bir kulüb binası kiralayabilecek kadar para sahibi olmak, burada toplanıp spordan bahsetmek, bir sandal alabilmek, etrafı çitlerle çevrilmiş bir kortta Modadaki yabancılar gibi tenis oynıyabilmek... Bu hulyalarımız yavaş yavaş - ve hattâ fazlasiyle - birer hakikat oldu.

Şayed bu bir muvaffakiyet ise bize halef olanların bunun sırrını keşfetmek istemeleri lâzımdır.

— Çalışmak, beğendirmek, yardımcı bulmak değil mi? İki eski arkadaş, dün, işte böyle konuştuk.

Fakat ikimizin de zihinlerimizi işgal eden bir mevzu vardı ki ona dair olan mütalealarımızı biribirimize tevdiden çekindik: Bugünkü sporcuların zihniyeti... Galatasaray deniliyor ki, son millî küme maçını B takımı ile yapmıştır; Fenerbahçe ortaya bir stad meselesi çıkararak iki müsabakada hükmî mağlûbiyete rıza göstermiştir; Beşiktaş kulübü geçenlerde Ankara'ya iki takımla gelmiştir, zira idare heyeti ile sporcuları arasında anlaşmazlık çıkmıştır.

Bu hâdiseler, sporcu ve idareci şahsiyetinin bir nevi dahame'ye uğramakta olması şeklinde tefsir edilemez mi?

İşler dürüştlükle görülmek isteniyor. Halbuki anlaşmak ve uzlaşmak, güçlükleri mülâyemetle yenmeğe açlışmak en doğru idare tarzı değil midir?

Sporumuzda beliren ve hayirli olmıyan bu alâmetleri müşahede etmekle kalmayıp icab eden tedbirleri de almalıyız. Bu gidiş sporumuz için çok zararlı neticeler verebilir. — N. Baydar

Dört Amerikalı haydudun marifeti

Nevyork, 28 (A.A.) — Maskeli dört gangaster, Nevyorka yakın bir yerde oturan milyoner Şarl Milgrinin yazlık evine girerek bütün hizmetçileri bağlamışlar ve milyonerin karısını, feci işkencelerle, para ve mücevherlerinin yerini göstermeğe mecbur etmişlerdir. Şakiler 100 bin dolar kıymetinde mücevher alarak ve kim oldukları tanınmadan kaçmışlardır.

YEŞİL DEFTER

Yazan: Margörit Randü

36

Bir dakika eşikte durdu. İçeride kimse yoktu. Oda çok zarif döşenmişti. Bir yazı masası, telefon, yazı makinesi vardı. Solda iki mükellef koltuk, üstünde gümüş bir sigara kutusu, bir tabla ve bir boş likör kadehi bulunan bir masa. Koltuklardan birinin yanında bir radyo makinesinin kulaklıkları sarkıyordu. Ocağın yanında iki yazihane vardı. Ocağın içinde de bir gaz radyatörü hafif hafif yanıyordu.

Kapıyı kapamak için geri dönünce anahtarın kapının üstünde bulunmadığını gördü. Odanın böyle açık bırakılmasına önce hayret etti. Fakat acele etmek icab ettiğinden bu nokta üzerinde fazla düşünmeye vakıt bulamadı.

Evelâ caddeye bakan pencerenin yanındaki yazihaneden işe başladı. Bir tepsi içinde gönderilmek için hazırlanmış mektublar, ehemiyetsiz kâğıdlar vardı. Her halde tehlikeli vesikaları saklamış olmalılardı. Odada bir demir kasa vardı. Cimmi, kilidi muayene etmek için önünde diz çöktü. Birden üzerindeki anahtarı hatırlayarak, belki kasanın anahtarıdır diye düşünerek sevindi.

Birden bire tavşan çevikliğile yana çekildi ve yazihanenin arkasına saklandı. Mükemmelen parlatılmış kasanın kapağında, Cimmi, arkasında kendisine kalkan bir elin aksini görmüştü.

Darbe boşa gitti ve Lâstik sopa kasaya çarptı. Cimminin hayret verici çevikliğinden şaşıran mütearrız bir an sonra Cimminin yazihane ardından elinde bir tabanca ile meydana çıktığını gördü. Ellerini yukarı kaldırmasını emrediyordu.

Cimmi:

— Vay vay! Diye haykırdı. Samuel Dakers sizsiniz, demek? Rebörn firması demek yarış işleriyle de uğraşırmış ha! İyi ki geldiniz, sizi burada bulamadığıma esef ediyordum.

Dakers:

— Fazla kurnazsınız, fakat buraya habersizce girmekle kanunî bir suç işlemiş olduğunuzu unutuyorsunuz.

— Hayır, sadece bir tecessüs saikasiyle girdim. Madam ki buluştuk, oturup biraz konuşalım. Evelâ müsaade edin de silâhınız olup olmadığını muayene edeyim.

Kasanın üzerindeki küçük bir tabancayı aldıktan sonra Rezayr kendini emniyette his etti.

— Bazı noktaların aydınlanmasını istiyorum.

— Pek alâ, fakat evelâ oturmak lütfunda bulununuz.

Dakers hafif bir tebessümle en yakın koltuğa oturarak Cimmiye pencereye karşı olanı bıraktı. Cimmi bir tuzağa düşmemek için uzun arkalıklı bir iskemleyi intihab etti. Dakers'in tebessümu genişledi.

— Kâfi derecede malûmatınız olduğunu sanıyordum.

— Hayır henüz kâfi mikdarda bilmiyorum. Dinleyin beni, eğer bana her şeyi itiraf ederseniz size yardım ederim. Aksi halde, ötekiler gibi siz de mahkûm olursunuz.

— Size bir sır göstereceğim. İşte.

Dakers elini Cimmiye doğru uzatarak oturduğu koltğun koluna dokundu. Küçük bir çıtırdı işitildi, Dakers, koltuğun kolunda saklı gizli bir düğmeye basmıştı.

Ayni lahzada Cimmi, iki demir kuşağın kollarını sım sıkı yakaladığını his etti. Kalkmaya çalıştı. Fakat koltuk o kadar ağırdı ki yerinden güçlükle kmıldatabildi.

Dakers:

— Size bugünlük ifşa edeceğim yegâne sır budur. Nasıl bu tuzağı beğendiniz mi? Pek mükemmel bir şey değil mi?

Cimmi sesini çıkarmıyordu. Çok mahir ve hain bir adamın tuzağına düşmüştü.

Dakers müstehzi tavrını bırakarak, dişlerini sıktı ve ona:

— Nihayet elimdesiniz, Rezayr, ve artık kurtulamıyacaksınız.

Cimmi sarardı. Dilini kurumuş dudakları üzerinden geçirdi.

— Bense bilâkis beni serbest bırakmak mecburiyetinde kalacağınızı sanıyorum, adamlarım ve polis sizi takib etmektedirler.

— İstedikleri kadar takib etsinler, hiç bir şey bulamıyacaklar.

— Maalesef iş sandığınız kadar kolay olmıyacak. Hayslop biraz sonra polisi haberdar edecektir.

Dakers garib bir kahkaha savurdu:

— Şu abdal genç mi? Fakat size şu kadarını haber vereyim ki biraz evel o sizin tarafınızdan işlerin yolunda gittiğine ve eve dönmesine dair bir haber aldı. Anladınız ya, Rezayr, sizi bugün bekliyorduk, onun için rahatsız olmamızı istemedik.

Cimmi:

— Beni ne yapacaksınız? Dedi.

— Bize çok fenalık ettiniz. Üç gün evel de arkadaşlarımızdan birini ciddî surette yaraladınız. Çok şey biliyorsunuz. Bu kadarı yeter. Vücudunuzu ortadan kaldıracağız.

Dakers blöf yapmıyordu. Onun gözlerinde Cimmi mahkûmiyetini okudu.

Tuzak

Cimmi bir laâhza kendini kaybetti. Gözlerini açtığı zaman Dakers itina ile ceblerini araştırıyordu. Yandaki masada bir tabanca, lâstik sopa, stilosu, parası, defteri ve Ballarat'dan aldığı anahtar toplanmıştı.

Dakers anahtarı bulunca:

— Ya, demek bunu ehemiyetli bir yerin anahtarı sandınız, dedi. Bunun neresini açtığını bilmek istiyor musunuz? Madam ki halâ merak içindesiniz size göstereyim.

Dakers odanın öteki tarafına gitti. Fakat Cimmi ona hiç ehemiyet vermiyor, bir kurtuluş planı hazırlamak üzere sinirlerine hakim olmaya çalışıyordu. Her halde koltuğu eski haline koyacak bir düğme olmak lâzımdı. Dakers koltuğun kolu altındaki bir düğmeye basmıştı. Fakat sım sıkı bağlanmış olan kendi kolları bir hareket yapmaktan acizdi.

Dakers:

— İşte anahtar burasını açar, diyerek bir köşede küçük bir gözü açtı ve bir viski şişesi çıkardı.

— Şu Ballarat yaman adamdır, doğrusu. Hiç böyle bir yerin anahtarı cüzdanda taşınır mı. Yazık ki bir şise viski için hayatınızı tehlikeye koydunuz ve kaybettiniz.

Bunları söylerken kadehine viski dolduruyordu.

Cimminin dimağı tezadlı düşünceler içindeydi. Her halde bu adam kendisini korkutmak istiyordu. Ölümünün yaratacağı tehlikeler Karamaskeyi düşündürmiyecek kadar ehemiyetsiz olamazdı. Buna mukabil, çete hakkında pek fazla malûmat sahibiydi. Yalnız kendisinin ortadan kalkması çeteyi kurtarabilirdi.

Dakers, viskisini içtikten sonra ağzını kuruladı ve fare ile oynayan kedinin zevkiyle:

— Bu ölüm için dedi iki şekil arasında müteredddid bulunuyoruz.

Dakers bir yudum viski daha aldı:

— Birinci şekil hususî bir odada gazla boğmaktır. Sonra cesed Londranın cenubunda küçük bir otele götürülerek, orada bir intihar mizanseni hazırlanır. Nasıl buluş fena mı?

Dakers ayağa kalktı ve yazihaneye yaklaştı.

— Diğer şekil daha basittir. Doğrusunu söylemek lâzım gelirse bu benim şahsî fikrimdir. Ve derhal tatbik mevkiine koymak fikrindeyim.

Bir gözü çekerek içinden bir enjeksiyon iğnesi çıkardı.

— Bu mahlûlle bir pikür yaparak şuûrunuzu kaybettirdikten sonra ayağınıza ağır bir cisim bağlayarak denize atmak. Kendi icadım olan bu cisim sizi aşağıya çekecek kadar ağırdır, fakat yavaş yavaş eriyecek ve cesed bir müddet sonra kendiliğinden suyun üstüne çıkacaktır. (Şiringasiyle oynayarak) müessif bir kazadan bahsedecekler ve iş kapanacak, dedi.

(Sonu var)

Ziraat Enstitüsü profesör ve doçentlerinin kurdukları köy

En ucuz kira parasiyle birer ev sahibi olanlar

Ziraat enstitüsü köyü Ankaranın en güzel mahallelerinden biri oldu

Geçen sene Ekonomi bakanı B. Şakir Kesebirin temelini attığı bir köyün inşası bitmiştir. Ziraat Enstitüsünün civarında ve telsizin yanında kurulan bu köy 38 evliktir. Bunların yirmisine şimdiden sahipleri yerleşmiştir. 18 evi de bu sene bitirilecektir.

***

Biz köy deyince, hatırımıza tek katlı, çok zaman bir oda, ve muhakkak ki konforsuz, hele elektriği, havagazı, suyu bulunduğunu bile düşünmediğimiz odacıklar gelir. Fakat kuruluşunun bittiğini haber verdiğimiz bu köy evleri, bir mimar elinden çıkmıştır, 3 - 5 odalıdır. Bodrum katlarını sayarsanız iki katlıdır, bahçesi, elektriği, havagazı, suyu vardır. İlk görüşte, Türkiyenin bütün şehirlerinde bu köy evleri gibi meskenler kurulmasını gerçekten temenni edeceksiniz.

Z. enstitüsü prof. ve doçentleri, kurdukları bu köyün etrafındaki ağaçlı bulvarları, bahçeleri yapmakla meşguldürler. Evvelâ şehirlerimizin, sonra kasabalarımızın ve nihayet köylerimizin, bu enstitü köyüne benzedikleri gün, bu memlekette yepyeni bir hayatın başlıyacağı ve türk vatandaşının bütün konfor şartlarını toplamış örnek meskenlere sahib olunca, ne kadar mesud olacağını düşünerek, ziraatçilerin kendi tabirleriyle, yeni köyü ziyarete gittik.

***

Ziraat enstitüsü mahallesine bu sene on sekiz evle beraber bir de mekteb binası ve dört beş dükkân yapılacaktır. Ayrıca bir de kulüb binası kurulacaktır. Burada parti ocağı da bulunacaktır.

Mahallede çocukların oynaması için güzel bir de çocuk bahçesi yapılacaktır. Bunun plânları da hazırlanmıştır.

Bu mahallenin en ucuz tarafı, arsasının çok ucuz alınmış olmasıdır. Bütün vizeler dahil olarak, mahallenin yeri, ev sahiblerine 26 kuruşa mal olmuştur. Her ev, behçesiyle beraber, 500 - 800 metre murabbaalık bir yer işgal etmektedir. Böylelikle geniş bir hesapla, her ev sahibi arsaya 200 liraya yakın bir para ödemiş olmaktadır ki, bugün bu rakam, şehirdeki inşalar için bir hayal olmuştur.

Buraya bu mahalle kurulmadan önce buradaki toprak dönüm ile satılmakta idi ve metre murabbaı yirmi kuruş bile değildi.

Enstitü mahallesi kurulduktan sonra, buralardaki boş yerlere derhal talibler çıktı. Bu istekliler birer evlik yer değil, buraları toptan almak istiyorlardı. Bugün, mahallenin komşusu olan yerlerin metre murabbaı bir liraya satılmaktadır. Yani mahallenin inşasından evvelki vaziyete göre dört misli fazla kıymet... Fakat kıymetin bu hadde de kalacağını sanmayınız. Meselâ bir seneye kalmadan fiatın dört mislinden sekiz misline çıkmasını tabiî görmek lâzımdır. Bu hal, Ankaranın neresinde olursa olsun inşasının başladığı her yerde tekrarlanmış olan bir keyfiyettir ki artık, tabiî geliyor.

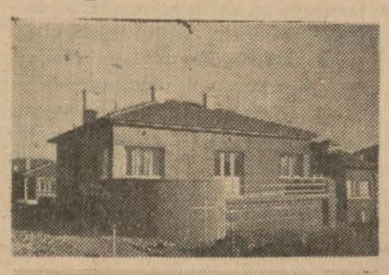

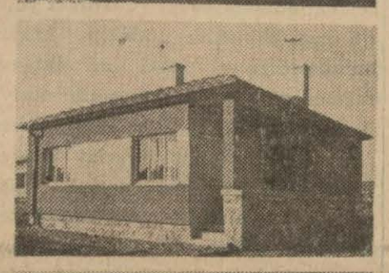

Ziraat Enstitüsü köyünden birkaç ev tipi

Enstitü mahallesinin evleri 3800 - 5500 liraya çıkmıştır. Ortaklar 28 - 40 lira koyuyor. Ankarada 28 liraya dağ mahallesinde veya Cebecide iki odadan başka bir yer bulabilir misiniz? Burada yirmi sekiz liraya, asgarî üç oda, bir hol ve bütün konfor şartlarını havi bir evde oturuyorsunuz. Üstelik kendi evinizde oturuyorsunuz.

Çünkü ödediğiniz para, 3800 lirayı doldurduğu gün bugün Emlâk bankasına ipotek olan eviniz, borçsuz harçsız sizin olacak. Ankaranın mesken buhranı - büyük devlet tedbiri alınıncaya kadar - böyle tedbirlerle halledilecektir.

***

Uç odalı evlerin sahibleri 28; beş odalı evlerin sahibleri ayda 40 lira ödemektedirler. Faiz, emlâk bankası faizi olan yüzde dokuz buçuktur. Ev sahibleri, her ay kira öderler gibi bu parayı bankaya yatırmaktadırlar. Böylelikle, piyasaya göre ucuzluk rekoru yapan bir kira ile ev sahibi olabilmek usulünü, en güzel ziraat enstitüsünün mahallesi tatbik etmiş olmaktadır.

Büyük tipler olan beş odalı evlerde iç içe geçen iki oda vardır. Ara kapısı açıldığı zaman, burası bir büyük salon manzarası gösteriyor. Odalar, 3,5×4 ve 3×4 ebadındadır. Bu tip binalarda asıl entresan olan 7X3 büyüklüğünde bir salondur. Ara kapı açıldığı zaman üç oda, bir tek salon haline gelmektedir. Boyu 11 metre olan bu tip evlerde üç metro divar kısmı hariç, sekiz metre tutan geniş bir balkon vardır. Güzel bir bahçeye ve asfalt yola bakan bu balkonun yaz günleri ne kadar aranacağını bir düşününüz...

Bütün tip binaların bir bodrum katı vardır. Burada bir çamaşırhane, bir kömürlük ve hava hücumlarından korunma köşesi bulunuyor. Evlerin banyoları geniş ve güzeldir. Mutfaklarda, dolablar sabittir ve divarların içine yerleştirilmiştir. Divar seviyesinden dışarıya, hiç bir şey göremiyorsunuz.

Iki sıra ağaçlı denilecek olan bulvarlar hariç, köy evlerinin bahçelerine 1000 meyvasız ve 1000 meyvalı ağaç dikilecektir. Bu geniş bahçelerin bir hususiyeti de, orada aranılan ve eve lâzım olabilecek meyva ve sebzeler için yerler ayrılmış olmasıdır. Meselâ her ev için bir bağ yeri ayrılmıştır. Buraya yirmi beş kök asma dikilecektir. Sebzeler için mandallar ayrılmıştır. Bu mahallenin bahçe mevzuu üzerindeki bir hususiyeti de, ziraat enstitülerine yakın ve ziraat enstjtüsünde çalışanların yuvaları olması itibariyle, meyvaların ve sebzelerin bu topraklarda yetişebilecek en iyi şartlarda olanlarının kolaylıkla seçilerek en iyi tiplerin yetiştirilebilmesi olacaktır. Meselâ, biz, dikileli daha iki ay olduğu halde, boyu iki metreyi aşan aşılı fidanlar gördük. Sahibleri, gelecek yıl size meyvalarını ikram ederiz, diyorlardı.

Balkonların etrafı sarmaşık ve hanımeli ile süslenecektir. Bahçelere bakmak üzere kooperatif idare heyeti, bir bahçevan ve aşıcı tutacaktır. Böylelikle bahçelerin daima bakımı temin edilmiş olacaktır. Bu tedbirle, güzel bir bahçeye bol çiçek bakımından da tam bir âhenk elde edilmiş olacaktır.

Mahallenin bir hususiyetini daha haber verelim: Mahallede kanalizasyon da yapılacaktır.

***

Bize; enstitü köylülerini çok sevindiren, fakat sonra sevinçlerinin henüz mevsimsiz olduğunu gösteren bir hikâye anlattılar : Mahallenin civarındaki araziyi, nümune tarlaları olarak, tohum ıslâh istasyonu satın almış... Tohum ıslâh istasyonu; söylene söylene şimendüfer istasyonu haline girmiş, aradan biraz daha zaman geçmiş — ve şimendüferimizde kendiliğinden düşerek yalnızca "İstasyon" kalmış. İstasyon diyince de hatıra şimendüfer istasyonu gelmiş ve mahalleye bir tren yolu uzanacağı sanılmış. Artık, demiryoluna kavuşmuş olmanın verdiği hususiyetle mahallelinin sevinçlerini siz düşününüz. — Fakat aradan biraz zaman geçince bu şayianın aslı anlaşılmış..

Asfalta yakın, şehrin yakınında ve Ankarayı gören hâkim bir tepe üstünde korulu, kelimenin tam manasiyle güzel ve örnek evlere, ucuz bir kira ile sahib olabilen mahalleliler, tren yolu uzasın uzamasın mesuddurlar.

Ziraat Enstitüsü evlerinden bir tipin salonu

Eskişehirde otomobil kazası

Eskişehir, (Hususî) — İbrahim adında bir şoförün idare ettiği otobüs, lise talebelerinden Adnanı yaralamıştır. Yaralı talebe hastahaneye kaldırılmış, şoför yakalanmıştır.

Konyada hayat ucuzluğu

Yeni tedbirlerle konya ucuz bir yurd köşesi olacaktır

Hangi maddeler ucuzlıyabilir ?

Konya, (Hususî) — Hayatı ucuzlatmak ve refahı arttırmak için Celâl Bayar hükümetinin attığı rasyonel adımlar bütün memlekette olduğu gibi Konyada da büyük bir sevinç uyandırdı..

Anadolunun ortasında bulunan ve her türlü istihsale müsaid olan bu geniş ülkede hayat bugünkünden daha ucuz bir hale konabilir, Hattâ Türkiyenin en ucuz yerlerinden biri olabilir.

Rakamlar sıralanınca bu mesele, der hal münakaşa götürmez bir hal alır. Aşağıda sayacağım maddelerin fiatları pahalılık mücadelesinde normal hale indirilecektir.

Konya vilâyeti kesif nüfusu ve geniş ovalariyle tam bir ziraat memleketidir. Ve burada en çok buğday, arpa, çavdar ve yulaf gibi hububat istihsal edilir.

Geçen mevsimde bu bölgede 453000 hektar araziye tohum saçılmış ve havalar ziraate elverişli gittiğinden bereketli bir yıl idrak edilmişti.

Bu geniş mıntakadan garb vilâyetlerine ve bilhassa harice senede 5000 vagondan fazla buğday ihraç edilmektedir. Şu duruma göre Konya hakikaten yurdun bir buğday anbarı vazifesini görmektedir .

Şehirde modern tesisatı olan un fabrikaları vardır. İşçi yevmiyeleri de düşüktür. Bu geniş istihsal merkezinde ekmeklik buğdayın fiatı 4 ve 4.5 kuruş arasında değişir. Buna rağmen Konyada ekmeğin kilosu 9 kuruştur. Bu fiat hemen hemen İstanbul fiatının aynıdır.

Ziraata elverişli olan Konya daha ziyade hayvancılığa ve bilhassa koyunculuğa çok müsaiddir. Bu muhitte tiftik ve karaman koyunlarının en verimlisi yetişir. Ve buradan memleketin her tarafına sürü sürü koyun sevk olunur. Böyle olmasına rağmen buradaki et fiatları da yüksektir.

Yakacak fiatları da şimdiye kadar görülmemiş bir yükseliş gösterdi. Yeni orman kanununun ilk tatbikatı dolayısiyle kışın başlangıcında şehrin ihtiyacı olan odun gelmedi. Muhtekirler alabildiğine fiatı yükselttiler. Kışın şiddetle hüküm sürdüğü sıralarda odunun kilosu (100) paraya kadar güçlükle tedarik edilebiliyordu.

Halk tarafından kullanılması arzulanan maden kömürlerimizin yüksek evsafı herkesçe takdir olunuyordu.Fakat İstanbul, Ankaraya nazaran Konyada çok pahalı olan bu cevhere halkın yanaşması mümkün olamıyordu. Çünkü Ankarada 22 liraya satılmakta olan sömi kokun Konyadaki fiatı 34 lirayı buldu.

Konyada mesken bedelleri de her sene biraz daha artmaktadır. Elektrik, su, banyo gibi konforu olan cadde üzerindeki 4-5 odalı evler 35 - 40 lira ya tutulabilmektedir. Şehrin muntazam bir elektrik tesisatı ve arıza göstermiyen bir şebekesi vardır. Hemen hemen her ev bundan istifadelenir. Şirket, senenin dokuz ayında elektrik istihsali için lâzım olan kuvveti sudan temin etmekte olmasına rağmen kilovat fiatları yine Ankara fiatlarından yüksektir.

Muhitin yetiştirdiği ve hazırladığı bellibaşlı ihtiyaçlar bu şekilde yüksek bir fiat taşırken hariçten gelen çay, kahve, sabun, zeytinyağı gibi maddeler İstanbul ve İzmire nazaran %35 fiat fazlasiyle tedarik edilebilmektedir. Hele manifatura ve tuhafiye çeşidleri büsbütün alıcı aleyhine durum gösterir.

Muhitin yetiştirdiği mahsuller, müs tahsile pek cüzî bir menfaat temin etmekte ve hattâ bazan ancak maliyet fiatına satılabilmektedir. Diğer taraftan aynı madde müstehlik tarafından ancak bir misli fazla fiatla tedarik edile biliyor. Muhakkak olan bir şey varsa o da bir gayritabiliğin mevcud bulunması ve manasız bir pahalılığın hüküm sürmekte olmasıdır. Bu vaziyeti gören ve teşhis eden hükümetin muvaffak hamleleri burada önemle takibedilmekte ve bütün memlekete şamil müsbet tesirleri ilgi ile beklenmektedir.

Muhtelif müesseselere uzun senelerdenberi borçlu kalan belediyemiz faiz miktarlarından da tenzil yaptırmış borçlarını bir yerde, belediyeler bankasında toplamağa muvaffak olmuş bulunuyor. Belediyemiz pek tabiîdir ki bundan sonra hayatı ucuzlatmak savaşında kendisine düşen cepheyi tutmağa çalışacaktır.

General Dirik Edirne'de

Edirne, 28 (A.A.) — Yirmi gündenberi Ankarada bulunan Trakya umumî müfettişi Kâzım Dirik, bu sabah Edirneye dönmüştür.

Tekirdağda Sancak töreni

Tekirdağ, 28 (A.A.) — Bugün Orgeneral Fahrettin Altay tarafından Tekirdağındaki alaylara törenle sancakları verilmiştir.

Birşoförotomobille denize düştü

İzmir, (Hususî) — Birinci kordonda bir kaza olmuş, bir şoför otomobili ile birlikte denize yuvarlanmıştır. Hâdise şöyle olmuştur:

Şoför Mehmed, kafası biraz dumanlı olduğu halde otomobilile Kordonda manevra yaparken, vaziyeti idare edememiş ve denize yuvarlanmıştır. Otomobil denizin dibini boylarken, Mehmed güçlükle otomobilin kapısını açmağa muvaffak olmuş, baygın bir halde denizin üstüne çıkmıştır. Kazayı gören diğer şoförler, bir kayık tedarik ederek yarı ölü bir halde denize batıp çıkmakta olan Mehmedi zorlukla kurtarmışlardır. Mehmed, baygın bir halde hastahaneye kaldırılmıştır.

Çocuğunu parçalıyan bir ana

Adana (Hususî) — Adananın Gülez köyünde benzeri az görülür bir cinayet işlenmişti.

Gayrimeşru olarak doğurduğu çocuğu bıçakla keserek öldürmek suçundan zan altına alınan Adananın Karaisalı kazasının Gülek köyünden Fatmanın duruşmasına başlandı. Katil ana, kendisine sorulan suallere cevab olarak, çocuğu ölü olarak doğurduğunu, çocuğu kendi kesmediğini, kedinin yediğini ve koparılan etleri de sonradan kendisi diktiğini söylemiştir.

Fakat doktor raporuna göre, çocuk, kesici bir alet ile parçalanmıştır. Bu feci vakanın muhakemesi 19 nisana kalmıştır. Katil ana mevkuftur.

Bartında aşım durağı

Bartın, (Hususî) — Kazamızda bir aşım durağı kurulacaktır. Arsanın istimlâk muamelesi bittikten sonra inşaata başlanacaktır.

İnegölde muhtar kursu

Bursa, (Hususî) — İnegöl köy muhtarları için bir kurs açılmıştır. Kursta, köy kanunu tatbikatı etrafında malûmat verilecektir.

YURDDAN RESİMLER

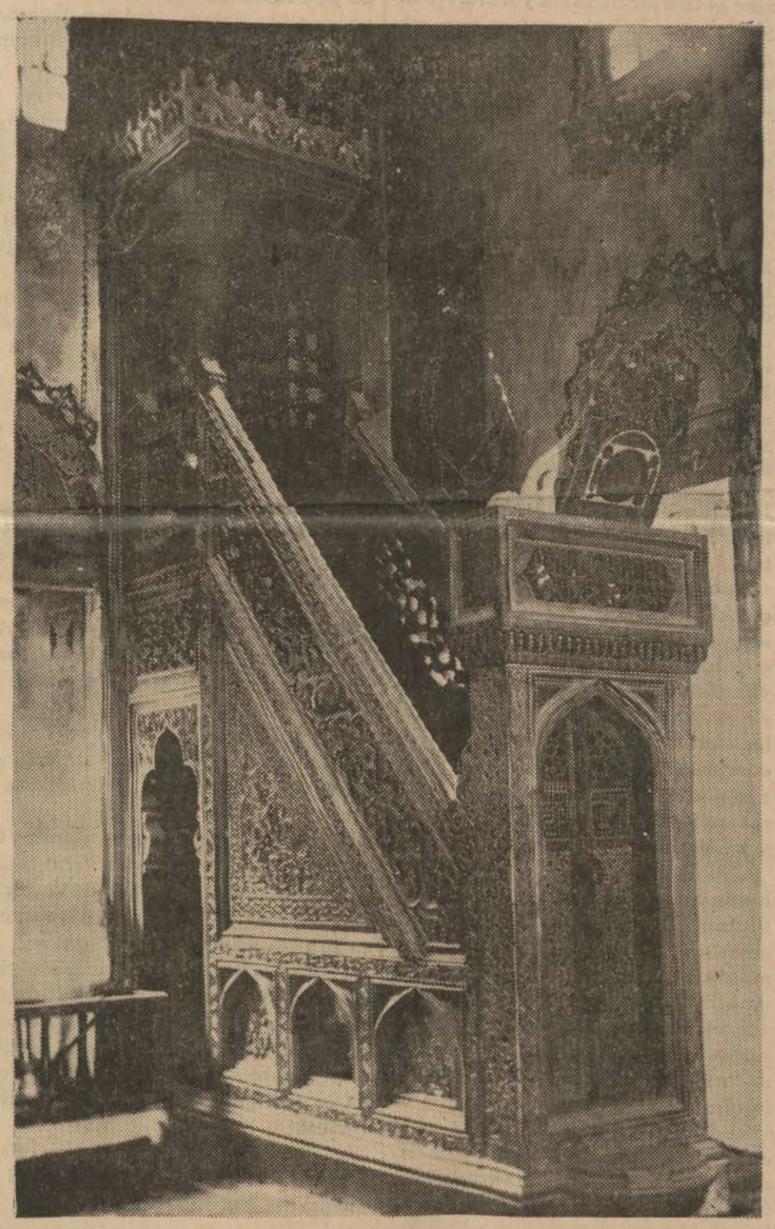

Amasyada Mehmetpaşa camiinde mermerden yapılmış oymalar

Bedava meyva aşıları tevzi ediliyor

Ağaç koruma cemiyeti Niğdeden elma, erik, Bursadan şeftali ve Malatyadan kaysi aşı kalemleri getirtmiş, arzu edenlere meccanen dağıtmağa başlamıştır. Bahçe ve meyva meraklıları cemiyetin Karaoğlanda hükümet caddesindeki merkezinden arzu ettikleri cinsten bedava aşı kalemi almaktadırlar.

Sıhat müsteşarı İzmir'de

İzmir, (Hususî) — İzmirin sağlık işleri, sıtma mücadelesi ve göçmenlerin vaziyeti üzerinde tetkikler yapmak üzere Ankaradan şehrimize gelen Sıhhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti müsteşarı Bay Asım Arar İzmire civar bataklıkları gezmiş, sıtma mücadelesi için alınan tedbirleri yerlerinde görmüştür. Bundan sonra Torbalıya giden Bay Asım Arar, oradaki göçmen köylerini, Cellâd gölünün kurutma tesisatını da gezmiş, görmüştür.

Maden kuyusunda bir facia

Zonguldak, (Hususî) — Geçen hafta içinde Kozlu maden kuyularının birinde feci bir kaza olmuş, bir işçi ölmüştür.

Hâdise şudur: bir kuyuda su patlamış ve kuyunun bir kısmı çökerek 42 işçi ocak içinde kalmıştır. Havza tahlisiye teşkilâtının gayreti sayesinde, ilk anda kazaya uğrayanların 34 ü kurtarılmış, 8 kişi içerde kalmıştır. Kurtarma işine devam edilmiş ve iki gün sonra, bunlardan üçü, sığındıkları bir bacada sağ olarak bulunmuş, kurtarılmışlardır. Ondan iki gün sonra da bir işçinin ölüsü bulunmuştur. Kurtarma işine devam olunmakta, çökün tüler ayıklanmaktadır. Fakat akıbetleri meçhul kalan dört işçi bulunamamıştır. Esasen bunları diri bulmak ümidi de yoktur.

Manisada eğitmen kursu

Manisa, (Hususî) — Manisanın Horoz köyünde bir eğitmen kursu açılmasına karar verilmiştir. Kurs nisan başında açılacaktır ve burada 100 eğitmen ders görecektir.

Sinema

Sinema şehrinin iç yüzü

Holivudda bir yıldız nasıl doğar, parlar ve yükselir?

Janet gaynor, Frederik Març ve Adolf Manju bunu bize

Tali Güneşi

Filminde anlatmağa çalışıyorlar

Holivud'un iç yüzü, her dilde yazı yazan gazeteciler ve muharrirleri çok meşgul etmiş bir mevzudur. Şimdi de bir sinema filminin bu işi başarmağa çalıştığını görüyoruz..

Ester Blocet adında genç bir Amerikalı kız, taliini denemek için köyünden kalkıp Holivud'a geliyor. Bir alay teşebbüslerde bulunup acı hayal inkisarlarına uğradıktan sonra, tanınmış bir aktörün dikkatini çekiyor. Bu aktör de bir şirket müdürü nezdinde nüfuzunu kullanarak, Ester'in bir tecrübe filmi çevirmesini temin ettikten sonra, filmlerinden birinde onunla oynıyacağını söylüyor ve böylece de "bir yıldız doğuyor." Esasen filmin Ingilizce ismi de böyledir.

Ester, servet ve şöhretin sarhoşluğunu tattıktan sonra genç aktörle evlenerek hayatının en büyük hulyasını da gerçekleştiriyor. Güzel bir balayı seyahatı esnasında genç karı koca kendilerine reklâm yapmayı da ihmal etmedikten sonra Holivud'a dönüyorlar ve filmler birbirini takip ediyor. Fakat genç kadının yıldızı boyuna parlarken, erkeğinki kararmağa başlıyor. Kendini içkiye de kaptıran adamcağız, biraz sonra halk nezdindeki sevgiyi de kaybediyor ve angajman bulamaz oluyor. Daima stüdyoda olan karısını beklemekle geçirdiği boş ve uzur günlerde de, karısının kâtipliğini yapmak gibi, nankör bir iş görüyor.

Once alaya aldığı bu vaziyet daimîleşip yerleştikçe, adamcağızın huyu değişiyor; gittikçe hırçınlaşıp aksileşiyor. Filmin neticesi fecidir: Kendisini içkiden alamayan adam, bir takım skandallarla karısının şöhretine de nakısa vermeğe başlıyor. Ayık olduğu bir anda da bunun farkına varıp bir deniz banyosu esnasında intihar ediyor.

Uzun zamandanberi kendisi görmediğimiz Janet Gaynor, kadın yıldız rolündedir. Frederik Març da koca rolündedir. Adolf Manju, ikinci derecede olmakla beraber çok güzel olan film imalâtçısı rolünü, kendine has olan büyük muvaffakiyetle başarmaktadır. Yeni Sinemada göreceğimiz bu film, aynı zamanda Holivud ve oradaki yıldızların hayatı hakkında kıymetli bir dokümanterdir.

Danyel Daryö Amerikada ilk filmini çevirdi

Güzel fransız yıldızı Danyel Daryö, Holivud'da ilk filmini çevirmeğe başlamıştır. Danyel, Holivud'a gideli yüksek bir maaş alıyor, fakat hiç bir iş görmüyordu. Üünkü Amerika film imalâtçıları onun için ne senaryo, ne de erkek bir partöner bulmuşlardı.

Danyel ilk filmini Duglas Ferbanks Jr. ile çevirmektedir. Hesab olunduğuna göre, Danyel Daryö çalışmadığı zamanlarda bizim para ile 60.000 lira kadar tutan "Havadan" bir ücret almıştır.

Politikacılar ve sinema

Büyük bir amerikan firması Fransadaki mümessillerini, halkın filmlere karşı olan vaziyeti hakkında bir anket yapmağa memur etmiştir.

İlk olarak, fransız politikacıları nezdinde bir anket yapılmış ve çok dikkate değer neticeler vermiştir: buna göre, nazır veya eski nazır gibi birçok maruf şahsiyetlerin yüzde 60 ı muntazaman sinemaya gitmektedirler.

Buna mukabil mebuslar ve senatorlar daha az sinemaya gidiyorlar. Hattâ bunlardan bazılarının, filmin mevcudiyetinden ve zamanımızda oynadığı rolden haberleri bile yok.

Greta Garbo ile evleneceği hakkında birçok dedikoduları dolaşan meşhur Leh orkestra şefi Stokovski

Böster Kiton (Malek)

Sahne vazii oluyor

Kılı kıpırdamadığı halde bir çok tuhaflıklar yaparak seyircileri kahkahalarla güldüren ve sessiz film zamanında bir kaç sene müddetle beyaz perdenin kıralı olan Böster Kiton, yani sahne adiyle Malek'i tabii hatırlarsınız. Malek sonradan karısiyle bozuşmuş, bunun arkasından da başına diğer felâketler gelmiş, nihayet seyirciler de onu unutup gitmişlerdi.

"Felâket yalnız gelmez" derler. Gittikçe azalan servetini büyültmek için tehlikeli bir takım spekülasyonlar yapan Malek, epeyce para kaybetmiş, karısına vermek mecburiyetinde olduğu yüksek nafaka dolayısiyle de, elindeki bütün parayı harcayıp bitirmiş, nihayet, bu kadar felâket karşısında asabî buhranlar geçirdiği için bir akıl hastahanesine yatırılmıştır.

İyileşip hastahaneden çıktıktan sonra Malek yeniden film çevirmek istemiş, fakat hiç bir stüdyoda angajman bulamamıştır. Fakat nihayet, Malek'in film hakkındaki tecrübesini bilen bir şirket, onu sahne vazıı olarak angaje etmiştir.

Bir patinaj müsabakası

Daha 11 yaşında iken, Sonja Henie memleketi olan Oslo'da ilk patinaj müsabakasına iştirâk ediyordu. Patinajın kıraliçesi olan Sonja, Hollywood yolunu tuttu ve iki film çevirdi. Bunlardan birisi, bu mevsimde göreceğimiz "Beyaz İzler" adlı filmdir.

Bu filmin Pariste gösterilmesi esnasında, Fox film şirketi bir de patinaj müsabakası tertib etmiştir. Bu müsabakada Raymonde du Bief adında ve... 6 yaşında küçücük bir kız, bütün seyircileri teshir etmiş ve çok alkışlanmıştır. Müstakbel bir Sonja Henie daha...

20 milyon ona âşık

"20 milyon ona âşık„ ... Fakat Cinger Rocers'e bütün dünya âşık. Bu güzel aktrisi Dik Povel'le birlikte Yeni Sinemada "20 milyon ona âşık„ filminde göreceğiz.

Gabi Morley, "Uykusuz geceler„de

"Musiki beni kendimden geçiriyor ve hiç bilmediğim bir hale sokuyor. Bana öyle geliyor ki musikinin tesiriyle duymadığım şeyleri duyuyor, anlamadıklarımı anlıyor ve yapamıyacağım şeyleri yapmak kudretini kendimde buluyorum.

...Meselâ "Kroytzer Sonatı" nı ve ona benzeyen bir çok parçaları konserlerde veya salonlarda, dekolte kadınların ortasında çalmak, bitirmek, alkış toplamak, sonra da başka bir parçaya başlamak doğru mu? Bu gibi parçalar yalnız mühim vesileler çıkınca, yahud da bu musikiye uygun bazı hareketlere yol açmak isteniyorsa çalınmalı..."

Kroytzer Sonat'ı çok seven, onu bir romanına mevzu olarak seçen Leon Tolstay, bu parça hakkındaki hislerini böyle ifade etmektedir.

"Uykusuz Geceler" de büyük rus edibinin muhtelif eserlerinde ve bilhassa Kroytzer Sonatdan ilham alınarak Fransız sahne vazii Jan Drevil tarafından yaratılmış bir eserdir.

Çarlık rusyasının parlak devirlerini bize yaşatan bu filmin baş rolünü, ince, hisli facia aktrisi Gabi Morlay yapmaktadır. Piyer Rönuar ve Edmond Gi gibi tanınmış Fransız artistleri de onun yanı başında rol almış bulunmaktadır.

Senaryo, Kroytzer Sonat'a göre epey değiştirilmiştir: Pozdnişev, genç ve güzel karısını, viyolonist Truhaçevski'den kıskanmaktadır. Seyahata çıkar gibi yaparak birdenbire evine dönüyor ve karısını, vîyolonistle telefonda âşıkâne bir muhavere yaparken yakalıyor.

Karısını yaraladıktan sonra, viyolonisti de bir konserde vuran Pozdnişev, beş sene hapiste yatıyor ve tekrar ailesine kavuşuyor. Fakat bu basit mevzuun ne güzel canlandırıldığını anlayabilmek için, Yeni Sinemaya gidip bu filmi görmek lâzım...

Millî endüstri hesabları

Ucuz ve bol şeker: 61 milyon kilodan 90 milyon kiloya!

(Başı 1. inci sayfada)

Bir de yılda nüfus başına şeker istihlâkini gösteren şu cetvele bakalım:

Bulgaristanda	4	Kilo
Yugoslavyada	5	„
Romanyada	5,1	„
Türkiyede	5,9	„
İtalyada	7,9	„
Macaristanda	10,8	„
Almanyada	23,7	„
Hollandada	28,8	„
Fransada	36,1	„
İngilterede	52	„

Görülüyor ki, Türkiye, Balkan komşuları arasında en ucuz ve en çok şeker yiyen memleket olmuştur. Halbuki 1934 deki vaziyete göre, Türkiye, nüfus başına yılda 3,5 kilo şekerle Bulgaristanda da geri bulunuyordu.

Bütün bu müsbet neticeler, devletin hayatı ucuzlatma yolunda açtığı sistemli mücadelenin en muvaffak eserlerinden biridir.

Nasıl ki, ucuzlayan tarifeler sayesinde Devlet demiryollarındaki eşya ve yolcu nakliyatı seneden seneye artmışsa, çimento, tuz, pamuklu, petrol, kömür ve et fiyatlarındaki tenezzüller, bu malların istihlâkini yükselttiyse, aynı suretle şeker fiatlarının indirilmesi sayesinde de şeker sarfiyatı çoğalmıştır.

Demek ki, yığınlarının alım kabiliyetine intibak eden fiatlar, derhal istihlâk hacmini genişletiyor. Aynı zamanda, memleketimizdeki iş hacminin genişlemesine müvazi olarak, gelir hacminin ve dolayısiyle istihlâk hacminin de kabardığını müşahede ediyoruz. Bu vaziyet karşısında, bugün işlemekte olan dört şeker fabrikamızla memleketimizin şeker ihtiyacını artık kapatamıyacak bir hale gelmiş bulunuyoruz.

Bu sene ithal etmek mecburiyetinde kalacağımız şeker mikdarı 50 bin tonu bulacaktır.

Bundan dolayıdır ki, Türkiye şeker istiklâlini tekrar kazanabilmek için, hiç olmazsa üç yeni fabrika daha kurmağa mecburdur.

Türkiye şeker fabrikaları Anonim şirketinin son yıllık raporundan memnuniyetle öğrendiğimize göre, kurulacak yeni şeker fabrikaları için lâzımgelen etüdlerin ve ziraî tecrübelerin yapılmasına başlanmıştır.

Büyük Şef Atatürkün bundan on sene evel Alpullu şeker fabrikasını teşriflerinde *"Memleketimizin her müsait mıntakasında, şeker fabrikalarının çoğalması ve bu suretle memleketin şeker ihtiyacının temini mühim hedeflerimiz sırasında tanınmalıdır.„* mealindeki direktifleri ,işte böyle, en nikbinlerimizin bile o zamanki tahminlerini aşan bir şekilde gerçeklemiş bulunmaktadır.

Japon kuvvetleri bozguna uğradı

(Başı 1. inci sayfada)

lardan Lianhençi'nin imzası ile neşredilen bir beyanname, Nankin'de yeni bir Çin cumhuriyeti hükümetinin kurulmuş olduğunu bildirmektedir.

Beyanname, bu hükümetin tamamiyle muvakkat mahiyette olduğunu ve Tsinpu ile Lunghai demiryolları üzerinde münakalât yeniden başlar başlamaz, yani şimalî Çin'deki japon kuvvetleri ve merkezî Çin'deki japon kuvvetleri arasında irtibat temin edilir edilmez, Pekin hükümeti ile birleşeceğini bildirmektedir.

Beyannamenin esasları

Beyannamenin tebarüz ettirdiğine göre, yeni hükümet, muhasematın başlamasından evvelki Çin mülkî bütünlüğünü yeniden kurmağa gayret edecektir. Bu maksatla, aynı ırktan milletlerle dostluk bağları kurulması ve aynı zamanda bugünkü muhasemata da bir nihayet verilmesi için görüşmeler yapılacaktır. Hükümet, Avrupa ve Amerika ile iyi münasebetlerde bulunmakla beraber Asyanın şarkında da sulhu tesis edecektir.

Ayrıca, şu tarzda beyanatta bulunulmuştur:

"— Hankeu hükümetinin veya onun eyaletlerdeki hükümetlerinin devletler le veya ferdlerle akdetmiş oldukları mukavele ve muahedeler tanınmıyacaktır.

Maamafih yabancıların müesses ve nısfete muvafık haklarına riayet edilecektir."

Tören dolaysiyle sokaklarda süslen memiş, bayraklâr asılmamıştır. Hakikatte törende yalnız japon memurları hazır bulunmuşları çinli halk ise evlerinde kalmışlardır.

Muhtelit bir ekonomi konseyi kurulacak

Pekin, 28 (A.A.) — Japon kuvvetleri baş kumandanı general Teroçi ile Pekin çin muvakkat hükümeti reisi Vangkoming, bir çin - japon muhtelit ekonomi konseyinin kurulmasını emreden bir kararname imzalamışlardır. Beş çinli ve 5 japon azâlan mürekkep bu konsey, şimalî çinde bütün ekonomik inkişaf hareketlerine nezaret edecektir.

Türk Ticaret bankası umumî heyeti toplandı

Türk Ticaret Bankası umumî heyeti on dokuzuncu malî senesi hesablarını tetkik etmek üzere, dün saat 16 da Bankanın Işıklar caddesindeki merkez binasında toplanmıştır. Toplantıya idare meclisi reisi ve Ziraat Bankası umum müdürü B. Nusret Mithat Meray reislik etmiştir. Ekonomi Bakanlığı komiseri olarak B. Vedad Hakkı Elden Maliye vekâleti adına Rüştü Unul, İş bankası adına Rüştü Ulaç, Ziraat Bankası adına B. Suheyp Derbil, Emlâk Bankası adına B. Kemal Türköner, Sümer Bank adına B. Kemal Akand, toplantıda hazır bulunmuşlardır.

Dünkü yıllık toplantıda 1937 senesi muamelâtına aid idare meclisi raporiyle murakıbler raboru okunmuş, ve aynı yılın bilânçosu ile kâr ve zarar hesabları gözden geçirildikten sonra tasdik edilerek idare meclisi ibra olunmuştur.

Müddetleri biten idare meclisi azalıklarına B. Saffet Tarı ve B. Said Hâmid Başak yeniden seçilmişlerdir. Ankaradan ayrılan B. Kemal Ziya Eritmen'in yerine de Sümer Bank muamelât direktörü B. Hilmi seçilmiştir.

Banka murakibliklerine yeniden Ziraat Bankası hukuk işleri direktörü B. Mazhar Nedim Göknil ile Anadolu Ajansı muhasebe direktörü Bay Cemil Ökten seçilmişlerdir.

54 yaşında bir gazete artık çıkmıyacak

Paris, 28 (A.A.) — İki büyük muhafazakâr gazete olan Lö Jur ve Eko dö Pari gazeteleri 28 marttan itibaren birleşmişlerdir. Bu birleşme Eko dö Pari'nin aylardan beri içinde çırpındığı malî vaziyetin neticesidir. 1884 de kurulan Eko dö Pari, son asrın büyük edebî gazetelerinin birincisidir. 40 sene kadar önce Jurnal gazetesinin kurulması Eko dö Pari'ye indirilen ilk darbe olmuş ve Eko dö Pari edebî gazetelikten çıkarak politikaya daha ziyade meyledip mutedil katolik muhafazakârların organı olmuştur. Gazetenin bu suretle son seneye kadar fransız politikasında büyük bir nüfuz ve tesiri olmuştur.

Birkaç ay vardır ki, direktör Anri Simon'la idare meclisi arasında çıkan kendisini istifaya ve Eko dö Parinin bazı muharrirleriyle birlikte aynı temayülde Epok ismindeki gazeteyi çıkarmağa sevketmiştir. İki ay sonra Simon öldü, millî cumhuriyetçilerin propaganda şefi Anri dö Kerillis Epok gazetesini çıkarmağa devam etti. Fakat gittikçe artan zorluklar karşısında Eko dö Pari neşriyatını tatil etti.

Gazete Lö Jur gazetesinin direktörü Leon Belbi tarafından satın alındı. Entransijan gazetesinin eski direktörü olan Belbi dört sene önce Lö Jur'u kurarak bu gazeteye daha şiddetli bir lisanla Eko dö Pari'nin temayülünü vermiştir.

Eko dö Pari büroları Paris'in merkezinde bulunan opera meydanındadır. Ve halk seçim akşamları büro önüne yığılarak neticeyi ziyalı ilânlardan takibe alışıktır.

Gazetenin ortadan kalkışı Paris hayatında bir boşluk bırakacaktır.

İngiliz - İtalyan görüşmeleri daha faal bir safhada

(Başı 1. inci sayfada)

İtalyanın İngiltere ile arasındaki yakınlıktan istifade ederek Almanyaya karşı şimdikinden daha katî bir tavır takınıp takınmıyacağının anlaşılacağını ilâve eylemektedirler.

Güçlükler

Eyi haber alan mahfiller görüşmelerin şimdi bulundukları safhada aşağıdaki güçlüklerle karşılanacağını söylemektedirler:

1.- İngilizler halâ Habeşistanın ilhakını doğrudan doğruya tanımak istememekte ve bu tanıma keyfiyetini milletler cemiyeti konseyinin kararına bağlamak istemektedirler.

2.- İngilizler, iç harptan sonra İspanyada bulunan italyan kıtalarının geri çekileceği hakkında yazı ile teminat istemektedirler.

3.- İngilizler italyanlara Filistin hakkında tam olarak askeri malumat vermek istememekte fakat şarkî Akdenizin diğer kısımları hakkında malûmat teatı etmeği kabul eylemektedirler.

Bunun neticesi olarak Filistin meselesinin bir tarafta bırakılacağı sanılmaktadır.

Propaganda meselesi ile Libyadaki italyan kuvvetleri hakkında hususî surette bir anlaşma hasıl olacağı sanılmakta fakat bu meselelerin halli bir itilâf akdi ile vaziyette hasıl olacak olan gevşekliğin bir neticesi olacağı ümid edilmektedir.

İtalyan gönüllülerinin çekilmesi için

Paris, 28 (A.A.) — Figaro gazetesinde bayan Angl yazıyor:

"İngiliz kabinesi, italyan lejyonerlerinin Ispanyadan çekileceği hakkında katî teahhütte bulunması için Roma'yı sıkıştırmaktadır. B. Musolini'nin, Fran konun muzafferiyetini müteakip bunları çekmeği kabul ettiği ve şimdiki görüşmenin İspanya yarım adasındaki askerî harekâtın neticesi ne olursa olsun bir tarih tesbit edilmesi üzerinde cereyan etmekte olduğu bildiriliyor.

Keza söylendiğine göre, ingiliz hükümeti, İspanyadan geri alınacak faşist müfrezelerinin doğrudan doğruya memleketlerine gönderilerek, endişe edildiği veçhile, Fas'a sevkedilmemeleri hakkında teminat istemektedir. Zira bu kuvvetlerin Fas'ta mevcudiyetleri enternasyonal bir tazyik vasıtası teşkil edebilecektir."

Alman yayılması karşısında italyanların kaygısı

Epok gazetesinde de Donadiö diyor ki:

" İtalyanın Almanyanın cenuba doğru akmasından fazla endişesi olduğu görülüyor. İngiltere ile çabucak bir anlaşma akdi arzusu ve Çekoslovakya hakkında vaziyet alınmasından dolayı Romada pek ziyade memnuniyet gösterilmesi bu hususta göze çarpan alâmetlerdir. Başka alâmetler de zikredilebilir. İtalya - Yugoslavya anlaşmalarının ilk yıldönümü hususi bir hararetle tesit edilegelmiştir. İtalyanın, Roma protokollarında Avusturya lehine olarak derpiş edilen Triyeste limanındaki serbest bölgeyi Almanya lehine olarak terke taraftar olmadığı bildirilmektedir."

Frankonun zaferi ve gönüllüler meselesi

Londra, 28 (A.A.) — Bu sabahki gazetelerin dikkati Akdeniz meselelerine çevrilmiştir.

Gazeteler verdikleri haberlerde İngiltere - İtalyan görüşmelerinden ve Franko ordularının ileri hareketlerinden bahseder, bu iki vakıanın tesadüfünden memnun görünüyorlar. Bu gazetelere göre, Frankonun bir an önce kazanması, vadedildiği gibi, italyan müdahalesinin bir an önce ortadan kalkmasını mümkün kılacaktır, bilhassa Musolini İngiltereye görüşülmekte olan anlaşma ile bağlı bulunursa.

Taymiş baş makalesinde, cumartesi günü başladığı Hendey mektuplarının neşrine devam ederek açlığın ve menfur bombardımanlar serisinin halkın kuvvei maneviyesini sarstığını kaydederek general Frankoya zaferini fena kullanmamasını tavsiye etmektedir.

Fransa ile yeni görüşmeler yapılacak

Deyli Telgraf gazetesinin siyasî muharriri yazıyor:

"İngiliz hükümetinin Fransa ile yakında yeni görüşmelerde bulunmak arzusunda olduğunu öğrendim. Bir taraftan da ingiliz - italyan görüşmeleri cesaret verici bir şekilde devam etmektedir. Yalnız, anlaşmanın önce ileri sürülen bütün meseleleri ihtiva etmemesi de mümkün görülüyor. Bu arada İngilterenin Filistin meselesini de anlaşmaya sokmakta ısrar etmiyeceği bildirilmektedir. İngiliz hükümeti, kendisi bir karar vermeden önce bu mesele hakkında bir müddet daha tetkikatta bulunmak lüzumunu hissetmiştir.

Ve o zamana kadar Romanın temennisi üzere fransız - italyan münasebetlerinde vücud bulacak olan selâhın iki memleket arasında Suriye hakkında bir anlaşmaya imkân vereceği ümid edilmektedir.„

Frankist zaferinin ehemiyeti

Niyuz Kronikl gazetesi diyor ki:

"Frankonun zaferi BB. Musolini ve Çemberlayn için hayatî bir meseledir, evvelâ, B. Musolini Londra ile anlaşmayı B. Hitlerin Romayı ziyaretinden önce akdetmek istiyor. Ikincisi de, B. Çemberlayn, italyan kıtalarının Roma ile bir anlaşma imzasından önce İspanyadan çekilmesini arzu ediyor„.

Gazete, italyan gazetelerinin B. Çemberlayn'in İtalyaya aid sözleri karşısındaki hareketlerinden daha ziyade endişeli görünmektedir . Gazete, B. Gaydanın "Çemberlaynin İtalyanın karışmazlık komitesinde yaptığı teahhütlere sadık kaldığını teslim etmiş olduğuna dair olan bir yazısını ele alarak diyor ki:

"Bu memnuniyetin sebebi kolayca anlaşılabilir. Zira Çemberlayn faşist İtalyaya İspanyayı ve batı Akdenizinde nüfuz ikramında bulunmuştur ve buna şimdi - Musolini tabiî memnun kalacaktır - Habeşistanı istismar etmek, faşist rejiminin yıkılmakta olan ekonomisini düzeltmek ve Roma - Berlin mihverine biraz daha kuvvet ve devamlılık vermek için oldukça mühim bir istikraz hediyesi ilâve edecektir.„

İtalya ingiliz plânını kabule hazır

Roma, 28 (A.A.) — İspanya vaziyetinden bahseden Ciornale Ditalya diyor ki:

"İtalya, ingiliz plânını derhal ve kayıtsız şartsız olarak tatbika hazırdır. İngiliz plânı ortaya atılalıdan beri İtalya İspanyaya tek bir nefer ve tek bir silah göndermemiştir. Fransa ve Sovyetler birliği kendi gönüllülerini çeker çekmez İtalya da bütün gönüllülerini geri alacaktır.

İspanya işlerine daha müessir bir müdahalede bulunmak için Fransada hükümet nezdinde yapılan teşebbüsleri İtalya halkı büyük bir dikkatle takib eylemektedir. Bu teşebbüslere yalnız İspanyada değil, Akdenizde ve hattâ bütün Avrupada büyük tehlikeler doğuracak mahiyettedir. Bu teşebbüslerde bir de esrarengiz bazı manevraları ilâve etmek de lâzımdır.

Karışmazlık komitesinde

Londra, 28 (A.A.) — Onümüzdeki perşembe günü toplanacak olan karışmazlık komitesi kontrol tesisi, ecnebi gönüllülerin geri alınması ve her iki tarafa da muhariplik haklarının verilmesi meselelerini tetkik eyliyecektir.

Müzakereler ingiliz plânı esas tutularak yapılacaktır.

İstanbul borsası

28 - 3 - 1938

ÇEKLER

	Açılış	Kapanış
Londra	627.75	628.—
Nevyork	0.789820	0.7870
Paris	26.1975	26.1875
Milano	15.0075	15.0060
Brüksel	4.6877	4.6860
Atina	87.0570	87.0222
Cenevre	3.4518	3.45
Sofya	63.7196	63.6972
Amsterdam	1.4288	1.4282
Prag	22.62	22.6114
Viyana	4.2214	4.22
Madrid	12.7440	12.7388
Berlin	1.9709	1.97
Varşova	4.1960	4.1894
Budapeşte	3.9875	3.9810
Bükreş	106.2525	106.20
Belgrad	34.6475	34.6337
Yokohama	2.7366	2.7355
Moskova	23.8875	23.885
Stokholm	3.0912	3.09

ESHAM VE TAHVİLAT

	Açılış	Kapanış
1933 türk borcu I	19.20	19.30
		(Peşin)
C. Merkez bankası	97.50	97.50

Frankocular Katalonyada denize doğru ilerliyorlar

(Başı 1. inci sayfada)

Fraga önüne gelmişler ve tayyareleri sayesinde büyük bir mukavemete maruz kalmaksızın şehri işgal etmişlerdir.

Cumhuriyetçiler, cumhuriyetçi kıtaların hepsi geçmeden önce Laciana üzerindeki köprüyü berhava etmişlerdir. Bu kıtalardan bin kişi kadar bir kuvvet etraf ile alâkası kesilmiş bir halde kalmıştır.

Frankistler Lerida'ya doğru ilerliyorlar

Saragos, 28 (A.A.) — Havas muhabiri bildiriyor: General Yague ordusunun küllî kuvvetleri, dün gece Singa nehrini geçmişler ve Lerida'ya doğru ilerlemeğe devam etmişlerdir. Bugün şafakla beraber hükümetçi mevzilerini Franko tayyare ve topçu kuvvetleri şiddetli surette bombardımana başlamıştır. Cumhuriyetçiler, mukavemete devam etmektedir. Yalnız bazı zaiflama emareleri göze çarpmaktadır. Tayyarecilerin verdikleri raporlara göre, hükümetçi cephenin gerisindeki yollar, geri çekilmekte olan kıtalarla doludur.

Lerida da düştü

Salamanka, 28 (A.A.) — General Yuguenin kumandası altında faslı kıtalar ricat etmekte olan hükümetçileri takib ederek bu akşam Leridaya girmişlerdir.

Nasyonalistler Ebre nehri üzerinde mühim bir şehir olan Meknenezayı ve yukarı Aragonda da Barbastroyiu zaptetmişlerdir.

Fragayı da nihayet bugün öğleden sonra ele geçirmişlerdir.

Frankistler ilerliyorlar

Frankocuların ileri yürüyüşü muvaffakiyetle devam etmektedir. General Franko kıtaatı bu kısımda o kadar ciddî bir mukavemet görmüyor. Çünkü hükümetçiler bütün kuvvetlerini Ebre nehrinin cenubuna, Alkaniz ve Kasteloteye tahşit etmiş bulunuyorlar. Maksadları her şeyden önce bu bölgede ilerleyen kuvvetlerin Tortosaya yani Akdeniz sahillerine inerek hükümetçi İspanyayı ikiye bölmelerine mani olmaktır.

Taarruza italyan gönüllüleri de iştirâk ettiler

Roma, 28 (A.A.) — Salamankadan Stefani ajansına gönderilen uzun bir tebliğde Aragon taarruzuna "İtalyan gönüllülerinden mürekkeb bir müfrezenin" iştirâk ettiği tasrih edilmektedir.

İtalyan lejiyonerlerine gösterilen hedef, Oro - Guadalope hattı idi. Bu hedefe 13 martta Alakon, Uliete, Arino, Allosa, Andorra ve Alkaniz'in zaptından sonra varılmıştır.

İtalyanların kayıpları

Tebliğde cumhuriyetçilerin italyan gönüllülerine karşı en iyi birliklerini, bilhassa Hister ve kampesino fırkalarını sevketmiş oldukları ilâve edilmektedir. Bu fırkaların da mukavemeti kırılmıştır.

Lejyonerler mühim bir dörtyol ağzı olan Val-de-Algorfa'yı da zaptetmeğe muvaffak olmuşlardır. Bu suretle denizden ve Madrid'den yapılan düşman nakliyatına sed çekilmiş olmaktadır.

Gene tebliğde bildirildiğine göre, Aragon cephesindeki taarruz esnasında, 9 marttan beri italyan gönüllüleri kıtalarından 29 u subay olmak üzere 282 kişi ölmüş, 123 ü subay olmak üzere 1472 kişi yaralanmış ve ayrıca 33 kişi de kaybolmuştur.

Harekât çetin oldu

Barselon, 28 (A.A.) — Millî müdafaa bakanlığı tarafmdan tebliğ edilmiştir:

Doğu cephesinde dünkü harekât evvelkilerden daha çetin olmuştur. Düşman Kandasnos-Fraga istikametinde taarruzda bulunmuştur. Bütün hücumları kırdık. Fakat düşman Cinka nehri üzerinde kurulmuş olan müdafaa hattımızın bazı mevzilerini işgale muvaffak olmuştur. Saat 14 de, âsiler 200 tayyare himayesinde yeni bir şiddetli taarruz yapmışlar ve akşam üzeri Cinka köyüne varmışlardır. Âsi tayyareler Lerida'yı şiddetle bombardıman etmişlerdir.

Düşürülen tayyareler

5 düşman tayyaresi düşürdük. Tayyarelerimiz sabahleyin Penalla ve Kadasnös'daki düşman tahşidatını ve öğleden sonra da Mlasmatas, Aguaviva ile Alcerisa - Lasmatas ve Landasmosfraga yolları üzerindeki tahşidatlarını bombardıman etmiştir.

Ebre'nin cenubunda, frankistler, Kodonora Delmonte ve de Val Detorna istikametinde taarruzda bulunmuşlardır. Bütün teşebbüsleri kahramanca defettik ve iki italyan tankı ve birkaç esir aldık.

Estramadure cephesinde, düşman dün kaybettiği bir mevzii tekrar ele geçirmiştir.

Barselona, 28 (A.A.) — Frankonun Fraga ve Leridadan yaptığı mukavemet edilmez ileri hareketi harbı binnefis Katalonya topraklarına intikal ettirmiş ve bundan başka hükümet çilerin Hueska vilâyetinden ve orta Pirenelerden olan münakalâtını da tehdid eylemiş bulunuyor. Diğer taraftan Frankocuların sol cenahı emniyet altına girmiştir. Bu suretle denize doğru yapacakları taarruzu rahat ça hazırlayabileceklerdir. Şimdi İspanyanın mukadderatı Katalonyanın vereceği karara, mukavemet derecesine ve cenub ile olan muvasalasını koruyabilmesine bağlıdır.

Barselon'da hayat normal

Barselona sakin ve normaldir. İşçiler son hava taarruzlarının sokaklara döktüğü enkazı temizlemek ve cesedleri kaldırmakla meşguldür. Halkı mukavemete teşvik için duvarlara ve kaldırımlara kireçlerle yazılar yazılmıştır.

Fransanın bir müdahalesi ihtimalleri etrafındaki şayialar ısrarla devam etmektedir. Maamafih yarı resmî Van guardia gazetesi "katalonyalıların fransız himayesini„ düşündükleri haberlerini acı acı tekzib etmektedir.

Sahillerde bulunan Tarragona ve Kastellona şehirleri bugün yeniden hava taarruzuna uğramıştır.

Bir hava bombardımanı

Barselon, 28 (A.A.) — Millî müdafaa Bakanlığının bir tebliğine göre, pazar sabahı dört düşman tayyaresi Rosel'i bombardıman ve tamamen tahrib etmiştir. Ölenlerin adedi henüz belli değildir.

Bombardımanlar hakkında frankistlerin cevabı

Londra, 28 (A.A.) — Salamanka makamları, Barselon'un bombardımanı hakkında 21 mart tarihli ingiliz notasına cevab vermiştir.

Diplomatik mahfillerden öğrenildiğine göre, Salamanka makamları, bu notada, deniz tezgâhları, harb levazımı fabrikaları ve askerî organizasyon dolayısiyle Barselon'un fiilen bir askerî hedef teşkil eylediğini kaydetmektedir. Maamafih, general Franko, şimdiye kadar olduğu gibi bundan böyle de, Barselon üzerindeki tayyare faaliyetini, askerî harekât mecbur etmediği takdirde, asgarî hadde indirmeye gayret edecektir.

İngiliz diplomatik mahfillerinin bu münasebetle tebarüz ettirdiğine göre, Londra ve Parisin birlikte yaptıkları protesto tesirden hali kalmamıştır. Zira, Barselon, 21 marttan beri herhangi bir bombardımana tâbi tutulmamıştır.

İspanyaya giden italyan mebusları

Kadiks, 28 (A.A.) — İtalya parlâmentosunu temsil eden Roma mebuslarından bir çoğu ispanyol falanji icra komitesinin daveti üzerine buraya gelmişler ve Sevil'e gitmişlerdir. Oradan Burgos'a giderek ispanyol falanji umumî kâtibi Fernandez Küesta'yı ziyaret edeceklerdir. İtalyan mebusları, İtalyaya dönmeden evel Aragon cebhesini ve şimal eyaletlerini gezeceklerdir.

Madrid'de yabancı gönüllü kalmadı

Madrid, 28 (A.A.) — Royter bildiriyor: Madrid şehri şimdi yalnız ispanyollar tarafından müdafaa edilmektedir. Enternasyonal alayın son müfrezeleri de başka bölgelere gönderilmiştir.

Mukaddes birliğe doğru

Madrid, 28 (A.A.) — Aragon taarruzunun vahameti karşısında mukaddes birlik tezahürleri çoğalmaktadır. Geçenlerde bir anlaşma akdetmiş olan umumî iş birliği ve millî iş konfederasyonu reisleri mühim bir miting tertib etmişlerdir. Hatibler bütün işçileri silâh imalâtının arttırılması için büyük gayretler sarfetmeğe davet etmişlerdir.

Hükümetçilerin harb bakanının bir nutku

Barselona, 28 (A.A.) — Harb bakanı B. İndalecio Prieto, bir nutuk vererek cumhuriyet hükümetinin yalnız teşvik edici sözler almakta olduğunu, halbuki Frankistlere muzahir olanların onlara mühim mikdarda harb malzemesi göndermekte bulunduklarını söylemiştir.

Kalorifer ve elektrik memurluğu

Siyasal Bilgiler Okulu Direktörlüğünden :

Okulun kalorifer ve elektrik memurluğu münhaldir. Nafıa vekâleti yapı işleri umum müdürlüğünden hem elektrik hem de kalorifercilik yapmağa salâhiyettar olduğuna dair tasdikli ehliyetnameyi haiz olup bu işe istekli olanlar her gün mekteb idaresine müracaat etmelidirler.

(813) 1720

Yüzde yüz yerli hikâye

Fazilet efendi

Yazan : Toplu İğne

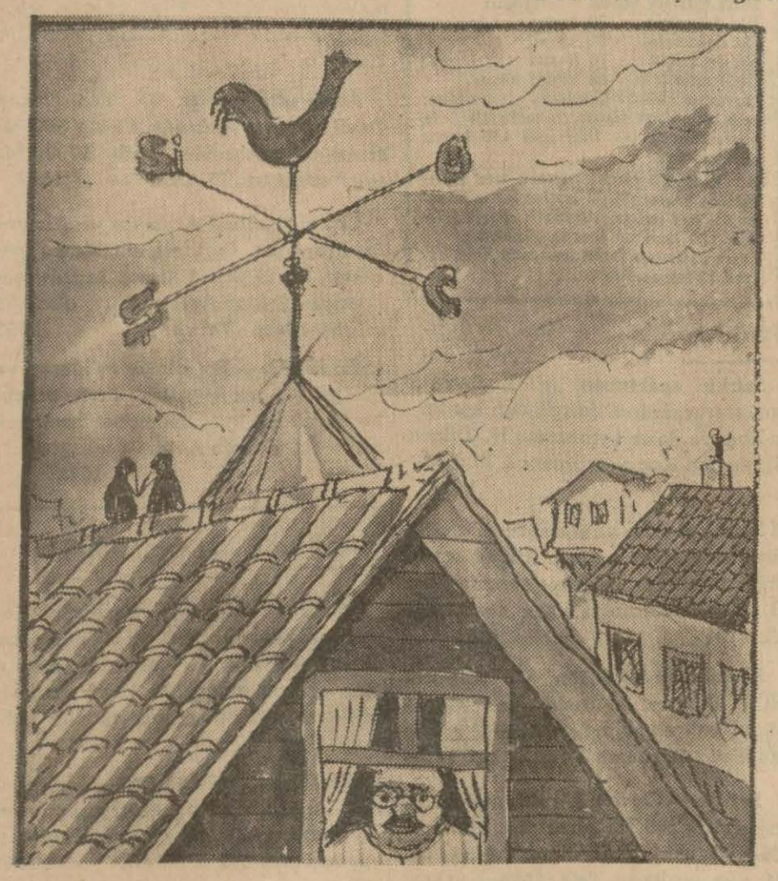

Adını ve sülâlesini söylemeğe lüzum yok; onu istediğiniz zaman kendisini tanıyanlardan öğrenebilirsiniz. Biz, bir kaç arkadaş kendisine "Fazilet efendi" adını vermişizdir; onu öylece anarız.

İşte bu "Fazilet efendi" Sultan Hamid devrinde ya Beşiktaşta, yahud Ortaköyünde, her halde saray artığı yemeklerin tabla tabla dağıtıldığı semtlerden birisinde doğdu. Onun için 1908 inkilâbına kadar, meşk mecmualarından çıkmış bir cümleden ilham alarak şu sözü evrad gibi, yerli yersiz, tekrarlamayı vazife edinmişti:

"Bendelerinin ve bütün erbabı ubudiyetin damarlarımızda deveran eden kan hanedanı âli osmanın nimetleriyle perverişyap olmuştur. Cenabı rabbı mennan padişahı kadirdan efendimiz hazretlerini ilâ yevmil kıyam seriri saltanatta daim ve berkarar buyursun."

Fakat bu duayı da gene bir takım zavallı, safderun biçareler gibi içinden gelerk söylemez, mutlaka her cümleden biraz mevki, biraz atiye koparmanın yoluna bakardı. Meselâ fer'iye sarayının kapıcıları ve odacılariyle ahbabdı. Gider, onlarla oturur, yarenlik eder, onlardan tek tük lâf kapar ve sonra saray kapısından çıkarken kendisini tanıdıklardan birisini görecek olursa münasip bir fırsatta onun yanında:

— Efendim, zatı âliniz geçen gün bizim semti şereflendirmişdiniz, der, bendeniz de Ser kurena Hacı Hamdi paşa hazretleri çağırmışlardı; tam saraydan çıkarken sizi gördüm. Sizden iyi olmasın Hamdi paşa hazretleri de kibar ve asil bir zattır. Bendenize hüsnü nazarları vardır. Sık sık davet edip şerefi sohbetleriyle bekâm kılarlar. Hattâ geçenlerde bir gün namı bendegânemi huzuru maali mevfuru şahanede zikretmişler; selâmı şahaneye nail oldum.

Fakat ondaki ihtiyata, hesabiliğe bakınız ki bir taraftan padişahı, sarayı vezir vüzerayı bu kadar medhederken bir taraftan da onların aleyhinde bir tek söz sarfetmezdi. Dünya bu! Ne olur, ne olmaz diye. Bu "ne olur, ne olmaz!" felsefesi yok mu, işte "Fazilet efendi" yi iki üç devirde kedi gibi dört ayak üzerine düürmüştür.

O, yaradılışı itibariyle hiç bir şeye inanmayan, samimiyetle hiç bir şeye bel bağlamayan bir adamdı. Fakat ömrünün son gününe kadar en ufak ihtimalleri bile hesablıya hesablıya hareket etmiştir. Bundan dolayı kendisinde fevkalâde bir seziş kuvveti bulunduğuna, zekâsının dehşetli surette işlediğine hükmetmeyiniz. O, bazı damların üzerine şimali, cenubu şarkı, garbı ve rüzgârın ne taraftan estiğini göstersin diye konulan "hava fırıldakları" na benzerdi; esen rüzgâra göre istikamet alır, akıntıya kürek çekmez ve aynı günde başka başka meyillerdeki adamlara aynı fikri taban tabana zıd anlatmaktan çekinmezdi.

Onu 1908 de meşrutiyet inkilâbında görmeli idiniz! Hafif sakalını kazıdı; bıyıklarını Niyazi beyin bıyıklarına benzesin diye uzattı. Eski redingotunu kestirip cakct haline getirdi. Kendi mahallesinden uzak yerlerde toplantılara karıştı. Koluna kırmızı beyaz band sardı; yakasına ortası büzülmüş, uzun uçları ortadan kesik kordelalar taktı. Hayatında ilk defa olarak "vatan" kelimesini öğrendi ve bu kelimeyi güzel bir sülüsle bir takım patiskaların üzerine yazdı.

Eski jurnalcıların, hafiyelerin, saray adamlarının alevhindeki cereyanın kuvvetlendiğini görünce — bir ihtiyat tedbiri olmak üzere — Ortaköydeki evini kiraya verdi ve kendisi Üsküdara geçti. Fakat dikkat ediniz, evini satmadı, yalnız kiraya verdi. Malûm ya, onun felsefesi şu idi: Ne olur, ne olmaz!

Nitekim, 31 martta bir müddet için büsbütün bu evden ayrılmadığına içinden memnun oldu. Fakat ne olur ne olmaz, diye gene sesini çıkarmadı. O günlerde doğancılar camisine yatsı namazına gidiyor, orada yüksek sesle: asakiri islâmın mansur ve muzaffer olması için dua ediyor; fakat İttihad ve Terakki kulübü ile münasebeti olanlarla sohbet ederken "ne günlere kaldık ey gazi hünkâr„ diye tekerlemeler savuruyordu:

— Ne günlere kaldık! Bu öyle bir söz ki her zaman için müdafaa edilebilir; her zamana uydurulabilirdi. Kaldı ki sonunda "hunkâr" kelimesi de vardı.

Hareket ordusu İstanbula gelip isyanı yatıştırdıktan, elebaşıları astıktan ve Sultan Hamidi Selâniğe sürdükten sonra ilkönce padişahın kocaman burunlu, kuyruklu resmini mahalle kahvesine getirip asan ve aznif oynayan mahalle gençlerinin yanında ilk defa "Hamidof" kelimesini kullanan gene o olmuştu. Fakat gene etrafı kolluyordu :

— Efendim, diyordu, malûm ya bendeniz o mahuf günlerde camii şerifte asakiri islâmiyenin mansur ve muzaffer olması için dua etmiştim. Hamdolsun, duam nezdi baride müstecap oldu. Asakiri islâm geldi ve muzaffer oldu. Hainler de cezayı sezalarını buldular.

Fazilet efendi, bu "hava fırıldağı" hassası yüzünden Balkan harbi sıralarında heyeti ihtiyariye azası, müntahibi sani, mahalle muhtarı, kulüp reisi bir çok şeyler oldu; fakat bütün bu işleri görürken de bir taraftan yüzde yüz eski kafalı olduğunu bildiği eski dostlarını tenhada buldukça:

— Efendim, zamane gençleri ifrat ile tefritten kurtulamıyorlar. Bu yaptığımız işler bizim yapacağımız işler değil; bundan sonra bize düşen beş vakit abdestle namazdır. Fakat işi bunların eline bırakacak olursak hali miz neye varır. Onun için fedakârlık ediyoruz; başlarında bulnuyoruz.

Diyordu.

Fazilet efendinin harbi umumîde iaşe memurluğu edip herkes açlıktan kıvranırken rahat rahat gezindiğini, hattâ kesesini doldurduğunu söylemeğe lüzum var mı?

Fazilet efendinin güzelce bir kızı vardı. Onu da mütareke devirlerinde gene "ne olur ne olmaz!" diye bir farmasona nikâhladı. Hattâ mutad nikâhtan, düğünden sonra Beyoğlundaki locada yapılan evlenme âyininde kız babası sıfatiyle hazır bulundu.

Orada mason olduklarını anladığı bir takım aşinalarına sonradan:

— Efendim, kerimem cariyenizin hür fikirli bir zat ile evlenmesi eskidenberi ahassı amalım idi. Buna muvaffak olduğuma memnunum! dedi.

Fakat eski dostlarına da bu izdivacı şöyle anlattı :

— Bizim kerimeyi Memduh beye verdik. Malûm ya Memduh bey İstanbul dersiamlarından Zühdü Takvası ile meşhur merhum hafız Hakkı efendinin torunudur. Ahlâşı hamide eshabındandır cenabı hak hayırlı zürriyetler ihsan buyursun!

Fazilet efendi, millî ordunun İzmire girdiği sıralarda kızına ve damadına külliyetlice bir miras bırakarak mevud eceli ile öldü.

ANDAÇ

Nöbetçi Eczaneler

Pazar	: Ankara Eczanesi
Pazartesi	: Yeni ve Cebeci eczaneleri
Salı	: Halk ve Sakarya „
Çarşamba	: Eğe ve Çankaya Eczaneleri
Perşembe	: Sebat ve Yenişehir „
Cuma	: İstanbul eczanesi
Cumartesi	: Merkez „

HALK ve YENİ
Sinemalarda matineler

Hergün	*Cumartesi*	*Pazar*
14.45	13.00	11.00
16.45	14.45	13.00
18.45	18.45	14.45
21.00	21.00	16.45
		18.45
		21.00

Pazar ve cumartesi günlerinden başka HALK sinemasında hergün halk matineleri: 12.15
Film değişme günleri:
Pazartesi ve Cuma..

Lüzumlu Telefon Numaraları

Yangın ihbarı: (1521). — Telefon, müracaat, şehir: (1023-1024). — Şehirlerarası: (2341-2342). — Elektrik ve Havagazı Arıza Memurluğu: (1846). — Mesajeri Şehir Anbarı: (3705). — Taksi Telefon numaraları: Zincirli cami civarı: (2645, 1050, 1196). — Samanpazarı civarı: (2806, 3259). — Yenişehir, Havuzbaşı, Bizim taksi: (2323) — Havuzbaşı: Güven taksi: (3848); Birlik taksi: (2333) — Çankırı caddesi, Ulus taksi: (1291).

Otobüslerin ilk ve son Seferleri

	Sabah İlk sefer	Akşam Son sefer
Ulus M. dan K. dere'ye	6.45	23.00
K. dere'den Ulus M. na	7.15	23.20
Ulus M. dan Çankaya'ya	7.25	23.00
Çankaya'dan Ulus M. na	7.10	23.20
Ulus M. dan Dikmen'e	7.30	19.00
Dikmen'den Ulus M. na	8.00	19.30
Ulus M. dan Keçiören'e	6.30	21.00
Keçiören'den Ulus M. na	7.00	21.30
Ulus M. dan Etlik'e	6.30	20.30
Etlik'ten Ulus M. na	7.00	21.00
Ulus M. dan Cebeci'ye	7.00	23.00
Cebeci'denUlus M. na	7.00	23.00
Cebeci'den As. fabl. ra	7.00	—.—
As. fabl. dan Cebeci'ye	—.—	17.00
Yenişehir'den Ulus M. na	7.00	23.00
S. pazarı'ndan Akköprü'ye	6.45	7.30
Akköprüden S. pazarı'na	8.00	9.45

§ U. Meydanı ile İstasyon arasında her beş dakikada bir sefer olup tren zamanları seferler daha sıktır.
§ U. Meydanı ile Yenişehir, Bakanlıklar, Cebeci, Samanpazarı arasında saat 8 den 20 ye kadar vasatî her beş dakikada; saat 20 den 21 e kadar her on dakikada; saat 7 den 8 e ve 21 den 23 e kadar her 15, 20 ve 30 dakikada bir muntazam seferler vardır.
§ Akşamları Ulus Meydanından saat 23 deki son seferlerle bunların Ulus Meydanına dönüşleri sinemaların dağılış saatlerine tâhidirler.

Posta Saatleri

Posta saat 19 a kadar İstanbul cihetine mektub kabul eder.
Teahhütlü 18 e kadardır.

Tren Saatleri

Haydarpaşa'ya : Her sabah 8.20.Her akşam 19.15 ve 19,45 de (salı, perşembe, cumartesi Toros sürat.)
Samsun hattına : Hergün 9,35 (Kayseri, Sivas, Amasya bu hat üzerindedir.)
Diyarbakır hattı : Hergün 9,40
Zonguldak hattı : „ 15.00
Kırıkkale'ye rayotobüs „ 16.05

GÜNDELİK

Hicrî - 1357	Rumî - 1354
Muharrem: 26	Mart: 16
S. D.	S. D.
Güneş: 5 48	Akşam: 18 30

ÇAPRAZ KELİMELER

Dünkü çapraz kelimelerin halledilmiş şekli

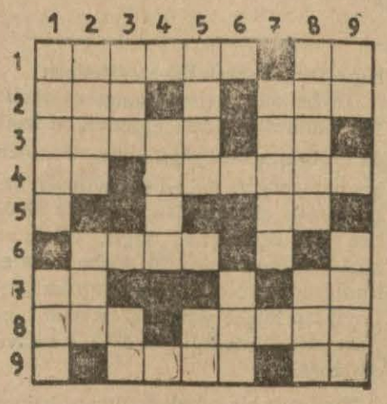

Soldan sağa:
1- Bandıra - Sorgu edatı.
2- Üye - Su geçmez toprak.
3- Uzak olmayan - Nefer.
4- Kırmızı - İlkbaharda açan bir nevi mor çiçek.
5- Arz.
6- Kabartmanın zıddı.
7- Otuz gün - Beygir
8- Tren yollarına döşenir - Ramazanlarda minareler arasına kurulur.
9- Şiddetli soğuk - Yemek.

Yukarıdan aşağıya:
1- Hanım - Gök yüzünün en yüksek yeri.
2- Azalmaktan emir - Yemeni kenarlarına işlenen süs.
3- Yakmaktan emir - Evet.
4- Bilgi
5- Valide - Ma.
6- İlkbahardan sonra gelen mevsim.
7- Ham kavun.
8- Cehennem - Avuç.
9- Beş parmaklı azâmız - Od.

DÜNYA BASINI

Romen basını Avusturya hâdiselerinden büyük devletleri mesul tutuyor

Viitorul gazeteesi son Avusturya hâdiseleri münasebetile ezcümle şunları yazıyor :

"Biz, doğrudan doğruya faaliyetler ve emrivakiler gibi enternasyonal siyasette cebir ve şiddet taraftarı değiliz. Bu yalnız başkaları için değil bizim için de bir tehdiddir. Biz, bir hakka istinaden Avrupada bulunuyoruz. Muahedelerden doğan enternasyonal vaziyetimizin kuvvetine itimad etmekli ğimiz lâzımdır.

Bugünkü Romanya, hakkın bir mahsulüdür. O, emniyeti işbu hukukî vaziyetten almaktadır. Romanyanın coğrafî ve siyasî vaziyeti tedbirli ve ihtiyatlı bulunmağı icab ettirmektedir. Haricî siyasette sabit bir fikir felâketi mucibtir.

Bizce malûm bulunan bazı mahfillerin beynelmilel hâdiselerden istifade ettiklerini ve Avrupadaki bazı siyasî orduların muvaffakiyeti, bizdeki bir takım siyasetlerin muvaffakiyeti için kâfi geleceği telâkkisinde bulunanları da biliyoruz.

Her iyi romen bu sapma hareketini tel'in etmelidir."

"Romenler, yalnız Romanyayı düşününüz"

Profesör Yorga'nın Neamul Romanese gazetesi de, romen milletine, sağı ve solu bir tarafa bırakarak yalnız vatanı ve milleti düşünmelerini tavsiye ettikten sonra ezcümle şöyle diyor :

" Son vaziyetlerden sonra en ağır endişeyi kendi ruhlarımızda hissetmekteyiz. Bize verilen veya verilecek olan bilumum teminat, hiç bir zaman kendi maddî ve manevî kuvvetimiz kadar olamaz. Bu kuvvetin büyümesine gece ve gündüz çalışmalıyız.

Halbuki aramızda bulunan bazı kimselerde öyle vaziyetler görüyoruz ki, bunlar hiç bir zaman bizim sayılamaz ve romen menfaatlerine, romen milletinin inkişafına, hattâ milletin muhafazasına hâdim olamaz. Bazı kimseler garpta tahaddüs eden bir vaziyetin, kendilerini iktıdar mevkiine getirece ğini zannediyorlar. Diğerleri de Avusturyada cereyan eden hâdiseyi gûya bizim memleketimize aidmiş gibi tesid ediyorlar.

Romen vicdanının bunlara söyliyeceği söz ancak şudur: Ne sağa, ne sola yalnız millete ve vatana."

Anşlus ve büyük devletler

Universul gazetesi hak ile kuvvet arasında adlı makalesinde, Londrada, Pariste, Vaşingtonda ve Moskovada başvekillerin ve yahud hariciye nazırlarının, hak ile kuvvetten, muahedelerden, beynelmilel teahhüdlerden ve sulhun kurtarılmasından bahseden beyanatlarında Avusturyayı aslâ mevzuubahs etmediklerine işaret ederek şöyle diyor :

" Şimdiye kadar beynelmilel kanunlara karşı gösterilen itaatsizlikler, küçük miletlerin tamamiyeti mülkiyele rini veya istiklâllerini tehdid etmiştir. Bütün sulhcu devletler, bilhassa büyük devletler, milletlerin istikballerine taallûk eden bu meseleyi tezekkür etmelidirler.

Sovyet Rusya bu meseleyi, Milletler Cemiyeti kadrosu dahilinde veya hariçte diğer devletlerle müzakere etmeğe ve lâzım gelen tedbirleri almağa hazırdır. Bugün sulhu arzu eden bütün devletler, bilhassa büyük devletler katî bir vaziyet alacak olurlarsa barış kurtarılabilecektir. Litvinof, müşterek faaliyet müsmir bir netice vermediği takdirde Sovyet Rusyanın tek başına hareket edebileceğini Çekoslovakya aleyhine vaki olacak tecavüzün de harba müncer olacağını söylemiştir.

İşte bu beyanat, Avusturya hâdiselerinin uyandırdığı aksi tesirlerdir. Anşlus ancak, diplomatik aksülâmelleri uyandırdı. Anşlusun tahakkuku pek yakın olan tehlikeler karşısında gözleri dört açtı. Bugün büyük devletler için ağır mesuliyetler deruhte etmek ve müstacel kararlar almak zamanı gelmiştir. Hakka istinad eden beynelmilel nizam ve intizamı muhafaza etmek hususunda büyük devletler arasında bir tesanüd tesisi lüzumu ancak şimdi tezekkür edilmeğe başlamıştır.

Bu teşekkülü meydana getirmeğe muvaffak olacaklar mı?

Küçük devletler bunu bekliyorlar. Onlar, yirmi senedenberi kendi mevcudiyetlerinin istinad ettiği hakkın kudsiyetine inandılar ve hayatî bir zaruret olan sulhun idamesi için de sâyügayret gösterdiler. Bugün dünyayı harekete getiren kargaşalıklar, onların eseri değildir. Küçük devletelr, tarihin kendilerine bahşeylediği akibette yaşamak istiyorlar. Bunların vaziyetleri büyük devletlerin siyasetlerine bağlıdır.

Bugünkü vaziyetin tahaddüsünden mesul olan büyük devletler, bu hallerin tekerrürüne mâni olmak çarelerine de sahiptirler. Zira hak kuvvetsiz muhafaza ve müdafaa edilemiyor."

Sovyet Rusya

Sovyet gazeteleri İngiliz başvekilinin nutkuna hücum ediyorlar

Tas ajansı bildiriyor:

İzvestiya ve Pravda gazeteleri, B. Çemberlayn'ın nutku etrafında yazılar yazmaktadır.

İzvestiya gazetesi, "fena niyetli müphemiyet ve sarih fena niyetler" başlığı altında neşrettiği baş makalede diyor ki:

B. Çemberlayn, Avrupa politikası umumî meseleleri üzerinde müphem ve iki manalı bir tarzda söz söylemeğe çalışmıştır. Müsbet tecavüz vakaları ile sulhun hemen ihlâli tehlikesi bahislerinde ise, B. Çemberlayn çok sarih söylemiştir.

Berlin ve Romada İngiliz hükûmet reisi tarafından yapılan bu çok sarih teşvikten memnuniyetle malûmat kaydedildiği muhakkaktır.

B. Çemberlayn silâhlanma proğramı bahsında kendisini hazır görmedikçe, harb kuvvetlerine karşı mücadelede acele edilmemesini teklif ediyor. Fakat mütecaviz, katiyen bu dakikayı beklemek niyetinde değildir. Bilâkis, istilâ hareketlerini realize etmekte bilhassa şimdi acele etmektedir. Bu suretle bu meselede B. Çemberlayn'ın nutku, harb kuvvetlerinin karşısında filiyatta bir teslimiyet vesikası teşkil eylemektedir.

B. Çemberlayn'ın, Sovyetler Birliği tarafından yapılan ve Litvinof'un gazete mümessillerine beyanatında bildirilen teklifi gibi sulhun idamesi için bu derece mühim olan hareketler karşısında aldığı vaziyette de aynı teslim oluş mahiyeti mevcuddur. Sulhperver devletlerin hareket birliği kararlaştırmak üzere görüşmeleri hakkındaki bütün teklifleri reddetmek ve Milletler Cemiyeti fikrini de bir tarafa bırakmak suretiyle, B. Çemberlayn, tecavüze karşı mücadeleyi de reddeylemekte ve netice olarak sulhun menfaatine değil, fakat harb organizatörlerinin menfaatine hareket etmektedir.

Çekoslovakyaya Almanya tarafından bir ücum yapılması takdirinde Fransaya yardım etmiyeceği hakkında "vadi" ile B. Çemberlayn, bizzat İngilterenin de mecburen karışacağı bir harbi teşvik etmekte ve körüklemektedir. İngiliz başvekilinin bu yeni program nutku, mütecavize karşı mütevaat ve teslimiyet politikasında yeni bir Japonya arzetmektedir. Bu yol, harb organizatörleri ile doğrudan doğruya antanta giden bir yoldur.

Pravda gazetesinin bir makalesi

Pravda gazetesi ise diyor ki:

B. Çemberlayn'ın nutkundan alınan ve tamamiyle doğru olan intiba şudur: Eğer B. Çemberlayn, sulhperver devletlerle iş birliğinde her türlü "yeni taahhüdleri" bu derece şiddetle reddediyorsa, bunun yegâne basit sebebi kendisinin mütecavizlere karşı bazı taahhüdler almış bulunmasıdır.

Çekoslovakya

Sulh için cesaret verici bir vaid

Çekoslovak gazeteleri İngiliz başvekili Çemberlayn'ın dünkü nutkunu memnuniyetle karşılamakta ve bu nutkun Çekoslovakyanın emniyeti ve Avrupa sulhu için cesaret verici bir vaid teşkil eylediğini yazmaktadır.

Çoska Slovo diyor ki:

"İngiltere Çekoslovakya hakkında mevcud taahhüdlerden başka taahhüdlere girişmek istemedi. Fakat bu çok manidardır. Eğer Almanya Çekoslovakya aleyhinde fena niyetler beslemediğine garanti vermemiş olsaydı, bu nutukta bir itimadsızlık bulabilirdik. Keza, bu nutku kendi aleyhinde bir çember vücude getirilmek istenildiği suretinde de karşılayabiliriz.

Diğer taraftan Çemberlayn, milletler arasında mevcud bütün anlaşmazlıkları ortadan kaldırmak istemekle Avrupadan harbi uzaklaştırıyor. Aynı zamanda Çemberlayn, meşru isteklerin isafı suretiyle de milletler arasındaki anlaşmaları kuvvetle terviç ediyor."

Gerginlik kalkıyor

Sayt gazetesine şöyle yazılıyor:

"Çemberlayn'ın nutku, dahilde ve hariçte Çekoslovakyanın hürriyet zihniyetiyle sarfetmekte bulunduğu gayretleri teşvik eylemektedir."

Sosyal demokrat gazetesi, İngiliz başvekilinin nutkuna gerginliği izale edecek mütalaasındadır.

"Lidove Novini gazetesi„ bu nutkun İngiliz hareketsizliğine güvenebilecek mütecavizlere ciddî bir ihtar teşkil eylediğini ehemiyetle kaydetmektedir.

Prager Tagoblat gazetesi de, Çemberlayn'ın sözlerinin Çek devlet adamları üzerindeki tesirlerini tahlil ederek şöyle yazıyor:

Bu nutuk Çek devlet adamlarının dahilî siyaseti üerinde derin akisler bırakacaktır. Öyle zannediyoruz ki, Çek devlet adamları muhalefet Alman partisi ile bir anlaşma yaratmak için garb dostlarının usulleri veçhile çalışacaklardır.

"Nutuk yenilik getirmemiştir"

Korespondas diplomatik B. Çemberlayn'ın nutku hakkında neşrettiği bir başmakalesinde ezcümle diyor ki:

"B. Çemberlayn, muhakkak ki, vaziyeti sükûn ile ve yüksekten görmeye gayret etmiştir. Fakat filiyatta nutuk haricî bir yenilik getirmemiştir. Hiç kimse, İngiliz başvekilinin otomatik surette harekete geçme taahhüdleri aleyhindeki sözlerinin kuvvetsiz olduğunu iddia edemez. Almanyada, adalet üzerine kurulmuş devamlı hal suretleri de tasvib olunmaktadır. Almanya, B. Çemberlayn ile aynı fikirde olarak, enternasyonal politikanın bunu dikkate almasını ümid etmektedir. Bu takdirde kolayca şu cihet kabul olunmalıdır ki, sudet almanları meselesi garanti beyanatları ile halledilemez ve bu gibi beyanatlar vaziyeti ancak daha ziyade güçleştirir. B. Çemberlayn'ın bu ciheti yalnız İngiliz kararlarının serbestisinin idamesi bakımından mülâhaza etmiş olması esefe değer."

Südet almanları hakkındaki yanlış fikirler

İngilterede hâlâ südet almanları meselesi hakkında yanlış fikirler beslenmektedir. Bütün bunlara rağmen, İngiliz devlet adamı, her halde anlaşmazlıkları ve fikir aykırılıklarını fazlalaştıracak her türlü şeyden bariz surette çekinmiş ve bazı vaziyetleri tavzih etmek istemiştir. B. Çemberlayn, bu suretle hareket ederek, teskin edici bir netice de elde etmiştir. B. Çemberlayn İngiliz politikasının ananevî usullerine sadık kalmıştır."

Almanya

Macaristan dostluğu

Fölkişer Beobahter gazetesi "Macaristan dostluğu" başlığı altında neşrettiği bir makalede millî birlik partisi reisi B. Tasnadi Macir ile eski başvekil kont Teleki'nin nutuklarını hatırlatarak diyor ki:

"Bu iki politika adamı Macaristanın yeni alman devletine karşı olan dostluğunu tebarüz ettirmişler ve Macaristanın son vaziyet yüzünden tehlikede olduğu hakkındaki şayiaları şiddetle reddetmişlerdir. Yalnız birlikte geçen harb yılları ile değil ayni zamanda millet ve millî şeref telâkkilerimizin tıpkılığı ile de bağlı bulunduğumuz macar dostlarımızın bu açık lisanlarını memiuniyetle kaydederiz."

Yeni yıl büdcesinde

Hangi işlerimiz için ne kadar para ayrıldı?

Yeni sene büdcesi, büyük memleket davalarına daha geniş faaliyet imkânları veriyor. Cumhuriyetin on üçüncü büdcesinde de, memleket işlerini eksiksiz olarak başarmak için, cidden örnek olmaya değer bir devlet dikkat ve hassasiyetine şahid oluyoruz. Yeni büdcenin, memlekete yeniden neler kazandıracağını anlatan aşağıdaki hâdise ve rakamları dikkatle okuyunuz :

Maliye Vekâleti

Maliye vekâleti 938 büdcesinde bu sene oldukça mühim değişiklikler vardır. Memurlar maaşında 90 bin liraya yakın olan fazlalık, Gümrük ve İnhisarlar vekâleti, muhasebe teşkilâtının maliyeye devredilmesinden ileri gelmiştir. Merkez ve vilâyetler daimî müstahdemleri ücretlerinde 195.240 liralık bir yükselme vardır. Bu da, yeni teşkilât dolayısiyledir ve Maliyenin muhtelif dairelerine aittir.

Bu sene maliye dairelerine yeniden yazı ve hesap makineleri, yazı masaları, sandalya ve saire alınacaktır. Vilâyetlerin kırtasiyesi için 15 bin, matbu evrak ve defterler için de 100.000 lira fazla tahsisat istenilmiştir. Daimî memuriyet harcirahı 20 bin, defterdar, malmüdürü harcirahı on bin lira artırılmıştır. Tahsilât kadrosuna 200 atlı tahsildar ilâve edilmiştir. Avrupaya yeniden on stajyer gönderilecektir. Türk tarih kurumuna yardım 132.000 lira olarak teklif edilmiştir. Tahran elçiliği binası inşaatı masrafı 153.000 liraya çıkarılmıştır. Ziraat vekâletinin gösterdiği lüzum üzerine, orman büdcesine yardım bu sene 400.000 lira fazla teklif edilmiştir.

Ankarada yapılmakta olan radyo istasyonları için umumî büdceden yardım suretiyle verilmesi kararlaşan 250 bin lira büdceye konulmuştur.

3101 numaralı kanunun ikinci maddesi mucibince hükümet şeker fabrikaları şirketinin istihsal edeceği şekerle ertesi sene kampanyasına devredeceği stok mikdarının ve istihlâkin istihsalden fazla kısmı için hariçten şeker ithal veya stoktan ihzumu kadarının sarf hususlarını tayine salâhiyetli bulunmaktadır. Şirketin bu suretle muhafazaya mecbur tutulacağı stoktan dolayı da hükümet bilmukabele faiz vermeyi deruhte etmiştir.

Kanun mucibince şeker stokunun 15 bin tondan fazlası için faiz verilecektir. Bakanlar heyeti kararı mucibince şirket, otuz bin ton stok bulundurmaya mecbur tutulmuştur. Hesab edilen onbeş bin ton faiz için bu sene büdceye 165 bin lira konmuştur.

İstanbul borsasının Ankaraya naklinin gerektirdiği fevkalâde masraflar karşılığı olarak büdcede 20.920 liralık bir yardım teklif edilmiştir.

Nafıa vekâleti büdcesindeki maliye inşaatı maddesine nakledilmek üzere 237.227 lira konulmuştur. Hükümet konakları inşaatı için büdceye 500 bin lira konulmuştur.

Maliye büdcesindeki diğer yardımlar şunlardır: Darüşşefakaya yardım 15.000, Çocuk Esirgeme kurumuna yardım 18.000; Kızılaya yardım 15 bin; Türk spor kurumuna yardım 239.568; Gençlik teşkilâtına yardım 111.600; halkevlerine yardım 479.880; millî iktısat ve tasarruf cemiyetine yardım 10.000; evkafa yardım 97.000; Dil kurumuna yardım 100.200; hava yolları işletme idaresi büdcesine yardım 450 bin; orman büdcesine yardım 1.143.096, Türk Maarif cemiyetine yardım 30 bin.

Yekûn halinde Maliye vekâletinin 937 büdcesi, 20.251.749 liradır, 938 büdcesi ise 20.906.991 liradır.

Düyunu Umumiye

Yeni büdcenin düyunu umumiye kısmındaki değişiklikler şudur: dahilî istikrazlar faslında yüzde beş faizli dahilî istikrazın faiz ve senelik itfa karşılığı olarak geçen sene büdcesiyle 1.081.353 lira idi. Bu sene bu fazla para konulmamıştır.

938 işramiyeli dahilî istikrazının faiz ve itfa bedelleriyle komüsyon, sigorta ve diğer bütün masrafları karşılığı olarak 850.000 lira konulmuştur. 2463 numaralı kanun mucibince çıkarılan tahvillerin faiz ve itfa bedelleriyle diğer bütün masrafları karşılığı olarak geçen sene büdce ile verilen mikdar 1.050.918 liradan 1.479.000 liraya çıkarılmıştır.

Cumhuriyet Merkez bankası hesabında, evrakı nakdiye itfa karşılığı olarak geçen sene 2,287,305 lira olan mikdar 2,446,383 liraya çıkarılmıştır.

3202 numaralı kanun mucibince Ziraat bankasına verilecek sermaye karşılığı olarak bu sene büdceye 1.223.191 lira konulmuştur.

Düyunu umumiye senelik mürettebatı ve idare meclisi masrafı olarak isabet eden mikdar, 5,170,000 liradan 5,317,000 liraya çıkarılmıştır.

944, 1091 numaralı kanunlar mucibince çıkarılan hazine bonoları için geçen sene büdceye 2.229.787 lira, bu sene büdcede teklif edilmemiştir.

Fevkalâde tahsisat karşılıklarından ve hazine bonolarından doğan borçların faiz ve amortismanları geçen sene 6.000.027 lira idi. Bu sene 10.000.000 lira teklif edilmiştir.

Geçen sene düyunu umumiyenin büdce yekûnu 49.149.275 lira idi. Bu sene teklif edilen mikdar, 51.504.062 liradır.

Tapu ve Kadastro

Memurlar maaşına yeni teşkilât kanunu dolayısiyle 56.795 lira zam yapılmıştır. Mefruşat ve kırtasiye faslına, levazım ve fennî âletler kısmına, Avrupada tahsil edecek talebeler faslına, enternasyonal fotoğrametri ve kadastro ve kongrelere iştirâk fasıllarına yeniden tahsisat konulmuştur.

Tapu ve kadastro umum müdürlüğünün 937 büdcesi 1.370.222; yeni büdcesi 1.470.222 liradır.

Gümrük ve İnhisarlar

Merkez müstahdemleri, merkez müteferrikası, vekâlet hizmet otomobili ile nakil vasıtaları mübayaa, işletme, tamir masraflarında, vilâyetler mefruşat ve demirbaşı, levazım müteferrikası, müfettişler harcirahı, gümrük kursları masrafları geçen seneden fazladır.

Maaş kısmına 39.123; müstahdemler ücretine 52.778; tamirat bedel ve tamirhane masrafı 25.000; iaşe tenvir ve teshin faslına 54.786 lira ilâve edilmiştir.

Yekûn olarak Gümrük ve İnhisarlar bakanlığının geçen seneki büdce yekûnu 3.400.468; bu seneki büdce yekûnu 3.459.460 liradır.

Dahiliye Vekâleti

Yeniden kurulan kaza ve mahalli idareler umum müdürlüğü teşkilât kanunları dolayısiyle maaş faslına 144. bin 499 lira zammedilmiştir.

Yeni teşkilât dolayısiyle Ankarada kullanılan merkez memurları faslına 13.288 lira mesken ücreti olarak zammedilmiştir. Harcirah faslına 8000 lira ilâve edilmiştir.

Dahiliye vekâletinin 937 büdcesi yekûnu 4.856.198; bu seneki 5.031.198 liradır. Matbuat umum müdürlüğünün büdcesi, 186.009 lira olarak geçen senenin aynıdır.

Emniyet işleri :

Emniyet işleri umum müdürlüğünün kadrosundaki maaş faslına 961 bin 896 lira zammedilmiştir. Bu zam, yeni teşkilât kanunu mucibince maaşların artması, İstanbul belediyesinin umumı emniyet teşkilâtına geçmesi dolayısiyle olmuştur.

Merkez müstahdemleri ücretinde 15.200; vilâyet müstahdemleri ücretinde 12.772 lira zam vardır. Polis karakollarından birçokları harap olduğundan tamir faslına 8000 lira zammedilmiştir.

İstihbarat faslına 100.000 lira zammedilmiştir.

Hukuk fakültesinde polis için okutulan talebeler faslına 3000 lira zammedilmiştir. İzmirde yapılacak olan polis süvari teşkilâtı için yeniden satın alınacak hayvanlar için 10.000; bu hayvanlara bakım masrafı olarak 7 bin, yeniden alınacak polis köpekleri için on bin lira zammedilmiştir.

Emniyet işlerinin geçen seneki büdce yekûnu 5.666.967; bu sene teklif edilen 6.916.967 liradır.

Jandarma :

Jandarma teşkilâtının maaş kısmı, 2.959.448 liradan 3.010.000 liraya çıkmıştır. İaşe bedeli 4.046.704 liradan 4.096.845 lira olmuştur. Melbusat bir milyon 252.163; teçhizat 213.805 liraya yükselmiştir. Tamir faslına 50.000 lira zam yapılmıştır. Jandarmanın geçen sene büdcesi 10.210.300 lira iken, bu sene 10.469.300 lira olarak teklif edilmiştir.

Hariciye Vekâleti

Hariciye vekâletinin 938 malî yılı büdce projesi, 937 yılı büdce projesine göre 250.000 lira fazla olarak tanzim ve teklif edilmiştir. Bu farkın 205.218 lirası, 3312 sayılı kanunun icab ettirdiği teşkilât dolayısiyle bu fasla zammedilmiştir.

9000 lira fahrî konsoloslara kanunen verilmesi gereken aidatın hasılatına göre, eksiğini tamamlamak için, 27.000 lira milletler cemiyetine iştirâk hissesi olarak, 5000 lira yabancı misafirlere tahsis edilmek üzere bir yeni otomobil alınması için ayrılmıştır. Genel kurmayın gösterdiği lüzum üzerine alâkalı devletlerle mutabık kalınarak İran, Irak ve Yunanistan hududlarımız arasında yapılacak işlere aid masraflara karşılık olarak da tahsisat konulmuştur.

Sıhat ve İçtimaî Muavenet Vekâleti

Sıhat vekâletinin teklif edilen yeni büdcesi, geçen yıl büdcesine göre bir milyon 398.000 lira fazladır.

Memurlar maaşına 176.892 lira zammedilmiştir. Merkez müstahdemleri ücretine 4200; vilâyetler müstahdemleri ücretine 52.968; muvakkat tazminat faslına 6144 lira zammedilmiştir.

Vilâyetler kırtasiyesine 1000; icar bedeline 3000; müfettişler harcirahına 2000; resmî telefon tesis ve mükâleme masrafına 1300 lira ilâve edilmiştir. Etüv satın alınması ve mücadelenin kuvvetlendirilmesi icab ettiğinden sârî ve salgın hastalıklarla mücadele faslına 20.000 lira zammedilmiştir.

Bu fasıl böylelikle 95,000 lirayı bulmuştur.

Trahomla mücadeleyi genişletmek kararı verilmiş olduğundan bu fasla 15.000 lira daha zam yapılmış ve böylelikle bu fasıl yekûnu 245.000 liraya çıkarılmıştır.

Zührevî hastalıklarla mücadele masrafı, 20 bin lira fazlasile 295.000 liraya çıkarılmıştır. Sıtma mücadele faslına konan mikdar 117 bin lira fazlasiyle 1.217.000 lirayı bulmuştur. Fazla konan para ile dört ton kinin alınacaktır.

Cumhuriyetin on beşinci yılı dönümünde açılacak olan millî türk tıp kongresi masrafı olmak üzere 7.500 lira konulmuştur.

İnşa, tesisı tamir ve istimlâk faslına 587.718 lira ilâve edilmiştir. Bu para ile şu işler yapılacaktır: İstanbul çocuk hastahanesi beşinci paviyonunun inşaatı bitirilecektir. 850 bin liraya yapılacak olan Trabzon Nümune hastahanesinin ilk kısmı için 450 bin lira ayrılmıştır.

Elâziğde cüzam, Diyarbakır ve Erzurumda nümune ve Zonguldak hastahaneleri ikmal edilecektir. Çorum Küçük sıhat mektebinin banyo ve duş tertibatı yapılacaktır. İstanbul çocuk hastahanesi ameliyathanesi tamir edilecektir. Tıp talebe yurdunun tavan inşaatı bitirilecektir.

Çok çocuklu ailelere yardım faslına 25.000 lira ilâve edilmiştir. Tekâmül tedrisatı olarak da 25.000 lira zam yapılmıştır. Hava müdafaa genel komutanlığınca gösterilen lüzum üzerine hastahanelerde hava hücumundan ve gazdan mütevellid yaralıları tedavi için satın alınacak ilâç, âlet ve edevat karşılığı olarak 10.000 lira konulmuştur.

Merkez Hıfzıssıhha müessesesi ve hıfzıssıhha mektebine, 400.000 liralık bir zam yapılmıştır. Mülhak büdcelerle hudud ve sahiller sıhat umum müdürlüğüne yardım olmak üzere Maliye vekâleti büdcesine konulan yarım milyon liralık tahsisattan hıfzıssıhha müessesesi ve hıfzsshha mektebi için ayrılan 400.000 lira 938 yılında Sıhiye vekâleti büdcesine alınmış, müessese ve mektebin umumî muvazeneye alınması ve geri kalan 100.000 liranın hudud ve sahiller Sıhat umum müdürlüğüne yardım olmak üzere ayrıca Maliye büdcesinde bırakılması muvafık görülmüştür.

Akliye ve asabiye hastahanelerine 44.000 lira zam yapılmıştır. Bu zamla, İstanbul akıl hastalıkları hasta yurdunun yatak sayısına 200; Elâzığ hastahanesine 20 yatak ilâve edilmiştir.

Heybeliada verem sanatoryomuna 100 yatak ilâve edileceğinden bu fasla da 49246 lira zam yapılmıştır. Yeniden beş muayene ve tedavi evi açılması kararlaşmış olduğundan bu fasla 50000 lira ilâve edilmiştir. Sağır, dilsiz ve körler müessesesine 20 talebe daha alındığından 1163 lira zam yapılmıştır. Leylî tıp talebe yurduna mevcud tahsisat kâfi gelmediği için 5242 lira ilâve edilmiştir.

Manisada bir çocuk doğum ve bakım evi açılacak ve Konya doğum evinde bir köy ebe mektebi kurulacaktır. Bunun için büdceye 45.665 lira konulmuştur. Doğum evlerinin fennî malzemelerinin yenilenmesi için 5.220 lira konulmuştur.

Büdcenin diğer vekâletlere aid fasılları üzerindeki tahlillerimize yarın devam edeceğiz.

Mahkemelerden

Akseki Asliye Hukuk Mahkemesinden :

Akseki Bugaz mahallesinde kâin 13 müsakkafat No sunda mukayyet sağ tarafı Çubur oğlu Hüseyin evi ve Sulu ve cephesi yol ve arkası sabit taş ile çevrili fevkani üç oda tahtında iki ahır ve bir kilar ve maa müştemil bir bab evi Bugaz mahallesinden çatli oğlu Mustafanın yirmi seneden fazla malik sıfatiyle nizasız, fasılasız tasarrufunda bulunduğundan ve tapuda kaydi olmadığından tapuca namına tescil edileceğinden alâkadaranın bir ay içinde mahkemei aidesine müraaatları ilân olunur. 1737

Ankara Birinci Sulh Hukuk Hâkimliğinden :

Tokadın Erbaa Nahiyesi müdürü Balalı Tevfiğe:

Eskişehir oteli altında otomobil malzeme ticarethanesi sahibi nezdinde Mehmed tarafından aleyhinize açılan 250 lira alacak davâsının yapılmakta olan duruşmsında yapılan tebligat neticesi adresinizin meçhul olması üzerine gazete ile tebligat yapılmıştır. Bu defada gene usulün 141 inci maddesi mucibince ve 20 gün müddetle ilânen gıyap kararı gönderilmesine karar verilmiş ve duruşmada 21. 4. 938 perşembe günü saat 9/5 e bırakılmış olduğundan o gün mahkemede bizzat hazır bulunmadığınız veya bir vekil göndermediğiniz takdirde mahkemenize gıyaben bakılacağı tebliğ makamına kaim olmak üzere ilân olunur. (847) 1733

İcra

Ankara Beşinci İcra Memurluğundan:

Dairemizin 937/1400 numaralı dosyasında borçlu Bedianın eşyasının haczine karar verilerek 30. 6. 937 tarihli haciz zabıt varakasının üç gün zarfında görmek ve bir diyeceği varsa bu müddet zarfında beyan etmesi için icra ve iflâs kanunun 103 üncü maddesi mucibince gösterilen adreste bulunmaması yüzünden kendisine tebligat ifa kılınamamış olduğundan hukuk usul muhakemeleri kanununun tebligata dair hükümlerine tevfikan tebliği şifahi makamına kaim olmak üezre yirmi gün müddetle ilânen tebliğat icrasına karar verilmiş olup bu müddet zarfında mezkûr tarihte tutulan zabıtvarakasını görmek üzere daireye müracaatları lüzumu tebliğ olunur. 1728

Zayiler

ZAYİ — 929 senesinde Ankara belediyesinden aldığım şoför ehliyetini zayi etim. Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü yoktur.

Atıfbey mahallesi Demirli köprü Fabrika sokak No. 856 Fekete Jozef. 1730

ZAYİ — Bulgaristanın Vidin kasabası türk rüştüyesinden 1912 senesinde aldığım ikmal şahadetnamem, bulgarlar tarafından mahalli mezkûrde iken müsadere edilmek suretiyle ziyaa uğramış bulunduğundan ve yenisini alacağımdan eskinin hükmü olmadığı ilân olunur.

Arif oğlu Bekir Sıdkı 1729

Mimarları davet

Halkevi salonunda 2. 4. 938 cumartesi günü saat 14.5 de Türk mimarlar cemiyetinin Ankara şubesi enelik kongresini yapacaktır.

Azaların gün ve saatında içtimaa gelmeleri rica ve ilân olunur. 1674

KÜÇÜK İLÂNLAR

Küçük ilân şartları

Dört satırlık küçük ilânlardan:
Bir defa için 30 kuruş
İki defa için 50 kuruş
Üç defa için 70 kuruş
Dört defa için 80 kuruş alınır.
Devamlı küçük ilânların her defası için 10 kuruş alınır. Meselâ 10 defa neşredilecek bir ilân için 140 kuruş alınacaktır.
Bir kolaylık olmak üzere, her satır, kelime aralarındaki boşluklar müstesna 30 harf itibar edilmiştir. Bir küçük ilân 120 harften ibaret olmalıdır.
Dört satırdan fazla her satır için ayrıca 10 kuruş alınır.

Satılık:

Satılık apartıman — Yenişehirin tam merkezinde 8 daireli tam konforlu doğuya nazır betonarme H. Dilman Karaoğlan Koç apartımanı 4 Tl. 2181 1552

Satılık arsalar — Karanfil sokak Selânik ve Meşrutiyet cad. Küçük çapta diğer taraflarda her çapta komisyoncu H. Dilman Karaoğlan Koç apartımanı Tl. 2181 1553

Kelepir satılık bağlar — Keçiören Etlik, Dikmen ve başka yerlerde üzümlü bahçeli bağlı H. Dilman Karaoğlan Koç apartımanı Tl. 2181 1554

Satılık — Devlet Şûrası arkasındaki asfaltta 600 M. arsa ile Bomonti Bahçesi üzerinde Üstün sokağında 900 M. arsa satılıktır. Tele. 1256 1567

Satılık kamyon — Az kullanılmış Şevrole 937 modeli satılıktır. Tabakhanede 4 No. esnaf kahvesine müracaat. 1585

İstanbulda satılık — Suadiye asfalt cadde tren ve vapura çok yakın arayol tramvay durağında Galip bey köşkü bahçesinden bağlı ve meyveli ve bol suyu havi kuyulu iki dönün her gün içindekilere müracaat. 1627

(4000) liraya satılık ev — Cihangir Firuz ağa Türkgücü sokak No. 69 denize nazır (5) oda ve bütün konforu çami. Tel. 3411. 1686

Satılık, kiralık — Mobilyalı veya boş ev. Yenişehir Sıhhiye Vekâletinin arkasında 6 oda, bütün konfor. Ulusta "Ev" rumuziyle mektupla müracaat. 1693

Acele satılık arsalar — Yenişehir Selânik caddesinde malmüdürlüğü karşısında 423, 592 metrelik arsalar. Tl. 1538 komisyoncu Hayri. 1699

Satılık — Saymakadın istasyonuna yakın ev bağ bahçe ucuz satılacak (10 nisana kadar) Meclis Matbaasında Mehmet Erçeviğe müracaat. Yahut Tel. (2181) 1675

Satılık arsalar — Yenişehirin en mutena yerlerinde 400 den 2000 metre murabbama kadar ebadda imarca parsellenmiş ve ucuz fiatla T. 2992 1430

İş verenler:

Bayan öğretmen aranıyor — Ana mektebinde çalışmak istiyenlerin çocuk yuvasına müracaatları. Telefon 1983 1591

Acele satılık evler — Yenişehirde Devlet Şûrası sırasında 2 katlı 800 M. arsasile, İç Cebecide 3 katlı 1000 M. evler satılıktır. Tl. 1538 1547

Lisan Muallimi Aranıyor — Almanca, Fransızca, İngilizce muallimi alınacaktır. İsteklilerin 1 nisana kadar vesaikleriyle birlikte Arar lisan okuluna müracaatları. Tel: 3714 1658

İki kişilik — Bir ailenin ev idaresi ve işlerini görmek için türk veya ecnebi bir bayan aranıyor. Nümune hastanesinde Dr. Kâmile Aygün'e müracaat. 1682

Kiralık:

Mobilyalı daire — Yenişehirde Konur sokağında üç odalı möbleli, bilcümle konforu haiz, telefonlu bir apartıman ağustos nihayetine kadar ucuz kiralıktır. 3005 numaraya telefon ediniz. 1735

Kiralık konforlu odalar — Denizciler caddesi çocuk esirgeme kurumunun yeni yaptırdığı binada görmek istiyenlerin kapıcıya müracaatları. 1647

Kiralık — Kavaklıdere Güven kooperatifi binalarından 18 No. lu fevkalâde manzaralı 6 odalı her şeyi tamam bahçeli müstakil ev. Avukat Saim Akant Tel. 1272 - 3406 1667

Kiralık apartıman — Atatürk bulvarında yeni yapılan Tuna apartımanında ticaret şirketlerine ikamete elverişli daireler. Kapıcıya 3123 Tl. müracaat. 1700

Kurslar :

Daktilo kursu — 45 inci devresine nisanın ilk haftasında başlıyor. İstediğiniz saati angajman edebilmek için şimdiden namzet numarası alınız. 1695

Steno kursu — 4 üncü devresine nisanın ilk haftasında başlıyor. Alınacak talebe sayısı mahduddur. Şimdiden namzet numarası almayı unutmayınız. 1696

Almanca, fransızca, ingilizce dersleri — Üç aylık bir sömestr'e mukabilinde 10 lira alınacaktır. Bir defaya mahsus, fevkalâde tenzilâttan istifade ediniz. 1697

Bütün bu dersler için Yenihal arkasında Yenihamam apartımanı kat 2 Arar lisan okulu, daktilo ve steno kursları direktörlüğüne müracaat Tel:3714 1698

Türk Hava Kurumu BÜYÜK PİYANGOSU

6. cı keşide 11/Nisan/938 dedir....

Bu keşidede:

200.000 ve 50.000 liralık mükâfatlarla :

200.000, 40.000, 25.000, 20.000, 15.000, 10.000 liralık ikramiyeler vardır.

Biletlerinizi ayın yedinci gününe kadar bayilerinizden almanız kendi menfaatiniz iktizasıdır. 590

Satılık otel ve dükkânlar

Ankara Defterdarlığından :

Kıymeti	Cinsi	Mahallesi	Sokağı	Hesap N.su	N.	Borçlu	Borç nevi ve tarihi	Gayri Menkul sahibleri
560	Dükkân	Hocapaşa	Zafer	39	4	Akif	934,937 seneleri kazanç vergisi	Akif ve Ahmet Çavuş
500	"	"	"	"	6	"	" " "	
1700	Otel	"	"	"	8	"	" " "	

Yukarıda yazılı gayri menkuller, sahibinin vergi borcundan dolayı satılacağından 10 gün müddetle müzayedeye konmuştur.

Taliblerin 6-4-938 tarihine tesadüf eden çarşamba günü saat 15 de Ankara vilâyet idare heyetine müracaatları ilân olunur. (837) 1726

Hava Yolları Umum Müdürlüğünden:

Hava seferleri

ANKARA - İSTANBUL arasında

1 Nisan 938 den itibaren başlıyacaktır. 1529

RESMÎ İLÂNLAR

Gümrük ve İnhisarlar B.

Neşir işleri müdürü alınacak

Gümrük ve İnhisarlar Vekâletinden:

1 — Gümrükler umum müdürlüğü 55 lira aylıklı neşir işleri müdürlüğü açıktır. Buraya 35-55 lira barem derecesiyle veya 200 lira ücretle bir münasibi alınacaktır. Aranılan şartlar şunlardır:

A) Memurin kanununun 4 üncü maddesinde yazılı şartları haiz bulunmak.

B) Yüksek mekteblerin birinden mezun olmak,

C) Ecnebî lisanlardan Fransızca, İngilizce veya Almancadan birisine hakkile vakıf bulunmak.

D) Askerliğini yapmış olmak.

E) Yaşı 40 dan yukarı olmamak,

2 — Bu şartları haiz olanlar arasında 18.4.938 günü saat 14 de Ankarada vekâlet binasında müsabaka imtihanı yapılacaktır. İsteklilerin 11. 4. 938 akşamına kadar belgeleriyle birlikte bir dilekçe ile Ankarada Vekâlet zat işleri müdürlüğüne, İstanbulda gümrük başmüdürlüğüne baş vurmalıdırlar. (842) 1727

İspirto ucuzladı

Ankara İnhisarlar başmüdürlüğünden:

Kolonyalık tuvalet ve yakılacak ispirtolarımız 15 mart 1938 tarihinden itibaren ucuzlamıştır.

Kolonya ispirtosunun 96 derece bir litrelik ölçüsü her kese eczahaneler ve bu ispirtoyu satan bayiler tarafından 90 kuruşa satılmaktadır.

50 santilitrelik bir şişe tuvalet ispirtosu 50 kuruşa bayilerde satılmaktadır.

Yakılacak boyalı ispirtonun 92 derece bir litrelik ölçüsü ispirto bayileri tarafından herkese 50 kuruşa satılmaktadır.

Halkımızın yeni fiatlara dikkat etmesi ve fazla fiyat istiyen veya derecesi düşük ispirto satan olursa hemen satış şubemizi haberdar etmesi rica olunur. 1639

Bayındırlık Bakanlığı

Yapı işleri ilânı

Nafıa Vekâletinden :

1 — Eksiltmeye konulan iş : Ankara Cebecide yapılacak Hukuk Fakültesi pansiyon kısmı kaba inşaatı ve malzeme ihzarı işleridir.

Keşif bedeli : 50.000 liradır.

2 — Eksiltme 8. 4. 1938 cuma günü saat 15 de Nafıa vekâleti yapı işleri eksiltme komisyonu odasında kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri evrak 250 kuruş bedel mukabilinde yapı işleri umum müdürlüğünden alınabilir.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 3750 lira muvakkat teminat vermeleri ve Nafıa vekâletinden alınmış ve yaptığı işin bedeli asgarî 50.000 lirayı havi yapı müteahhidliği vesikası göstermesi lâzımdır.

İsteklilerin teklif mektublarını ikinci maddede yazılı saattan bir saat evveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde vermeleri lâzımdır.

Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (755) 1589

A. Levazım Âmirliği

Patiska alınacak

Ankara Levazım Amirliği Satın Alma Komisyonundan :

1 — Ordu Hastahaneleri için 42000: 43000 metre Patiska'nın kapalı zarfla eksiltmesi 31 Mart 938 saat 15 de Tophanede İstanbul Lv. Amirliği Sa. Al. Ko. da yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 15265 lira ilk teminatı 1144 lira 87 kuruştur. Şartname ve numunesi komisyonda görülür. Kanunî vesikalarda bulunan teklif mektuplarının ihale saatından bir saat evveline kadar komisyona verilmesi. (706) 1463

600 ton yulaf alınacak

Ankara Levazım âmirliği Satın Alma Komisyonundan:

1 — İhale günü talib çıkmadığından İstanbul komutanlığına bağlı birlikler hayvanatı için 600 ton yulaf'ın kapalı zarfla eksiltmesi 11 nisan 938 saat 16 da Fındıklı İstanbul komutanlığı satın alma komisyonunda yapılacaktır.

2 — Muhammen bedeli 34500 lira ilk teminatı 2588 liradır. Şartnamesi 173 kuruş mukabilinde verilir. İsteklilerin ilk teminat ve kanunî vesikalariyle teklif mektublarını ihale saatından en az bir saat evel komisyona vermeleri. (768) 1598

M. M. bakanlığı

Paviyon yaptırılacâk

M. M. Vekâleti Satın Alma Komisyonundan :

Harb okulu civarında telsiz istasyonu yanında yapılan erat pavyonu ikmali inşaatı açık eksiltmeye konulmuştur.

Keşif bedeli 3499 lira 95 kuruştur. Eksiltme 4.4.938 pazartesi günü saat 11 de M. M. V. satın alma Ko.da yapılacaktır. İlk teminat 262.5 liradır. Keşif ve şartnamesi 18 kuruşa inşaat şubesinden alınır. Eksiltmeye girecekler kanunî teminat ve 2490 sayılı kanunun 2 ve 3 üncü maddelerinde yazılı belgelerle birlikte eksiltme gün ve saatında M. M. V. satın alma Ko. da bulunmaları. (735) 1531

İstanbul Deniz Lv. A.

56000 kilo et alınacak

Deniz Levazım Satın Alma Komisyonundan :

Cinsi	Mikdarı Kilo	Beher kilosunun Fiyatı Kurus
Sığır eti	14,000	50
Kuzu eti	20,000	41
Koyun eti	22,000	38

1 — Cins ve mikdarlariyle beher kilosuna tahmin edilen bedelleri yukarıda yazılı olan üç kalem et, 30 mart 1938 tarihine rastlayan çarşamba günü saat 14 de kapalı zarf usuliyle alınmak üzere münakasaya konulmuştur.

2 — İşbu üç kalem etin muvakkat teminatı (1557) lira olup, şartnamesi, parasız olarak komisyondan her gün alınabilir.

3 — İsteklilerin 2490 sayılı kanunun tarifatı dahilinde tanzim edecekleri kapalı teklif mektublarını belli gün ve saattan bir saat evveline kadar Kasımpaşada bulunan komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde vermeleri. (1347/695) 1456

Jandarma

Ağır sahra kablosu alınacak

Jandarma Genel Komutanlığı Satın Alma Komisyonundan :

1 — Bir kilometresine seksen dört lira elli kuruş kıymet biçilen ordu tipi vasıf ve örneğine göre iki yüz elli altı kilometre ağır sahra kablosu kapalı zarf usuliyle 14. 4. 938 perşembe günü saat onda satın alınacaktır.

2 — Şartnamesi parasız olarak komisyondan alınabilecek olan bu eksiltmeye girmek isteyenlerin (1623) liralık ilk teminat ve kanun ve şartnamede yazılı vesikaları muhtevi teklif mektublarını en geç belli gün saat dokuza kadar komisyona vermiş olmaları. (830) 1725

Demiryolları

Torna tezgâhı alınacak

D. Demiryolları Satın Alma Komisyonundan :

Muhammen bedeli 17,500 liran olan bir adet azzanî torna tezgâhı 13. 5. 938 cuma günü saat 15,30 da kapalı zarf usulü ile Ankarada idare binasında satın alınacaktır.

Bu işe girmek isteyenlerin 1312,5 liralık muvakkat teminat ile kanunun tayin ettiği vesikaları ve Nafıa müteahhidlik vesikası ve tekliflerini aynı gün saat 14,30 a kadar komisyon reisliğine vermeleri lâzımdır.

Şartnameler parasız olarak Ankarada malzeme dairesinden, Haydarpaşada tesellüm ve sevk şefliğinden dağıtılmaktadır. (812) 1719

P. T. T.

Demir alınacak

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için 75 ton 40 × 45 ebadında U. maktalı demir kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedel (13,500), muvakkat teminat (1012,5) lira olup eksiltmesi 14 mayıs 938 cumartesi günü saat (11) de Ankarada P. T. T. U. Müd. binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler, muvakkat teminat makbuz veya banka mektubunu, kanunî vesaikle beraber müteahhidlik vesikasını ve teklif mektubunu muhtevi kapalı zarflarını o gün saat (10) a kadar mezkûr komisyona vereceklerdir.

4 — Şartnameler, Ankarada P. T. T. levazım, İstanbulda Beyoğlu P. T. T. ayniyat şube müdürlüğünden parasız verilir. (815) 1721

Porsölen fincan alınacak

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için 50,000 adet 2 No. lu porsölen fincan kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedel (12,500), muvakkat teminat (937,5) lira olup eksiltmesi 16 mayıs 938 pazartesi günü saat (15) de Ankarada P. T. T. U. Müd. binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler, muvakkat teminat makbuz veya banka mektubunu, kanunî vesaikle beraber müteahhidlik vesikasını ve teklif mektubunu muhtevi kapalı zarflarını o gün saat (14) e kadar mezkûr komisyona vereceklerdir.

4 — Şartnameler, Ankarada P. T. T. levazım, İstanbulda Beyoğlu P. T. T. ayniyat şube müdürlüğünden parasız verilir. (817) 1723

Bakır tel alınacak

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden:

1 — İdare ihtiyacı için 43 ton 3. M/M, 61 ton 4 M/M, 1 ton 1,5 M/M ki ceman 105 ton bakır tel kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedel (105,000), muvakkat teminat (6500) lira olup eksiltmesi 18 mayıs 938 çarşamba günü saat (15) de Ankarada P. T. T. U. Müd. binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler, muvakkat teminat makbuz veya banka mektubunu, kanunî vesaikle beraber müteahhidlik vesikasını ve teklif mektubunu muhtevi kapalı zarflarını o gün saat (14) e kadar mezkûr komisyona vereceklerdir.

4 — Şartnameler, Ankarada P. T. T. levazım, İstanbulda Beyoğlu P. T. T. ayniyat şube müdürlüğünden (525) kuruş bedelle verilir. (816) 1722

Kurşunlu kablo alınacak

P. T. T. Levazım Müdürlüğünden :

1 — İdare ihtiyacı için 13 kalemde muhtelif devreli kurşunlu kablo kapalı zarfla eksiltmeye konmuştur.

2 — Muhammen bedel (25,000) muvakkat teminat (1875) lira olup eksiltmesi 18 mayıs 938 çarşamba günü saat (11) de Ankarada P. T. T. U. Müd. binasındaki satın alma komisyonunda yapılacaktır.

3 — İstekliler, muvakkat teminat makbuz veya banka mektubunu, kanunî vesaikle beraber müteahhidlik vesikasını ve teklif mektubunu muhtevi kapalı zarflarını o gün saat (10) a kadar mezkûr komisyona vereceklerdir.

4 — Şartnameler, Ankarada P. T. T. levazım, İstanbulda Beyoğlu P. T. T. Ayniyat şübe müdürlüğünden parasız verilir. (818) 1724

Vilâyetler

Telefon direği alınacak

Kırklareli Posta, Telgraf ve Telefon Müdürlüğünden :

1 — Kırklareli Dereköy nahiyesi kurudere devlet ormanından kesilmek ve Çorluya teslim edilmek şartiyle idarî ve fennî şartnamesindeki evsafı havi 8 metre tulünde 2190 adet meşe cinsinden telefon direği kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muhammen bedeli 16425 lira muvakkat teminat 1231 lira 88 kuruş olup eksiltmesi 6. nisan 938 çarşamba günü saat 11 de Kırklarelinde P. T. T. müdürlüğünde yapılacaktır.

3 — İsteklilerin muvakkat teminat makbuzu veya banka mektubu ticaret odası vesikasından başka müteahhidlik vesikası ve teklif mektubunu muhtevi kapalı zarflarını o gün saat 11 re kadar komisyona vereceklerdir.

4 — Fennî ve idarî şartnameler Kırklareli P. T. T. müdürlüğünden parasız verilir. (851) 1734

Havagazı istihsal ocagı

İzmir Belediyesinden :

Belediye hava gazı fabrikası için tek teshin jenatörlü ve kavi gazla ilâveli teshin cihazını havi ve 24 saatte asgarî yedi bin beşyüz metre mikâb gaz istihsal edebilecek kabiliyette altı şakûli vartikal kamaralı bir hava gazı istihsal ocağının malzeme ve montaji kapalı zarflı eksiltmeye konulmuştur. Şartnamenin fennî kısmında yazılı olduğu veçhile ocağın müteahhide aid makina âlat ve malzemesiyle montajının bedeli muhammeni 70.500 liradır Şartnamesi 176 kuruş bedel mukabilin de hava gazı müdürlüğünden tedarik edilir. Taşradan istiyenler ayrıca posta ücretini de göndermelidirler. İhale 15-4-938 cuma günü saat 16 dadır. Muvakkat teminat miktarı 4775 liradır. İştirak için 2490 sayılı kanunun tarifi dairesinde hazırlanmış teklif mektubları ihale günü olan 15-4-938 cuma günü azamî saat on beşe kadar encümene verilmelidir. (615-552) 1135

Baytar aranıyor

Ayvalık Belediye Reisliğinden :

(65) lira ücretli belediyenin fennî mezbahası baytarlığı münhaldir. Emekli baytarlarımızdan talip olanların vesaikile müracaatları ilân olunur. 1622

Satılık boş tenekeler

Çankırı Belediyesinden :

Belediyemizde mevcut dört bine yakın boş mazut tenekeleri on beş gün müddetle 8 - 4 - 938 günü pazarlıkla satılacağından taliblerin belediyemize müracaatları ilân olunur. 1738

Mekteb yaptırılacak

Giresun Nafıa müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş : Giresun vilâyet merkezinde yeniden yapılacak 10 dershaneli mekteb inşaatının kârgir beton ve betonarme kısımlarıdır.

Muhammen bedeli 41321 lira 82 kuruştur.

2 — Eksiltme vahidi fiyat esası üzerinden yapılacaktır. Yapılan tenzilâttan yüzde nisbeti her ahvalde vahidi fiyatların hepsinden olduğu gibi yekûn üzerinden dahi icra edilmiş sayılacaktır.

3 — Bu işe aid şartnameler ve evrak şunlardır:

A) Eksiltme, fennî hususî ve bayındırlık işleri genel şartnamesi.

B) Keşif hulâsası, mukavelename projesi, plân.

İsteyenler bu evrak ve şartnameleri 200 kuruş mukabilinde Giresun Nafıa müdürlüğünden alabilirler.

4 — Eksiltme 12 nisan 938 tarihine tesadüf eden salı günü saat 15 hususî muhasebe binası içinde toplanacak olan vilâyet encümeninde yapılacaktır.

5 — Eksiltme kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

6 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 3099 lira 14 kuruşluk muvakkat teminat vermesi ve bundan başka aşağıdaki vesikaları haiz olup göstermesi lâzımdır.

A) Nafıa vekâletinden alınmış en aşağı 15.000 liralık yapı işleri müteahhidlik vesikası.

B) Ticaret odasında kayıdlı olduğuna dair vesika.

7 — İşin betonarme kısmını idare etmek için müteahhidin diplomalı bir fen memuru istihdam etmesi mecburîdir. Teklif mektubları üçüncü maddede yazılı saatten bir saat evveline kadar vilâyet encümeni reisliğine verilmiş bulunacaktır. Postada olan gecikmeler kabul edilmez. ((786) 1648

Mekteb yaptırılacak

Afyon Vilâyetinden :

Afyonda yapılacak 111557 lira 21 kuruş bedeli keşifli Dumlupınar ilk okulunun 36996 lira 10 kuruşluk bir kısım inşaatınna yapılan tekliflerin tarifatı kanuniye dairesinde ve lâyık hadde görülmemesiyle ihale edilememiş olduğundan bu inşaat bermucibi kanun aynı şeraitle bir ay içinde intac edilmek üzere pazarlıkla ihaleye bırakılmıştır.

1 — İlk pazarlık ve ihale 6 nisan 938 tarihine müsadif çarşamba günü saat on altıda Afyon vilâyeti daimî encümeninde yapılacaktır.

2 — Bu inşaatın 23000 liralık kısmı 25 mayıs 938 de bitirilecek ve bedeli 937 büdcesinden verilecektir. 13998 liralık kısmı da 938 senesinde muayyen müddetinde ikmal edilerek parası 938 büdcesinden verilecektir.

3 — Muvakkat teminat "2775" liradır.

4 — Münakasa şartnameleri, keşif evrakı ve diğer müteferri evrak 185 kuruş mukabilinde Nafıa müdürlüğünden alınabilir ve görülebilir.

5 — İstekli olanlar Nafıa vekâletinden 938 senesi için alınmış yetmiş bin liralık yapı ehliyet vesikasiyle ticaret odası kayıd verakası, inşaatta bir mimar veya mühendis bulunduracaklarına dair noterlikten musaddak taahhüdname ile birlikte pazarlığa iştirâk etmeleri ilân olunur. (1610/809) 1669

Midyat kazasında hükümet konağı yaptırılacak

Mardin defterdarlığından :

1 — (44319) lira (54) kuruşluk bedeli keşifli Midyat kazası hükûmet konağının 937 malî yılı zarfında tamam olarak inşa edilmek üzere keşif bedeli olan (44319) lira 54 kuruş üzerinden 16. 3. 938 gününden itibaren 15 gün müddetle ve kapalı zarf usuliyle eksiltmeye konulmuştur.

2 — Muvakkat teminat mikdarı (3323) lira (96) kuruştur.

3 — Bu işe aid fennî şartname, keşifname, model ve proje gibi evrakı müsbite bedelsiz olarak Mardin defterdarlığiyle Nafıa dairesinden aranacaktır.

4 — İsteklilerin mimar veya mühendis olmaları veya resmî ceride ile ilân olunan talimatnamede yazılı ehliyet vesikalarını ibraz etmeleri şarttır.

5 — Mezkûr inşaat için Maliye vekâletinden gönderilen (39750) liralık tahsisatın asıl bedeli keşif olan (44319) lira 54 kuruşa iblağ edilmediği takdirde sözü geçen keşifnamenin 6, 10 ve 11 inci maddelerinde yazılı (şap, sıva ve renkli badana) nın keşif bedelleri olan 4569 lira 54 kuruşun tenzil edildikten sonra geri kalan (39750) lira üzerinden eksiltme yapılacaktır. Eksiltme neticesinde mevcud tahsisattan tasarruf vukubulduğu takdirde tasarruf mikdarı keşifnamenin 6, 10 ve 11 inci maddelerinde yazılı şap, sıva ve renkli badananın yapılması imkânı olduğu takdirde bu işlerin de bu meyanda yapılacak ve 1050 sayılı muhasebei umumiye kanunun 83 üncü maddesinin (H) fıkrasına tevfikan bedeli ihale mikdarının sülüsünün müteahhide teminat mukabilinde avans olarak verilececktir.

6 — İhale, 1 nisan 938 cuma günü saat 1 de defterdarlık dairesinde yapılacak ve isteklilerin teklif mektublarını ihale gününde saat 12 ye kadar defterdarlık makamında toplanan alım, satım komisyonuna vermeğe mecbur oldukları ilân olunur. 1656

Memur alınacak

Çankaya Malmüdürlüğünden :

Çankaya Malmüdürlüğünde münhal 10 lira maaşlı memuriyete daktilo anlıyanların 14-4-938 akşamına kadar evraklariyle birlikte müracaatları. (840) 1691

Kapalı zarf usulile eksiltme ilânı

Kırklareli Nafıa Müdürlüğünden:

1 — Eksiltmeye konulan iş: Demirköy kazasının Ayastafanos mevkiinde bir adet gümrük binası inşaatidir.

Keşif bedeli "6626" lira 15 kuruştur.

2 — Eksiltme 7 nisan 938 cuma günü saat on beşte Kırklareli nafıa müdürlüğü binasında toplanan komisyonda kapalı zarf usuliyle yapılacaktır.

3 — İstekliler şartnameyi ve buna müteferri diğer evrakı her gün nafıa müdürlüğünde görebilirler.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin "507" lira muvakkat teminat vermeleri ve nafıa vekâletinden alınmış 938 senesine aid yapı müteahhidliği vesikasını ve ticaret odası sicil kâğıdını hamil bulunmalıdır.

5 — Teklif mektubları ikinci maddede gösterilen saatten bir saat eveline kadar komisyon reisliğine makbuz mukabilinde verilecektir.

6 — Posta ile gönderilecek mektublarm eksiltme saatine kadar gelmiş olması ve zarfın mühür mumu ile iyice kapatılmış bulunması lâzımdır. Postada olacak gecikmeler kabul edilmez. (1488/752) 1564

Harita yaptırılacak

Ayancık Belediyesinden :

1 — Ayancık kasabası sıfır rakımlı 15 hektarı meskûn 72 hektarı gayri meskûn araziyi havi 1/1000 mikyaslı mevcud belediye haritasının nirengi, poliğon, ve kemmiyeti vaziye teşkilâtına müstenit tesviyei münhanisi ve muntazaman nivelman ve detayları ıslâh edilmek üzere muhammen bedeli 612 liradır.

2 — Bu işe aid şartname belediyede mevcuddur.

3 — İhale açık eksiltme suretiyle 31 mart 1938 tarihine rastlayan perşembe günü saat 14 de belediye encümeninde yapılacaktır.

4 — Muvakkat teminat 45 lira 90 kuruştur.

5 — Taliplerin ehliyeti fenniyeleri, nafıa vekâletince musaddak mühendis ve topoğraf olması şarttır. 1587

İstanbul Üniversitesi Arttırma, Eksiltme ve Pazarlık Komisyonu ilânları

Klinik binası yaptırılacak

1 — 379965 lira 85 kuruş keşifli İstanbulda Cerrahpaşa hastahanesinde yapılacak Şirürji kliniği binası inşası vahidi fiat üzerinden kapalı zarfla eksiltmeye konulmuştur.

2 — Bu işe aid evrak ve şartnameler şunlardır.

A) Eksiltme şartnamesi

B) Mukavele projesi

C) Bayındırlık genel şartnamesi

D) Özel şartname

E) Keşif cedveli, tahlili fiyat cedveli, mesaha cedveli

F) Proje

İsteyenler bu şartnameleri ve evrakı keşif bedelinin yüz binde beşi nisbetinde bedel ile Güzel sanatlar akademisi tatbikat bürosundan alabilirler.

3 — Eksiltme 11. 4. 938 pazartesi günü saat 16 da üniversite rektörlüğünde yapılacaktır.

4 — Eksiltmeye girebilmek için isteklilerin 18950 lira muvakkat teminat vermesi ve bundan başka aşağıdaki vesikaları getirmesi lâzımdır.

1 — 1937 senesine aid 150 bin liralık bayındırlık bakanlığından alınmış inşaat müteahhidlik vesikası ve talibin kendisi bizzat mühendis veya mimar değilse inşaat müddetince fennî mesuliyeti kabul ettiğine dair bir mühendis veya mimarın noterden tasdikli senedini ve yahud da bir mühendis veya mimarla müştereken taahhüde girdiğine dair noter senedi vermesi.

5 — Teklif mektubları 3 üncü maddede yazılı saatten bir saat evvel komisyon başkanlığına makbuz mukabilinde verilecektir.

Posta ile gönderilecek mektubların en geç 3 üncü maddede yazılı saate kadar gelmiş olması ve dış zarfının mühür mumu ile iyice kapatılmış olması şarttır.

Postadaki gecikmeler kabul edilmez. (1643/820) 1673

Hava kurumu

Plesenk ağacı alınacak

Türk Hava Kurumundan :

15 mart 1938 salı günü saat 15 de ihalesi yapılacağı ilân olunan 200x30x 20 sm. eb'adında bir metre mik'ap hakikî Amerikan malı balsa plesenk ağacı eksiltmesine talip zuhur etmediğinden, eksiltmenin 15 gün müddetle temdidine karar verilmiştir.

İlk şartnamesi dairesinde ihalesi 30 mart 1938 çarşamba günü saat 15 de Kurum Merkez binasında yapılacaktır.

İsteklilerin belli gün ve saatte vesaik ve teminatlariyle birlikte Ankarada Kurum merkezinde hazır bulunmaları. 1551

Elbise ve şapka diktirilecek

Cinsi	Mikdarı	Beher takım resmî elbise ve bir adet şapkanın dikimine tahmin edilen fiat Lira	Kuruş	Teminat Lira	Kuruş
Resmî elbise	444 takım)	5	00	167	00
„ şapka	444 adet)				

İhale günü 5/4/1938 salı : Saat 15 de

Ankara Emniyet Müdürlüğünden :

Yukarıda cins ve miktarı yazılı elbise ve şapkanın dikimi 19-3-938 tarihinden 5-4-938 tarihine kadar 15 gün müddetle eksiltmeye konulmuştur.

İsteklilerin yukarıda yazılı gün ve saatte kanunî belgeleriyle birlikte Emniyet müdürlüğünde toplanan komisyona müracaatları. (738) 1533

Yağlı ve yağsız acı badem, yağsız kar veyarım yağlı gece ve gündüz

HASAN KREMLERİ

Çilleri ve sivilceleri ve lekeleri kat'iyyen izale eder.

İhtiyarları gençleştirir, gençleri güzelleştirir.

Hasan ismine ve markasına dikkat..

1320

Toplantı

Kızılay Genel Merkezinden:

Genel Merkezimizin bugün saat on birde Yenişehirdeki binasında toplanacağından sayın azanın gelmeleri rica olunur. 1736

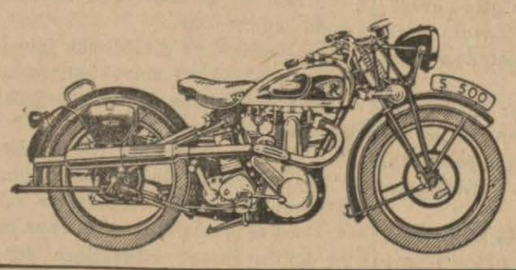

TRİUMPH

Motosikletleri

Emin Sait Erran
Telefon: 2686 Posta kutusu No: 507
Ankara 1739

GRİPİN

Baş, diş, nezle, grip, romatizma ve bütün ağrılarımızı keser
İcabında günde 3 kaşe alınabilir. 1123

REÇETELERİNİZİ

(Sakarya eczane) sinden yaptırınız. Her istediğiniz yerli ve Avrupa ilâçları bulunur. Resmî hususî müessesata azamî kolaylık gösterilir. Balık yağı kilosu 85 kuruştur. Ulus, Halk sineması sırasında. Telefon 2018 1—613

Neosterin

Hayatta en büyük kazanç hastalığa yakalanmamaktır. Ağız ve boğaz yolile giren bütün bulaşıcı hastalıklar NEOSTERİN kullanmakla önlenebilir.
Her eczaneden reçetesiz alınır.

1—483

DİŞ TABİBİ

M. AZİZ TUNÇ

Pazardan maada her gün hastalarını kabul ve tedavi eder.

Adliye Sarayı yanında Sarraf Hakkı Apartımanı No. 1
3—6949

İNKIBAZI
HAZIMSIZLIĞI
MİDE
EKŞİLİK VE YANMALARINI
MAZON
MEYVA TUZU
GİDERİR
MİDE VE BARSAKLARI ALIŞTIRMAZ.
İÇİLMESİ LÂTİF TESİRİ KOLAY
VE MÜLÂYİMDİR
YERİNİ HİÇ BİR MÜMASİL
MUSTAHZAR TUTAMAZ.
MAZON İSİM VE HOROS
MARKASINA DİKKAT
MUTLAKA EVİNİZDE BİR
ŞİŞE BULUNDURUNUZ

1165

Saçları dökülenler

KOMOJEN KANZUK

Saç eksiri

Saçların dökülmesine ve kepeklenmesine mani olur. Komojen saçların köklerini kuvvetlendirir ve besler. Komojen saçların gıdasıdır. Tabiî renklerini bozmaz, lâtif bir rayihası vardır. Komojen Kanzuk saç eksiri maruf eczanelerle ıtriyat mağazalarında bulunur.

LİNİMANTOL KANZUK
ROMATİZMANIN KATİ DEVASIDIR 596

ÇİM TOHUMU

Raygrass 26 Librelik 75 Krş.
„ 28 „ 85 „
„ 32 „ 95 „
Lawngrass Strong Growing
„ Selected
„ Fine Mixed
Trifolium Repens (TIRFIL)

ÇİM

tohumlarımız Londranın meşhur RAYNES PARK müessesesinden getirilmiştir.

Ankara. Sabuncakis
Bankalar caddesi 17

İstanbul Sabuncakis
İstiklâl caddesi 304

1732

Tuğlacılara

Ucuz kömür

Zonguldak Zerodiz 13, Kriple 16 lira
Kütahya Toz 10 Tüvenan 11.5 lira

İnşaatçılara

Muhtelif ebatta 3000 DİREK satılıktır. İstasyon silo karşısında YENİ YAKACAK PAZARI na müracaat. 1645

Dr. M. Şerif Korkut

Nüumne hastahanesi cerrahî şefi

Her gün saat üçten sonra evinde hastalarını kabul eder.
Telefon: 1499
Adres: Kooperatif arkası Ali Nazmi Apart. No. 9 D. 5. 1179

Kolaylık-Şıklık

Her şeyden evvel kolaylığı arayan spor meraklısı Bayanlar, onlar için yapılmış olan (bu sentûr-kûlotları giyerek şıklığı da temin etmiş olurlar. Hututu inceltir Vücudun tenasübünü düzeltir ve en şedid hareketlerde bile kat'iyyen kaymaz.
Fiyatı: 7 1/2 liradan itibaren.
Satış yeri yalnız:

J. Roussel
Paris
İSTANBUL, Beyoğlu
Tünel meydanı 12 No. lu.
Mağazamızı ziyaret ediniz veya 19 No.lu tarifemizi isteyiniz.
Fiyatlarımızda büyük tenzilât.

1717

Dişlerinizi her gün

RADYOLİN

Diş macunu ile fırçalayınız

1718

NEOKALMİNA

Grib, Baş ve Diş Ağrıları,
Nevralji, Artritizm, romatizma

1121

REKTA

PATI

İç ve dış basur memelerinde, basur memelerinin her türlü iltihaplarında, cerahatlenmiş fistüllerde, kanayan basur memelerinin tedavisinde daima muvaffakiyetle şifayı temin eder. 1122

T. İŞ BANKASI

1938

Küçük Carî Hesaplar
İkramiye Plânı

4 adet	1000 liralık	—	4000 lira
8 „	500 „	—	4000 „
16 „	250 „	—	4000 „
76 „	100 „	—	7600 „
80 „	50 „	—	4000 „
200 „	25 „	—	5000 „
384 „			28600 „

Kuralar: 1 mart, 1 haziran, 1 eylûl, 1 birincikânun tarihlerinde çekilecektir.

En az 50 lira mevduatı bulunan hesaplar kuralara dahil edilecektir.

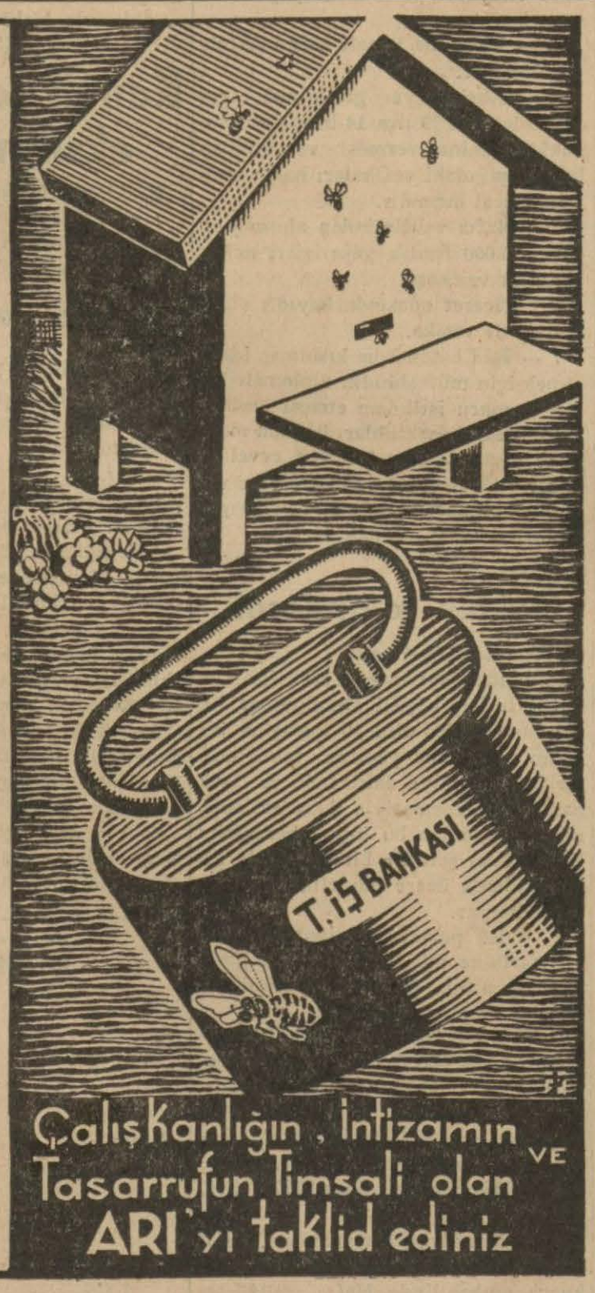

ULUS — 19. uncu yıl. — No.: 5983
İmtiyaz sahibi ve Başmuharriri
Falih Rıfkı ATAY
Umumî Neşriyatı idare eden
Yazı İşleri Müdürü
Mümtaz Faik FENİK
Ulus Basımevi: Ankara

Çam Fidan ve ağaç

Dikme zamanı geldi geçiyor

Süs ve Meyva

Fidanlarının en eyi ve aşılı çeşitleri

Sizin bahçede bulunur

İsmet İnönü durağı Çankırı caddesi Tel. 3718 1731

YENİ SİNEMALAR HALK

BUGÜN BU GECE

Dünyanın en meşhur sinema artisti Charles Boyer'in
İki senedenberi ilk defa olarak Fransada fransızca çevirdiği eseri

BORA

Genel istek üzerine
4,45 seanslarında
ATEŞ BÖCEĞİ
Seanslar: 2,45 - 4,45 - 6,45 gece 21 de

Bu gün Bu gece

Parisin esrarlı hayatını canlandıran büyük film

MÜŞKÜL İTİRAF

Baş rolde: Albert Perejean - Jenny Holt

Seanslar: 2.30 - 4.30 - 6.30. Gece 21 de

Halk Matinesi: 12.15 de:
AKŞAM GÜNEŞİ

1—591

Yangın, hayat, otomobil, cam sigortaları yapılır

Halil Naci Mıhcıoğlu, Telefon: 1230
Anafartalar cad. No. 111 Tel.: 2089
"Ünyon" Ankara acentalığı 1334